

ÓDA NA RADOST?

(minulosť – prítomnosť – budúlosť)

ODE TO JOY?

DIVADELNÁ NITRA 2015

23. – 28. SEPTEMBER

MEDZINÁRODNÝ FESTIVAL

25. ročník

Záštitu nad festivalom prevzal prezident Slovenskej republiky **Andrej Kiska**,
minister zahraničných vecí a európskych záležitostí Slovenskej republiky **Miroslav Lajčák**,
minister kultúry Slovenskej republiky **Marek Maďarič**,
predseda Nitrianskeho samosprávneho kraja **Milan Belica**
a primátor Mesta Nitra **Jozef Dvonč**.

The Festival is held under the auspices of the President of the Slovak Republic **Andrej Kiska**,
the Minister of Foreign and European Affairs of the Slovak Republic **Miroslav Lajčák**,
the Minister of Culture of the Slovak Republic **Marek Maďarič**,
the President of the Nitra Self-Governing Region **Milan Belica**,
and the Mayor of the City of Nitra **Jozef Dvonč**.

FESTIVAL PRIPRAVILI / FESTIVAL PREPARED BY

HLAVNÝ ORGANIZÁTOR / MAIN ORGANISER

Asociácia Divadelná Nitra / Association Divadelná Nitra

HLAVNÍ SPOLUORGANIZÁTOŘI / MAIN CO-ORGANISERS

Divadlo Andreja Bagara v Nitre / Andrej Bagar Theatre in Nitra
Staré divadlo Karola Spišáka v Nitre / Karol Spišák Old Theatre in Nitra
Nitriansky samosprávny kraj / Nitra Self-Governing Region
Mesto Nitra / The City of Nitra
Divadelný ústav, Bratislava / Theatre Institute, Bratislava

SPOLUORGANIZÁTOŘI / CO-ORGANISERS

Kinoklub Tatra Nitra, Krajská knižnica Karola Kmeťka, Krajské osvetové stredisko v Nitre, Materské centrum Klokanček, Nitrianska galéria, OZ Pokoj a dobro, Nitra, Ponitrianske múzeum, Slovenská debatná asociácia, Súkromné konzervatórium v Nitre, Súkromná základná umelecká škola Heleny Madariovej, Základná škola kniežaťa Pribinu v Nitre, ZŠI pre slabozrakých a nevidiacich v Bratislave, Základná umelecká škola Jozefa Rosinského v Nitre

RIADITEĽKA FESTIVALU / DIRECTOR OF THE FESTIVAL

Darina Kárová

UMELECKÁ RADA: KONCEPCIA A SELEKCIJA ZAHRANIČNEJ Časti HLAVNÉHO PROGRAMU / ARTISTIC BOARD: CONCEPT AND SELECTION OF INTERNATIONAL PART OF THE MAIN PROGRAMME

Martina Vannayová, Ján Šimko, Ján Balaj

KURÁTORKA SLOVENSKEJ Časti HLAVNÉHO PROGRAMU / CURATOR FOR THE SLOVAK PART OF THE MAIN PROGRAMME

Dáša Čiripová

Medzinárodný festival Divadelná Nitra je nositeľom značky /
International Theatre Festival Divadelná Nitra carries the label
EFFE – Europe for Festivals, Festivals for Europe

Festival sa koná v rámci Dní európskeho kultúrneho dedičstva na Slovensku /
The Festival is held within the framework of the European Cultural Heritage Days in Slovakia

UŽ DVADSAŤPÄŤ ROKOV...

... rozdáva Medzinárodný festival Divadelná Nitra radosť zo stretnania sa európskych kultúr, z ich vzájomného obohacovania, z poznania ich rozmanitosti a hĺbky. V priebehu tých dvadsaťpäť rokov sa však mnohé zmenilo.

Európa je veľká a hrdá lod'. Z mora na ňu dočahujú bárky utečencov, na jej palubách vybuchujú nálože teroristov, vezie ľažký náklad svojej dobyvateľskej i vojnevej minulosti, ale aj vizionárskej konцепcie politického a ekonomickeho zjednotenia. No predovšetkým je stelesnením rozmanitosti jazykov a kultúr, ohromného bohatstva ľudského umu a tvorivosti navrstveného za stáročia.

Dnes sa plaví pod vlajkou demokracie a mieru, národnostnej, náboženskej, rasovej i rodovej tolerancie. Snaží sa udržať kurz liberalizmu a solidarity, odozvávať sa dedičstvo kultúrnej vyspelosti a ochraňovať životné prostredie. No zároveň sa otriasa v búrlivých vodách pochybností.

Európa ako kolíska demokracie, živná pôda a misijnár kresťanstva. Ale aj exportér kolonializmu a imperializmu, generátor inkvizície, totalitarizmu a svetových vojen.

Európa ako nevyčerpateľný zdroj rôznorodosti, kreativity a sebavedomia, ale aj xenofóbie, náboženskej a rasovej neznašanlivosti a etnických genocíd.

Aké sú skutočné európske hodnoty? Ktoré z nich odolali globalizácii, komercionalizácii či skepsie? A ktoré samotná Európa pochovala pod nánosom sklamania z historicky nebývalých zlomov a katastrof?

Ako festival výsostne európsky sme tému 25. ročníka pomenovali Oda na radosť, avšak s otázkou na konci a s podtitulom (*minulosť - prítomnosť - budúcnosť*). Prostredníctvom umeleckých diel, diskusií a aktivít sprievodného programu si spolu s návštěvníkmi a hostami festivalu budeme klásiť otázky.

Divákov čaká jedenásť inscenácií hlavného programu a jedna inscenácia Festivalu Plus zo siedmich kra-

jín – Českej republiky, Francúzska, Iraku / Švédska, Nemecka, Poľska, Slovenska a Ukrajiny. Až na jeden, všetky zahraničné súbory prichádzajú na Slovensko po prvý raz, tak isto po prvý raz spoznávame mená ich režisérov. Rozmanité je druhové a žánrové zloženie inscenácií – od viac i menej tradičnej činohry cez divadlo-koncert, pohybové a tanečné divadlo, videoinštaláciu až po politický kabaret či nový cirkus.

Vyše 60 akcií sprievodného programu je prepojených tému Oda na radosť tiež. Nájdeme medzi nimi medzinárodnú výstavu výtvarného umenia *New rope*, na námestí a v uliciach mesta zaznejú mnohé podoby Ódy na radosť, stretneme skutočne Živé sochy Európy, budeme putovať po *Európskej stope* v Nitre. Vo Verejnej obývačke, v Živej knižnici i počas Verejnej debaty budeme diskutovať o privátnych a spoločenských hodnotách, o zodpovednosti, o rozmanitosti aj zrážke kultúr Východu a Západu, o identite, ale aj o vykorenenosťi. V rámci tejto sekcie nazvanej Agora Európa si ešte vypočujeme argumenty študentov v *Súde nad Európu*. Noc bude aj Biela a okrem koncertov jej bude dominovať aj divadlo, ako inak – *Mladé*. Ponuku doplnia projekcie filmov à la théme.

Deťom – zdravým i postihnutým, bielym i tmavým – prinesie Divadelná Nitra radosť v podobe predstavení, workshopov a hier: *Deň radosti*, *Zóna radosti*, *Čí-ta-me rozprávky Európy*, *Tulipán pre deti z Iraku*.

25 rokov existencie festivalu predstavuje jedinečnú príležitosť pripomenúť si vynikajúce diela, osobnosti a krajiny, ktoré sú s festivalom spojené, potvrdiť jeho charakter medzinárodnej platformy pre kultúru výmenu, komunikáciu, zdieľanie ideí a inšpiráciu. Napríklad, v podobe výstav plagátov a fotografií alebo čerstvo vydanej publikácie ... túžba živá po kráse / *Medzinárodný festival Divadelná Nitra 1992 – 2016*. **Ale aj – v čase predsedníctva Slovenska v Rade Európskej únie – zamyslieť sa nad povahou Európy a jej osobitým potenciálom, predovšetkým, v podobe umenia a kultúry.**

Takže, kol'ko dôvodov na radosť poskytuje Európa? Svojim občanom, svetu... Je schopná vrovnatiť sa s dedičstvom minulosti? Ako prijíma výzvy súčasnosti? A aká je budúcnosť Európy?

Darina Kárová

IT IS ALREADY TWENTY-FIVE YEARS...

... that the International Theatre Festival Divadelná Nitra spreads the joy of encounters of European cultures, their mutual enrichment, knowledge of diversity and depth. Yet there is also plenty that has changed over the quarter of century.

Europe is a big and proud ship. Refugee barges are reaching out to it from the sea; terrorist bombs are exploding on its board; it carries a heavy load of its history of conquest and wars, as well as the visionary concepts of political and economic unification. Most of all, however, it is the embodiment of diversity of languages and cultures, the immense wealth of human wisdom and creativity layered over centuries.

The ship sails today under the flag of democracy and peace, ethnic religious, racial and gender tolerance. It strives to keep the course of liberalism and solidarity, to pass on the legacy of cultural maturity and protect the environment.

Europe as the cradle of democracy, the fertile soil and missionary of Christianity; though also the exporter of colonialism and imperialism, the master of inquisition, totalitarianism and world wars. Europe as the inexhaustible source of diversity, creativity and self-confidence; though also of xenophobia, racial intolerance, ethnic genocides.

What are the genuine European values? Which of them have withstood globalisation, commercialisation or scepticism? And which of them has Europe buried under the layers of disappointment from the unprecedented commotions and catastrophes?

Since the Festival is utterly European, we themed its 25th edition *Ode to Joy*, though have also added a question mark at the end, and the subtitle (*past - present - future*). Together with the Festival visitors and guests we will raise some pertinent questions through art works, discussions and activities within the accompanying programme.

Audiences can look forward to a smorgasbord of eleven productions within the main programme, plus one extra under the Festival Plus. The productions come from seven countries – the Czech Republic, France, Germany, Iraq / Sweden, Poland, Slovakia and Ukraine. All international troupes except for one are arriving in Slovakia for the first time, which is also the first opportunity for our audience to get to know the directors. The type and genre composition of the productions is diverse as well – a theatre-concert,

movement and dance theatre, through theatre-video installation, all the way to political cabaret or new circus.

Over sixty events within the accompanying programme are linked together by the overriding theme of the *Ode to Joy*? We will also find among them an international fine art exhibition *Newrope*. Different variations on the *Ode to Joy* will sound on the square and on the streets. We will meet real *Live statues of Europe* and will wander following the *European Traces in Nitra*. In the *Public Living Room*, *Live Library* and during the *Public Debate* we will discuss private and societal values, responsibility, diversity, and the clash of cultures of the East and West, and also uprootedness. The section entitled *Agora Europa* brings an opportunity to hear student arguments given at the *Trial of Europe*. And then the night will be *White* – in addition to concerts, the spotlight will be on theatre, naturally – *Young*. The menu will be completed with themed film projections.

Divadelná Nitra will also bring joy to children – those with and without impairments, fair and dark skinned – in performances, workshops and games: *Day of Joy*, *Zone of Joy*, *Rea-ding Fairy-tales of Europe*, *A Tulip for the Children of Iraq*.

Twenty-five years of the Festival presents a unique opportunity to remember the remarkable works, personalities and countries linked together by the Festival, and to reaffirm its nature as the international platform for cultural exchange, communication, sharing of ideas and inspiration. All that also through expositions of posters and photographs or the recently published monograph *Desire Alive for Beauty... / International Festival Divadelná Nitra 1992 - 2016*. The current Slovak Presidency of the Council of European Union additional offers a rare chance to contemplate the nature of Europe and her specific potential, particularly in arts and culture.

Well, how many reasons does Europe offer for joy? To its peoples, to the world ... Is she able to come to terms with the legacy of her past? How does she face the challenges of the present day? And what is the future of Europe?

Darina Kárová

SLOVENSKÉ DIVADLO VO VEKU NEISTOTY

Známy poľsko-britský sociológ Zygmunt Bauman už v roku 2007 vo svojej knihe *Tekuté časy: Život vo veku neistoty* vizionársky definoval začiatok 21. storočia ako dobu neistoty. V druhom desaťročí tohto storočia to platí dvojnásobne.

Osobné tragédie, spoločenské zvraty ústiacie do vojnových konfliktov, nukleárne a ekologicke katastrofy, utečenecká, ekonomická a najmä hodnotová či ľudská kríza – to všetko sú javy, ktoré sprevádzajú dnešnú spoločnosť. Nie sú však ničím novým v kontexte histórie. No predsa robíme stále isté kroky a historické omyly. Akú úlohu v tom celom môže zohrávať umenie a najmä divadlo?

Stále živá a diskutovaná otázka v spoločnosti preniká do slovenského divadla len zriedkavo. Najrýchlejším umením, ktoré priam telegraficky reaguje na spoločenskú situáciu, je fotografia, dokumentárny film a v neposlednom rade výtvarné umenie. Divadlo na Slovensku je v tomto smere najpomalšie. Predsa však sa v repertoároch slovenských divadiel nájdú aj inscenácie, ktoré majú snahu vyjadriť sa cez prizmu histórie alebo súčasnosti k dnešku a svetu, v ktorom žijeme. Práve na ne som sa sústredila ako kurátor slovenských inscenácií hlavného programu Medzinárodného festivalu Divadelná Nitra 2016.

Téma Óda na radosť? je provokatívou a apelatívnou otázkou v sociálno-politickej, ako aj umeleckej sfére. Nie je náhoda, že pred rokom, keď riaditeľka Darina Kárová tému priniesla, zaoberala sa ňou tak isto niekol'ko svetových umelcov.

V divadelnom prostredí, v ktorom až na zriedkavé výnimky dlhé obdobie absentovalo divadlo definované ako politické, sa situácia začala čiastočne meniť a v 90-tych rokoch 20. storočia sa divadlo opäť na krátky čas stalo platformou pre spoločenskú výpoved' či zásadný postoj a vyhraneny názor tvorcov (obdobný problém nastal aj v iných európskych krajinách).

21. storočie znamenalo v tomto smere znova stagnáciu, ktorá pretrváva viac či menej dodnes. Isté tituly v repertoároch mestských, štátnych divadiel a prevažná väčšina inscenácií v nezávislej scéne však signalizujú zmeny a potrebu divadla opäť byť kritickým, polemic kým odkazom na realitu.

Okrem už spomínamej festivalovej témy sa preto pre mňa hlavným kritériom pri výbere stala práve spoločenská výpoved' a humánné posolstvo pre jedinca žijúceho v súčasnosti. Niektoré inscenácie slovenských divadiel spíši súce estetické kritériá schopné konkurencie s inými európskymi divadlami, ale vo výpovedi zaostávali za formálne menej dokonalými inscenačnými tvarmi. Práve tie sa však s odvahou pokúsili reflektovať javy v súčasnej spoločnosti a dis-

kurzívne na ne upozorniť či už prostredníctvom nedávnej história, alebo priamou referenciou k súčasnosti. Paradoxom slovenského divadla je fakt, že nezávislé divadlá, ktoré často bojujú o svoju existenciu, sa nevyhýbajú aktuálnej úvahie o dobe a ľuďoch v nej žijúcich. Divadlá, ktoré disponujú existenčne priateľným finančným základom, akoby väčši záležalo na formálnej dokonalosti, ktorá však nezakryje obsahovú prázdnosť a uprednostňovanie marketingových požiadaviek zaplniť divadlo za každú cenu.

Slovenský program Divadelnej Nitry 2016 sa sústredí na výpovede o dnešku, na neistotu, tekutosť a vyprázdnenosť doby, v ktorej žijeme (*Opernball*, *Hamlet je mŕtvy - Faust je hladný*), na reflexiu reality a jedinca, ktorý sa vo svete klamstva a bez hodnôt stráca a stáva sa z neho krutý outsider a blázón (*Solo lamentoso*); prináša momento v podobe nedávnej minulosti, ktorá sa môže stať blízkou budúcnosťou (*Vtedy v Bratislave*) a odkryva aj nelichotivú stránku našej slovenskej identity a slovenskej povahy (*Jama deravá*).

Spoločenskú výpoved' a obraz človeka v súčasnej spoločnosti, i keď možno nie vždy v dokonalej divadelnej tvare, v repertoári slovenských divadiel prevýšili esteticky a formálne presvedčivejšie, ale tematicky generalizujúce inscenácie. Štátne a mestské divadlá stojia niekde na polceste. Činohra Slovenského národného divadla či Divadlo Andreja Bagara v Nitre akoby nedokázali nadviazať na svoje nedávne sezóny, ktoré boli tematicky zásadné, a ktorým sa podarilo zaplniť biele miesta v dramaturgii divadiel. Ambícia pokračovať v začiatnej líni strošokatáva na príklone k tendencii zaujať za každú cenu na prvý dojem a, navyše, jednoduchými prostriedkami (okázalá scéna, kostýmy, veľké gestá, póza a povrchnosť).

Rada by som však vyzdvihla z tohto hľadiska Štátne divadlo Košice, ktoré malo v kontexte mestských divadiel sezóny 2015/2016 najambicioznejší dramaturgický plán. *Solaris*, *Kto sa boji Virginie Woolfovej alebo Otec či Rozália* jasne signalizujú posun divadla k náročnejším titulom. Vo svojom výbere som však napriek sympatii k dramaturgii tohto divadla uprednostnila inscenácie so zrelším a vyprofilovaným spoločenským názorom.

Osobné príbehy, ktoré dominujú najmä vo dvoch inscenáciách (*Solo lamentoso* a *Vtedy v Bratislave*) netreba v súčasnom divadle podceňovať. Sú jednoduchým a priamy apelom na nás. Ak nezačneme sami od seba, svet sa nezmení.

Pri mnohých inscenáciách som si kládla otázku o zmysle ich uvedenia a uvažovala som aj o zámere tvorcov, prečo a pre koho konkrétné dielo vzniká práve dnes. Myslím si, že vybrané inscenácie na tieto otázky odpovedajú jasne a priamo.

Dáša Čiripová

SLOVAK THEATRE IN AN AGE OF UNCERTAINTY

In his *Liquid Times: Living in an Age of Uncertainty* the Polish-British sociologist Zygmunt Bauman offered in 2007 a visionary definition of the beginning of the 21st century as the age of uncertainty. His vision is twice as accurate in the second decade of the millennium.

Personal tragedies, societal turmoil leading to armed conflicts, nuclear and ecological catastrophes, refugee, economic and particularly value or human crisis – all those are phenomena that mark contemporary society, though they are no news within the context of history. Yet we still take the same steps and make the same historic errors. What is the role that art and particularly theatre can play in all this?

The forever live and debated theme within the society only seldom penetrates Slovak theatre. The fastest art that promptly responds to the situation within the society is photography, documentary film and, last but not least, fine arts. Theatre in Slovakia is no doubt the slowest mover in this respect. Nonetheless, the repertoires of Slovak theatres do contain productions that present an attempt to comment, through the lens of history or present day, on matters of the day and on the world in which we live. That was indeed my focus as the curator of the Slovak productions of the main programme within the 2016 International Festival Divadelná Nitra.

The theme *Ode to Joy?* presents a provoking appeal about socio-political and arts sphere. It is not an accident that a year ago, when the Festival Director Darina Kárová raised the theme, a number of global artists also reflected on it. Within the context of theatre which, with the few rare exceptions, experienced a long absence of theatre defined as political, the situation started to change in the 1990s: theatre became again, for a fleeting moment, the platform for societal statement, or decisive stance and distinct views by artists (similar problem arose elsewhere in Europe).

Within this context, the 21st century brought again the still prevalent stagnation. Some productions in the repertoires in city and state theatres, and the vast majority of productions on the independent stage, however, signal change and the need within theatre to resume its status of a critical and polemic reference to reality.

Hence my choices were guided by the main criteria – societal statement and humanistic message for a contemporary individual. Though some productions by Slovak theatres met the aesthetic criteria making them competitive with other European theatres, in their statement they lagged behind the formally less refined pieces. Yet it was the latter that had the courage to reflect the phenomena of the present society. They engaged in discourse to point them out either through recent history or direct reference

to the present day. Slovak theatre also faces a paradox in that independent theatres, which often struggle for survival, don't shy away from up-to-date consideration about the age and its people. The theatres that enjoy funding that allows them to comfortably survive, seem to be more concerned about formal finesse. Nonetheless, the finesse cannot conceal the void in content and preference given to marketing demands to have a full house.

The Slovak programme at the 2016 Divadelná Nitra focuses on testimonies about the present day, uncertainty, fluidity and emptiness of age we live in (*Opernball*, *Hamlet is Dead – Faust is Hungry*), on the reflection of reality and individual who is losing direction in the world of lies and stripped of values, thus becoming a cruel outsider and fool (*Solo lamentoso*); on a memento of the recent past that may turn into a near future (*Back Then in Bratislava*) and also one that reveals the unflattering side of Slovak identity and mentality (*Empty Hole*).

The societal testimony and the image of man in contemporary society, though not always in the finest dramatic form, in the repertoire of Slovak theatres has been outshone by aesthetically and formally more convincing, though thematically more generalising productions. State and city theatres stand somewhere in the middle. The Slovak National Theatre – Drama and The Andrej Bagar Theatre seem unable to follow on their recent seasons, the themes of which were substantial, filling the white spots in theatre dramaturgy. The ambition to continue on the embarked path fails when falling into the trap of the trend to capture attention on first sight, moreover, by simplistic means (grand stage, costumes, grand gestures, pose and superficiality).

I should like to highlight, however, the State Theatre in Košice which had the most ambitious dramaturgical plan in the 2015/2016 season among all city theatres. *Solaris*, *Who is Afraid of Virginia Woolf* or *Father or Rosalie* send out a clear signal about the move of the theatre towards more challenging works. Despite my sympathy for the dramaturgy of this particular theatre, I ended up opting for productions with more mature and better defined societal views.

Personal stories that stand out particularly in two productions (*Solo lamentoso* and *Back Then in Bratislava*) shouldn't be underestimated within the context of contemporary theatre. They present a simple and straightforward appeal to us. The world won't change unless we begin with ourselves.

On case of many productions I asked myself about the point of their perspective and thought about the authors' intentions in terms of why and for whom the piece concerned is made just now. I believe the selected productions answer those questions clearly and directly.

Dáša Čiripová

Medzinárodný festival

International Theatre Festival

DIVADELNÁ NITRA

1992 - 2015

Fakty a čísla / Facts and Figures

HLAVNÝ PROGRAM / MAIN PROGRAMME

Počet zahraničných inscenácií hlavného programu spolu / Total number of foreign productions: **227**

Počet slovenských inscenácií hlavného programu spolu / Total number of Slovak productions: **152**

Počet inscenácií hlavného programu spolu / Total number of foreign and Slovak productions: **379**

Počet predstavení hlavného programu / Number of performances within the main programme: **499**

Počet režisérov inscenácií / Total number of directors of the productions: **292**

SPRIEVODNÝ PROGRAM / ACCOMPANYING PROGRAMME

Počet podujatí sprievodného programu / Number of accompanying programme events: **1 630**

NÁVŠTEVNOSŤ / ATTENDANCE

Počet divákov hlavného programu 1992 - 2015 /

Number of spectators of the main programme 1992 - 2015: **132 558**

Počet návštevníkov sprievodného programu 1992 - 2015 /

Attendance of the accompanying programme 1992 - 2015: **154 572**

ZASTÚPENIE KRAJÍN V INSCENÁCIÁCH HLAVNÉHO PROGRAMU

REPRESENTATION OF COUNTRIES IN MAIN PROGRAMME PRODUCTIONS

28 európskych krajín, 3 neeurópske krajiny / 28 European countries, non-European countries:

Belgicko, Bulharsko, Česká republika, Estónsko, Francúzsko, Grécko, Holandsko, Chorvátsko, Irak, Izrael, Litva, Lotyšsko, Maďarsko, Moldavsko, Nemecko, Nórsko, Poľsko, Portugalsko, Rakúsko, Rumunsko, Rusko, Slovensko, Slovinsko, Spojené kráľovstvo, Spojené štáty americké, Srbsko a Čierna hora, Španielsko, Švajčiarsko, Švédsko, Taliansko, Ukrajina / Austria, Belgium, Bulgaria, Croatia, Czech Republic, Estonia, France, Germany, Greece, Hungary, Iraq, Israel, Italy, Latvia, Lithuania, Moldova, The Netherlands, Norway, Poland, Portugal, Romania, Russia, Serbia and Montenegro, Slovenská, Slovenia, Spain, Sweden, Switzerland, Ukraine, United Kingdom, United States

PODPORA / SUPPORT

Inštitúcie, nadácie, fondy / Institutions, foundations, funds: **124**

Podnikateľská sféra / Business partners: **280**

Mediálni partneri / Media partners: **109**

Podujatia pri príležitosti 25. výročia Medzinárodného festivalu Divadelná Nitra / Events on the Occasion of 25th Anniversary of the International Theatre Festival Divadelná Nitra

8. 9. – 22. 9. 2016, Nákupno-zábavné centrum Mlyny /
The Shopping-entertainment Centre Mlyny

23. 9. – 7. 10. 2016, Staré divadlo Karola Spišáka v Nitre – Galéria Foyer /
Karol Spišák Old Theatre in Nitra – Gallery Foyer

PLAGÁTY DN 25 / POSTERS DN 25

výstava plagátov za 25 rokov festivalu / exhibition of posters from the 25 years of the Festival

23. – 28. 9. 2016, Divadlo Andreja Bagara v Nitre – Foyer / Andrej Bagar Theatre in Nitra – Foyer

FOTO DN 25 / PHOTO DN 25

výstava fotografií inscenácií z jednotlivých ročníkov festivalu + Focus V4,
autori: Ctibor Brachratý, Henrich Mišovič a archív ADN

exhibition of photographs from productions given at the annual Festival editions + Focus V4,
authors: Ctibor Brachratý, Henrich Mišovič and archive of DN

nedele / Sunday 25. 8. 2016, 17:00 – 17:45,

Divadlo Andreja Bagara v Nitre / Andrej Bagar Theatre in Nitra – Meeting Point

... TÚŽBA ŽIVÁ PO KRÁSE / MEDZINÁRODNY

FESTIVAL DIVADELNÁ NITRA 1992 – 2016

DESIRE ALIVE FOR BEAUTY... / INTERNATIONAL

THEATRE FESTIVAL DIVADELNÁ NITRA 1992 – 2016

uveďenie jubilejnej publikácie vydané k 25. výročiu festivalu /
launch of the jubilee publication marking 25th anniversary of the festival

23. – 28. 9. 2016, Staré divadlo Karola Spišáka v Nitre / Karol Spišák Old Theatre in Nitra

NOSTALGIA DN 25 / NOSTALGIA DN 25

inštalácia festivalových spomienok / Festival memories installation

ČASOVÝ PLÁN HLAVNÉHO PROGRAMU A VYBRANÝCH PODUJATÍ

SCHEDULE OF THE MAIN PROGRAMME AND SELECTED EVENTS

Dátum Date	Druh podujatia / miesto Type of event / venue	Titul Title	Krajina Country	Čas / Time
				10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24
PI / FRI 23 SEPT	film.eu SD - Čítáreň film.eu SD - Reading room	PRÍBEH LEŠA SEASONS	FR	9.30 – 11.07
	film.eu SD - Čítáreň film.eu SD - Reading room	ZEM, KTORÁ HĽADÁ SVOJE NEBO WHEN LAND IS LOOKING FOR ITS HEAVEN	SK	13.00 – 14.10
	divadlo - cirkus Námestie - šapító theatre - circus square - circus tent	CIRKUS CHARMS CIRCUS KHARMS	SK	16.30 – 17.50
	divadlo DAB - Veľká sála theatre DAB - Big Hall	PREČO PÁNA R. POSTIHOL AMOK? WHY DOES HERR R. RUN AMOK? otváracie predstavenie / Opening Performance	DE	18.30 – 21.00
	show Foyer a Štúdio DAB show DAB - Foyer and Studio	Festivalová tančiareň, La3No Cubano koncert (na pozvánky aj na vstupenky - predpredaj.sk) The Festival Dance Hall, La3No Cubano concert (for invited and for tickets - predpredaj.sk)		21.00 – 00.00
SO/ SAT 24 SEPT	diskusia Meeting Point discussion Meeting Point	Raňajky s... Prečo pána R postihol Amok?, Cirkus Charms / The Breakfast with... Why Does Herr R. Run Amok?, Circus Kharms; Skupina / A group of the V4@THEATRE Critics Residency Project: Prezentácia krajín V4 / Presentation of the V4 countries SK, CZ, PL		10.00 – 12.30
	film.eu SD - Čítáreň / Reading room	SAULOV SYN / SON OF SAUL	HU	13.00 – 14.47
	divadlo - cirkus Námestie - šapító theatre - circus square - circus tent	CIRKUS CHARMS CIRCUS KHARMS	SK	15.00 – 16.20
	divadlo - koncert DAB - Veľká sála theatre - concert DAB - Big Hall	RUŽE ROSES	UA	20.00 – 21.30
	divadlo DAB - Štúdio theatre DAB - Studio	VTEDY V BRATISLAVE BACK THEN IN BRATISLAVA	SK	16.00 – 19.00
NE / SUN 25 SEPT	diskusia Meeting Point discussion Meeting Point	Raňajky s... Piliere krvi, Ruže, Vtedy v Bratislave / The Breakfast with... Pillars of Blood, Roses, Back Then in Bratislava; skupina / a group of the V4@THEATRE Critics Residency Project		10.00 – 12.30
	film.eu SD - Čítáreň / Reading room	A JE TU ZAS / LOOK WHO'S BACK	DE	13.00 – 14.50
	divadlo - cirkus Námestie - šapító theatre - circus square - circus tent	CIRKUS CHARMS CIRCUS KHARMS	SK	15.00 – 16.20 (anglické titulky) 18.00 – 19.20

PO / MON 26 SEPT	prezentácia Meeting Point presentation Meeting Point	... túžba živá po kráse – uvedenie publikácie vydanej k 25. výročiu MF DN / Desire Alive For Beauty... – book launch of publication marking 25 th anniversary of DN	17.00 – 17.45	
	divadlo – pohybové DAB – Veľká sála theatre – movement DAB – Big Hall	PILIERE KRVI PILLARS OF BLOOD	IQ, SE	18.00 – 18.45
	divadlo – fyzické SD – Sála theatre – physical SD – Hall	SOLO LAMENTOSO SOLO LAMENTOSO	SK	20.00 – 21.00
	diskusia SD – Tatra discussion SD – Tatra	Verejná debata / Public debate: ÓDA NA RADOSTЬ? (minulost' – prítomnost' – budúcnosť) ODE TO JOY? (past – present – future)		21.15 – 23.30
	diskusia Meeting Point discussion Meeting Point	Raňajky s... <i>Solo lamentoso / The Breakfast with...</i> <i>Solo lamentoso;</i> Skupina / A group of the V4@THEATRE Critics Residency Project: Prezentácia krajín V4 / Presentation of the V4 countries BY, MD, HU, UA		10.00 – 12.30
	film.eu SD – Čítáreň / Reading room	MUSTANG / MUSTANG	FR	13.00 – 14.37
	divadlo DAB – Štúdio theatre DAB – Studio	HAMLET JE MŕTVY – FAUST JE HLADNÝ HAMLET IS DEAD – FAUST IS HUNGRY	SK	15.00 – 18.10
	divadlo SD – Sála theatre SD – Hall	VYPOČUTIE THE HEARING	CZ	19.00 – 21.40
	diskusia Meeting Point discussion Meeting Point	Raňajky s... Vypočutie, Hamlet je mŕtvy – Faust je hladný, Kantor Downtown, Opernbball / <i>The Breakfast with...</i> <i>The Hearing, Hamlet is Dead – Faust is Hungry</i> , Kantor Downtown, Opernball; skupina / a group of the V4@THEATRE Critics Residency Project		10.00 – 12.30
	film.eu SD – Čítáreň / Reading room	V LÚČOCH SLNKA / <i>UNDER THE SUN</i>	RU, CZ, DE, KP, LV	13.00 – 14.46
	divadlo – inštalácia SD – Tatra theatre – installation SD – Tatra	KANTOR DOWNTOWN KANTOR DOWNTOWN	PL	16.00 – 17.20
	divadlo SD – Sála theatre SD – Hall	JAMA DERAVÁ EMPTY HOLE	SK	18.30 – 20.10
	diskusia Meeting Point discussion Meeting Point	Raňajky s... Zrazu noc, Jama deravá / <i>The Breakfast with...</i> <i>Suddenly the Night, Empty Hole</i> , Záver / Conclusion Divadelná Nitra 2016: Patrice Pavis		10.00 – 13.00
	film.eu SD – Čítáreň / Reading room	SPOJENÉ ŠTÁTY LÁSKY / <i>UNITED STATES OF LOVE</i>	PL, SE	13.00 – 14.44
	divadlo – tanec SD – Tatra theatre – dance SD – Tatra	OPERNBALL OPERNBALL	SK	16.30 – 17.30
	divadlo DAB – Veľká sála theatre DAB – Big Hall	ZRAZU NOC SUDDENLY THE NIGHT	FR	18.30 – 20.00

DAB – Divadlo Andreja Bagara v Nitre, **SD** – Staré divadlo Karola Spišáka v Nitre, **Námestie – šápitó** – stan Teatro Tatro na Svätoplukovom námestí, **Meeting Point** – Foyer DAB ► Všetky predstavenia sú s titulkami alebo simultánym prekladom v slovenskom a anglickom jazyku. Ceny vstupeniek – lícna strana. Diskusie a filmové predstavenia – vstup voľný, okrem Saulov syn – vstupné 3 €.

DAB – The Andrej Bagar Theatre in Nitra, **SD** – The Karol Spišák Old Theatre in Nitra, **square – circus tent** – tent on the Svätopluk square, **Meeting Point** – DAB Foyer ► All performances of the Main Programme are subtitled or simultaneously translated into Slovak and English. Ticket prices – tight side. Discussions and film performances – entrance free besides the Son of Saul – admission € 3.

Münchner Kammerspiele, Mnichov, NEMECKO / Munich, GERMANY

Rainer Werner Fassbinder, Michael Fengler:

PREČO PÁNA R. POSTIHL AMOK? WHY DOES HERR R. RUN AMOK?

piatok / Friday 23. 9. 2016, 18:30 - 21:00

Divadlo Andreja Bagara v Nitre - Veľká sála, bez prestávky /

Andrej Bagar Theatre in Nitra - Big Hall, without intermission

jazyk: nemecký, slovenské a anglické titulky / language: German with Slovak and English subtitles

rézia / directed by **Susanne Kennedy**

dramaturgia / dramaturgy: **Koen Tachelet**

štatistiky / statistics: **Kristin Elsen, Renate Lewin, Sibylle Sailer,**

Erika Waltemath, Ingmar Thilo, Herbert Volz

scéna / set design: **Lena Newton**

kostýmy / costumes: **Lotte Goos**

video / video: **Lena Newton, Ikenna David Okegwo**

svetelný dizajn / light design: **Jürgen Kolb**

zvukový dizajn / sound design: **Richard Janssen**

účinkujú / cast: **Çigdem Teke, Walter Hess, Christian Löber,**

Edmund Telgenkämper, Anna Maria Sturm

V roku 2013 vyhlásil prestížny nemecký divadelný časopis *Theater heute* mladú režiséru Susanne Kennedy za Objav roka v oblasti rézie. Táto umelkyňa, ktorá sa narodila v Nemecku, ale vyštudovala a vyše desať rokov pôsobila v Holandsku, si cenu zaslúžila vďaka dvom inscenáciám v Münchner Kammerspiele – inscenácií *Aj kone sa strieľajú* (2011) podľa filmu Sydneyho Pollacka a inscenácií hry Marieluise Fleiße *Očistec v Ingolstadte*. Už v týchto inscenáciách zaujal kritikov a divákov jedinečným režijným rukopisom. Ten majú diváci Medzinárodného festivalu Divadelná Nitra 2016 možnosť vidieť v jej ďalšej oceňovanej inscenácii, *Prečo pána R. postihol amok?*, ktorá bola roku 2015 pozvaná aj na významnú berlínsku prehliadku nemeckého divadla *Theatertreffen*.

Inscenácia *Prečo pána R. postihol amok?* vyvolala u divákov aj nemeckej kritiky búrlivé diskusie. Niet sa čo čudovať. Režisérka rukopis je naozaj v niečom veľmi extrémny a v dnešných časoch vzácne originálny, hoci nie samoúčelne experimentálny. Jej poňatie divadla je istým spôsobom laboratóriom, v ktorom skúma možnosti, ako sa vymaniť z područia divadla a herectva, ktoré sa vnímajú ako norma a učí sa na umeleckých školách. Režisérka uvažuje, ako je možné v divadle prekročiť hranice konvenčného herectva, a robí to radikálne. V inscenácii *Prečo pána R. postihol amok?* nadvázuje na

In 2013 the prestigious German theatre magazine *Theater heute* identified the director Susanne Kennedy the Discovery of the Year as director. The German-born artist spent a decade studying a living in The Netherlands. At the Münchner Kammerspiele she received an award for two productions – *They Shoot Horses, Don't They?* (2011) based on the Sydney Pollack film, and the production of the play by Marieluise Fleiße *Purgatory in Ingolstadt*. Her unique directorial touch captivated the critics and audiences alike. Now the opportunity to enjoy the same experience arrives at the International Theatre Festival Divadelná Nitra with Kennedy's subsequent award-winning production *Why Does Herr R. Run Amok?* that received an invitation in 2015 to the major Berlin showcase of German theatre, the *Theatertreffen*.

The play *Why Does Herr R. Run Amok?* was received with lively discussion among audiences and German critics. No wonder. Kennedy's style is indeed quite extreme at times and rarely unique today, though it is no self-serving experiment. Her grasp of theatre is a kind of a lab where she explores the possibilities how set herself free from the dictate of theatre and acting that are seen as the standard and as such is taught at art academies. Kennedy contemplates how theatre can overcome the limits of

režijný rukopis z *Očistca v Ingolštade* a rozvíja ho. Najmarkantnejším režijným postupom je, že zvuk ľudského hlasu ide na plejbek. Herci sú uväznení v silikónových maskách a pripomínajú akési zvláštne, neživé, nainštalované bábky, ktoré otvárajú ústa, kým ich dialógy sú nahrané amatérmi so všetkými chybami, nedokonalosťami, ktoré pri nahrávke vznikli. Nie náhodou prirovnávajú kritici inscenácie Suzanne Kennedy k inštaláciám. Vo svojom divadle si režisérka požičiava postupy aj z iných druhov umenia – tanečného či vizuálneho a skúma telo herca a jeho pohyb v presne vymedzenom priestore (či už fyzickom alebo abstraktnom zmysle).

Zaujíma ju aj jazyk a to, ako ľudia spolu komunikujú.

Predlohou inscenácie bol scenár a rovnomenný film z roku 1970 režiséra Michaela Fenglera a čiastočne aj Reinera Wernera Fassbindera, ktorý je jednou z režisérkínich inšpirácií v jej tvorbe. Aby zvýraznila odcudzenosť, povrchnosť, priemernosť a skryté agresie každodenného sveta mestského človeka strednej triedy, ktorý je vo filme zobrazený, rozhodla sa práve pre diskrepanciu medzi hovoreným a hovoriacim (po užite plejbeku) a spomalené a štylizované tempo hereckva a jednotlivých scén. Zaujímavé je, že napriek tomu, že film vznikol v roku 1970, jeho spracovanie je v podaní Susanne Kennedy stále aktuálne, hoci kritika nie je jednotná v tom, či mu dať nálepku „politické“ alebo nie.

Okrem spomenutých tém sa inscenácia zaobráva aj tému „reálnosti“ a „skutočnosti“ nielen v divadle, ale aj v živote. A práve artificiálnosť inscenácie akoby omnoho väčšmi ako konvenčné divadelné postupy dokázala zvýrazniť a vystihnúť realitu života tohto bezmenného, zameniteľného „človeka - milión“, ktorý žije svoj život plný banalít a neznesiteľnej monotónnosti. Prečo pána R. postihol amok? je sledom výstupov, akousi „Stationendrama“, kde sa dej odohráva v pozadí volne na seba nadväzujúcich scén, prepojených hlavnými postavami. A tu je hlavná postava doslova multiplikovaná (hrajú ju rôzni herci), aby sa tak ešte väčšmi zdôraznila univerzálna téma zameniteľnosti človeka, odcudzenia a pritom adresnosti – teda toho, že sa týka každého z nás. Na otázku obsiahnutú v názve inscenácie pritom Suzanne Kennedy nedáva odpoved. Aj preto je jej divadlo také vyzdvihované – pozoruje, analyzuje, ukazuje, hrá sa s formou, naznačuje a provokuje, ale, podobne ako iné kvalitné umenie, chce od diváka, aby sám rozmýšľal o sebe a svete, v ktorom žije.

Martina Vannayová

conventional acting. And that she does radically. In the *Why Does Herr R. Run Amok?* She follows upon her directorial style of the *Purgatory in Ingolstadt* by taking it further. Her most marked directorial method is presenting human voice in playback. Actors are captured in silicone masks and resemble odd, non-live, installed puppets that open mouth whilst their dialogues are recorded by amateurs with all the mistakes, imperfections that arose during the recording session. It is no accident that critics compare Kenney's productions to installations. In her theatre the director borrows methods used in other types of art – dance or visual, exploring actor's body and movement in a strictly allocated time (in either physical or abstract sense). She is also interested in the language and how people communicate.

The production is based on the script and eponymous film from 1970 directed by Michael Fengler and in part also by Reiner Werner Fassbinder who serves as one of Kennedy's directorial inspirations. To highlight estrangement, superficiality and hidden aggression of everyday world of a middle class urban man who is portrayed in the film, Kennedy opted for the discrepancy between the spoken and the speaking (the use of playback), and slowed and stylized pace in acting and individual scenes. Interestingly, although the film was made in 1970, its interpretation by Kennedy is ever current, thought he critics are not united about whether to label the piece as political.

Apart from the aforementioned themes, the production addresses the theme of "actuality" and "reality" not merely in theatre, but also in life. It is the very artificiality of the production that seems, more than the conventional theatre methods, to highlight and capture the reality of life without the nameless, replaceable "man - million" who lives his own life full of banalities and unbearable monotony. *Why Does Herr R. Run Amok?* is a sequence of acts, a kind of *Stationendrama*, the plot of which develops on the background of a free sequence of scenes linked by the main characters. This is where the lead character is multiplied (played by different actors), so that it even further accentuates the universal theme of human interchangeability, estrangement and specificity at the same time – i.e. of what concerns every one of us. Kennedy doesn't give an answer to the question raised in the title. That is also why her theatre is so praised: she observes, analyses, points out, plays with form, hints and provokes. Yet, similarly to other fine quality art, she expects the viewer to think of himself and the world in which he lives in.

Martina Vannayová

Ideálny materiál pre režisérku, ktorej silnou stránkou je výrazne formalizovaná hra s identitou, scudzením, plejbekom. (...) Pohľad na človeka je v tomto vý-skumnom laboratóriu nemilosrdný. Všetko je nadrozmerné, každé gesto, každá pauza, každý pohľad. Čas je natiahnutý, každý zvuk zosilnený.

Christine Dössel, Süddeutsche Zeitung,
29. 11. 2014

Človek je obeťou a páchateľom zároveň. To sa podarilo práve vďaka maximálnemu scudzeniu, ktoré je prácam Susanne Kennedy vlastné. Je to akoby diváci mohli spoznať samých seba až z čo najväčšieho odstupu. (...) Je to ešte divadlo alebo je to už performance?

K. Erik Franzen, Frankfurter Rundschau,
29. 11. 2014

An ideal material for a director whose strength lies in the formalized play with identity, estrangement, playback (...) A view of a man is merciless in this lab. Everything is over dimensional, each gesture, pause, look. Time is stretched, each sound is enhanced.

Christine Dössel, Süddeutsche Zeitung,
29. 11. 2014

Man is a perpetrator and victim at the same time. That was made possible particularly because of the maximum estrangement which is characteristic of the works by Susanne Kennedy. It is as if the viewer were able to get to know themselves from the farthest distance. (...) Is it still theatre or already a performance?

K. Erik Franzen, Frankfurter Rundschau,
29. 11. 2014

Susanne Kennedy (1977) študovala rézию na Amsterdamskej univerzite umenia. Ako režisérka skúma hranice medzi divadlom a inými formami umenia, charakteristickou črtou jej tvorby je práca s priestorovým konceptom a inštaláciou. V posledných rokoch režírovala v Národnom divadle v Haagu hry dramatikov ako Henrik Ibsen, Enda Walsh, Sarah Kane, Elfriede Jelinek a ďalších. V Münchner Kammerspiele režírovala Aj kone sa strieľajú (2011) a prvú hru Marieluise Fleisser Očistec v Ingolstadte (2013), za ktorú ju magazín Theater heute ocenil ako najslubnejšiu režisérku roka a ktorá získala Divadelnú cenu 3sat za inováciu v umení na Berlin Theatertreffen 2014.

Susanne Kennedy (1977) studied directing at the University of Arts in Amsterdam. As director she explores the limits between theatre and other art forms. Her work is characterised by the use of spatial concept and installation. In the recent years she worked as director in the National Theatre in The Hague having directed plays by Henrik Ibsen, Enda Walsh, Sarah Kane, Elfriede Jelinek and others. In Münchner Kammerspiele she directed *They Shoot Horses, Don't They?* (2011) and the first play by Marieluise Fleisser *Purgatory in Ingolstadt* (2013). It was because of the latter that the magazine *Theater heute* awarded Kennedy as the most promising director of the year and earned her the 3sat Theatre Award for innovation in the arts at the 2014 Berlin Theatertreffen.

Žo Langerová / Peter Pavlac:

VTEDY V BRATISLAVE BACK THEN IN BRATISLAVA

sobota / Saturday 24. 9. 2016, 16:00 – 19:00

Divadlo Andreja Bagara v Nitre – Štúdio, s prestávkou /
Andrej Bagar Theatre in Nitra – Studio, with intermission
jazyk: slovenský, simultánne tlmočené do angličtiny / language: Slovak, simultaneous translation into English

rézia / directed by **Patrik Lančarič**

dramatizácia / dramatization: **Peter Pavlac**

preklad románu / translation of the novel: **Ľudmila Ďurovičová**

dramaturgia / dramaturgy: **Monika Michnová**

scéna / set design: **Jozef Ciller**

kostýmy / costumes: **Jana Kuttnerová**

hudba / music: **Vladislav Šarišký**

hudobná spolupráca / music co-operation: **Róbert Mankovecký**

strih projekcií / cutting of the projections: **Mário Herman**

osoby a obsadenie / characters and cast: Žo: **Jana Ol'ľová**, Táňa: **Zuzana Rohoňová**,

Zuzka: **Kamila Antalová**, Ženy / Women: **Eva Gašparová**, Ľubomíra **Krkošková**, Nadežda **Vladařová**,

Muži / Men: **Michal Gazdík**, Jaroslav **Kysel**, František **Výrostko**

Autobiografický román Žo (Žofie) Langerovej *Vtedy v Bratislave*, intelektuálky s buržoáznym a židovským pôvodom, ktorá spolu s manželom Oskarem Langerom, nezdlonne veriacim komunistom, súhlasila spočiatku s myšlienkami socializmu a neskôr z nich kruto vytriezvala, sa stal v roku 2007 Knihou roka. Paradoxom a zároveň smutnou realitou je, že kniha vyšla v slovenskom preklade 28 rokov po jej vydaní v Londýne (1979). Spolu s románom Jána Roznera *Sedem dní do pohrebu* (s podobným osudem publikovania a rovnako uvedeným v Slovenskom komornom divadle v Martine v dramatizácii Petra Pavlaca, r. 2012) patrí ku klúčovým autobiografickým dielam slovenskej literatúry 20. storočia.

Vtedy v Bratislave je nielen svedectvom doby, ale aj vynikajúco napísaným dielom s veľmi trievzym, zrelijm pohľadom ženy, ktorá rozpráva o svojom živote s nadhľadom a veľkým spisovateľským talentom. Kniha ako aj dramatizácia Petra Pavlaca zachytáva predvojnové roky v Bratislave a neskôr dramatické 50. a 60. roky v komunistickom Československu. Tvorivý tandem Peter Pavlac a Patrik Lančarič sa po uvedení Pavlacovej dramatizácie v roku 2013 v rozhlase rozhodol osud silnej ženy, ktorá napriek pohnutým a tragickým udalostiam v jej živote bola

The autobiography by Žo (Žofia) Langerová *Back Then in Bratislava*, an intellectual with bourgeois and Jewish origin, who, together with her husband Oskar Langer, the indomitable faithful communist, first agreed with the ideas of socialism eventually to experience a cruel awakening, has become the 2007 Book of the Year. The paradox and, at the same time, the sad reality is that the book came out in Slovak translation 28 years after it was published in London (1979). Together with the novel by Ján Rozner *Seven Days to Funeral* (with similar fate of publication and eponymously presented at the Slovak Chamber Theatre in Martin in dramatization by Peter Pavlac, 2012) is among the key autobiographies in Slovak literature of the 20th century.

Back Then in Bratislava is not only a witness of time, but also a remarkably well written piece with sober and mature perspective of a woman who tells the story of her life with critical distance and great literary talent. The book as well as the dramatization by Peter Pavlac capture the pre-war years in Bratislava and the later dramatic 1950s and 1960s in the Communist Czechoslovakia. The creative tandem Peter Pavlac and Patrik Lančarič have decided after the première of the Pavlac dramatization in 2013 on the radio, to bring to stage the story of the

schopná triezveho pohľadu na dobu, v akej žila, sprítomniť aj prostredníctvom javiskovej podoby. Manželia Langerovci utiekli pred nacistickými čistkami do USA, odkiaľ sa po vojne na naliehanie Oskara Langera vrátili do Československa. Inscenácia sa stáva odstrašujúcim mementom doby, v ktorej sa konali vykonštruované procesy s komunistami ne-pohodlnými pre stalinský režim. Odsúdenie na smrť alebo na doživotie malo byť hrozobou a zastrašením spôsobujúcim absolútну poslušnosť. V roku 1951 uväznil aj Oskara Langera, bol podozrivý pre svoj židovský pôvod, ako aj pre kontakty so zahraničím, keďže s Žo niekoľko rokov žili v USA. Bol obvinený v procese s Rudolptom Slánským a na rozdiel od mnohých popravených odsúdený na 22 rokov. Od jeho uväznenia prešla Žo Langerová a jej dve dcéry strasitiplnú cestu boja o holú existenciu, o svoju hrdosť a dôstojnosť. Túto neskutočnú silu a životnú múdrost pevnej ženy, rózne životné peripetie a pády, ktorými musela prejsť, a jej zocelenie i odhodlanie ísť ďalej stvára v martinkej inscenácii Jana Ol'ľová, no nie s traumou, ale so svojským nadhľadom.

Napriek tomu, že v inscenácii vystupuje viac postáv, a teda aj viac hercov, ide vlastne o monodrámu a herecké sólo. Prostriedky, ktoré Jana Ol'ľová volí na stvárnenie vnútorných premien Žo Langerovej, akoby vychádzali aj priamo a pravdivo z nej samej. V trojhodinovej inscenácii je stále na scéne a množstvo textu, ktoré nerecituje, ale zobrazuje, svedčí o výnimočnosti herečky. Tvorcovia dodávajú inscenácii dokumentárny rozmer a to prostredníctvom archívnych filmových dokumentov zachytávajúcich nielen procesy 50 rokov, ale aj okupáciu Československa v roku 1968.

V osude Žo Langerovej netreba vidieť len osobnú tragediu zasadenu v minulom storočí. Odzakl inscenácie o následkoch mocenského presadzovania ideológie presahuje dobu a stáva sa apelom k dnešku, ktorý nemusí byť vzdialený tomu, čo už tu raz bolo.

Dáša Čiripová

Čo je v knihe len medzi riadkami, tu dosťáva konkrétné kontúry v otázkach a témach, ktorým sa venujú i v spôsobe, ako na seba reagujú. Langerová nie je hrdinka v pravom zmysle slova. Je obdivuhodné, čomu dokázala s obrovskou výtrvalosťou čeliť. Vidíme jej silné stránky aj slabiny, tvrdohlavosť, naivitu, nároky, zmysel pre ochranu rodiny. Jej hrdinstvo spočíva v psychickej sile a napokon v nekonečnej, hoci nikdy nevyslovenej nádeji. Práve tú sa tvorcom podarilo sprostredkovať divákovi.

Dária F. Fehérová, kód č. 10, roč. 9, s. 9-13

powerful woman who, despite the difficult and tragic moments in her life, was able to achieve an utterly sober perspective on the time she lived. The Langers escaped Nazi purges to the US. Oscar Langer pressed the family to return home after the war. The production becomes a deterrent memento of the era when the fabricated trials were held with Communists that were deemed unsuitable for the Stalinist régime. Death or life sentence was to be a threat and deterrence leading to unconditional obedience. Oskar Langer was imprisoned in 1951: his Jewish origin and contacts abroad (given that together with Žo he lived in the US for a few years) made him a suspect. Oskar was accused in the trial with Rudolf Slánský and, unlike the many who were executed, he was sentenced to 22 years. Since his imprisonment Žo Langerová and their two daughters underwent an arduous journey struggling for mere survival, pride and dignity. The incredible power and life wisdom of a strong woman, different challenges and falls she had to overcome, her growing sturdier and her determination to carry on is played in the Martin production by Jana Ol'ľová, yet not with trauma, but with her own critical distance.

Even though a number of characters appear in the production – hence more actors, the piece is actually a mono-drama and an acting solo. This means that Jana Ol'ľová chooses to portray the internal transformation of Žo Langerová seems to come out directly and genuinely from herself. In the three-hour long play she is always on stage and the amount of text which she doesn't recite but performs evidences the unique talent of the actress. The authors give the piece a documentary dimension through archival film footage of the show trials of the 1950s, as well as the occupation of Czechoslovakia in 1968.

Žo Langerová's life story should not be seen merely as a personal tragedy set in the past century. The production's message about the consequences of the forced promotion of ideology goes beyond that past era, and becomes an appeal to the present day that might not be distant from what had once been here.

Dáša Čiripová

Langerovej dielu zdramatizoval dramaturg a dramatik Peter Pavlac, vďaka ktorému sa z autobiografickej knihy denníkového charakteru stáva živá výpoved' jednej ženy nielen o časoch s pachúťou komunizmu, ale aj o snahе ochrániť svoju rodinu, osloboodiť manžela a bojať za pravdu. Pavlac text veľmi vhodne koncipoval do rozhovorov Žo so svojimi dcérami, prostredníctvom ktorých si hrdinka spomína na tаžké časy aj na vzťah s manželom.

Katarína Cvečková, Pravda, 12. 11. 2015

Patrik Lančarič (1972), divadelný a filmový režisér na voľnej nohe, je absolventom divadelnej fakulty Vysokej školy múzických umení v Bratislave. V rokoch 2002 – 2004 bol umeleckým šéfom činohry Štátneho divadla v Košiciach. Pedagogicky pôsobil na VŠMU v Bratislave a na DAMU v Prahe. Vytvoril viac ako 40 inscenácií doma i v zahraničí; pôsobil v mnohých divadlech po celej Európe, na Slovensku spolupracuje so štátnymi i nezávislými divadlami. Je režisérom a scenáristom oceňovaných dokumentárnych aj hraných filmov a rozhlasových hier. Jeho filmový debut *Rozhovor s nepriateľom* (2007) získal Speciálnu cenu publika vo francúzskom Cran – Gévríe a Vyšehradskú filmovú cenu za najlepší debut hraného filmu. Jeho film *Hrana / 4 filmy o Marekovi Brezovskom* bol ocenený hlavnou cenou filmového festivalu Cinematik 2014 ako najlepší slovenský dokumentárny film. Za režiu rozhlasovej hry *Sedem dní do pohrebu* získal Lančarič Hlavnú cenu a Cenu za najlepšiu režiu Týždňa rozhlasových hier 2015 (Rádio Devín), a nomináciu na Prix Europa 2015 Radio Fiction Award (Berlín, Nemecko).

What is in the book merely in between the lines, acquires here concrete contours in questions and themes they address and the means of how they respond to each other. Langerová is not a hero per se. It is admirable what she managed to face with the massive determination. We see her strengths and weaknesses, hard-headedness, naiveté, expectations, a sense to protect her family. Her heroism lays in her mental strength and ultimately in the unending, though never expressed hope – which is particularly what the authors managed to pass to the audience.

Dária F. Fehérová, kød 10/9, pp 9-13

The work by Langerová was dramatized by the dramaturge and playwright Peter Pavlac, who turn the diary-like autobiographic book into a life testimony of a single woman not merely about the era bearing the Communist aftertaste, but also about an effort to protect her family, free her husband and fight for the truth. Pavlac has most appropriately turned the text into the conversation between Žo and her daughters through which the main character recalls the difficult times and her relationship with her husband.

Katarína Cvečková, Pravda, 12. 11. 2015

• Visegrad Fund
•

Patrik Lančarič (1972), freelance theatre and film director, graduate of the Theatre Faculty of the Academy of Performing Arts in Bratislava. From 2002 to 2004 he worked as artistic director at the State Theatre in Košice. He taught at the Academies of Performing Arts in Bratislava and Prague and made over 40 productions at home and abroad, having worked in a number of theatres across Europe. In Slovakia he works with state and independent theatres. He is director and screenwriter of awarded documentaries and fiction films, as well as radio plays. His film debut *Conversation with the Enemy* (2007) received Special Viewers' Award in the French Cran – Gévríe and the Visegrad Film Award for the best debut in fiction film. His film *Edge / 4 films about Marek Brezovský* received the Main Prize at the Cinematik 2014 film festival as the best Slovak documentary. For the radio play *Seven Days to Funeral* Lančarič earned the Main Prize and the Best Director Award at the 2015 Radio Play Week (Radio Devín) and nomination for the Prix Europa 2015 Radio Fiction Award (Berlin).

RUŽE ROSES

sobota / Saturday 24. 9. 2016, 20:00 - 21:30,

Divadlo Andreja Bagara v Nitre - Veľká sála, bez prestávky /

Andrej Bagar Theatre in Nitra - Big Hall, without intermission

jazyk: rôzne jazyky, slovenské a anglické titulky / language: various languages, Slovak and English subtitles

rézia, scéna a kostýmy / director, stage and costume design: **Vlad Troitsky**

kompozícia hudby / music composition: **Dakh Daughters Band**

zvukový dizajn / sound design: **Roman Falkov**

svetelný dizajn / light design: **Switłana Smijewa, Maria Wolkowa**

video / video: **Maria Wolkowa**

produkcia / production: Production Dakh – Centre of Contemporary Art, Kiev

účinkujú / cast: **Ruslana Chasipova, Natalka Halanevych, Tetyana Havrylyuk,**

Solomia Melnyk, Anna Nikitina, Zo

Udalosti vojnového konfliktu na východe Ukrajiny sa postupom času vytratili z televízneho spravodajstva a titulných strán svetových denníkov. Avšak kym sa krajiny na západie Európy a na Balkáne snažia vyrovnať s utečeneckou krízou, na východe, za hranicami Európskej únie, nepretržite zúri vojna. Zástupy l'udí masívne opúšťajú svoje domovy a vydávajú sa na dlhú cestu za mierom. Tisíce ďalších vychádzajú z domovov na námestia, aby tak vyjadrili svoju túžbu po slobode a demokracii. V čase, ked' zvuk rinčiacich zbraní na Donbase stále neuticha, zaznieva z mnohých európskych divadiel a festivalov vypäťe volanie po láske a slobode v podobe kabaretných vystúpení ukrajinského zoskupenia Dakh Daughters Band.

Stopy ich občianskej a politickej angažovanosti sa spájajú najmä s vystúpením na Majdane v decembri 2013, ked' členky kapely odohrali koncert na improvizovanom pódiu na námestí v strede Kyjeva. Naliehavosť, ktorá doslova sála z ich hudby a textov, sa divákom počas koncertov priam vrýva pod kožu. Aj preto sa Dakh Daughters stali jedným z hlavných symbolov odporu proti potláčaniu ukrajinskej demokracie. A navyše, rovnako alarmujúca je skutočnosť, že aj tri roky po ich vystúpení na Majdane sa nám naskytá príležitosť posadiť sa v hľadisku tvárou tvár k ľuďom, ktorých sa vojna bytostne dotýka a neraz bezprostredne zasahuje do ich životov.

Over time the events of the war conflict in eastern Ukraine have disappeared from TV news and deadlines of the world's leading dailies. Yet whilst the countries in western Europe and on the Balkans are trying to cope with the refugee crisis, in the east, behind the EU border, war continues to rage in full strength. Masses of people are leaving their homes embarking on a long journey to peace. Thousands of others venture out of their homes to the squares to express their longing for freedom and democracy. At the time when the sound of the ringing weapons in Donbas remains unsilenced, the powerful appeal for love and freedom sounds in many European theatres and festivals. It comes from the cabaret performances by the Ukrainian Dakh Daughters Band.

The footsteps of their civic and political engagement met particularly at their performance on the Maidan in December 2013 when the band gave a concert at an improvised stage in the centre of Kiev. The urgency that literally radiates from their music and texts, gets under the skin of the audiences during the concerts. That is also why the Dakh Daughters have become one of the symbols of résistance against the suppression of Ukrainian democracy. Equally alarming, though, is the fact that even three years after their performance on Maidan we have an opportunity to sit in the auditorium facing people who are directly affected by the war that also directly affects their lives.

Charakteristickou črtou v tvorbe tejto kapely je miešanie prvkov punkovej, rockovej hudby a rapu spolu s tradičným ukrajinským folklórom, čím vytvárajú multižánrové hudobné diela. Široké spektrum hudobných žánrov dopĺňa aj veľký počet nástrojov, na ktoré hudobníčky počas koncertu hrajú – klávesy, kontrabas, violončelo, husle, gitara, bicie, priečna flauta či akordeón. Multižánrovosť a kabaretná forma predstavení, v ktorej sa Dakh Daughters Band vracajú k svetovým divadelným avantgardám minulého storočia, odzrkadľuje aj proces hľadania novej tváre pre súčasné divadlo. Tvorbyne sa totiž nepridávajú k súčasnemu trendu v tvorbe inscenácií dokumentárneho a politického divadla, ale využívajú netradičnú formu a spôsob reflexie reality.

Jednotlivé piesne sú zmesou cover verzií existujúcich skladieb a vlastných autorských kompozícií, pri ktorých sa šestica hudobníčok neraz inšpiruje literárnymi textami viacerých autorov, napríklad ukrajinského básnika Tarasa Ševčenka, rusko-amerického autora Josifa Brodského, Charlesa Bukowskeho či napokon Williama Shakespeara. Práve Shakespeareov sonet číslo 35 tvorí základ jednej z najvýraznejších skladieb s názvom *Ruze/Donbas*, ktorú Dakh Daughters uviedli aj na Majdane. Už samotný názov v danom kontexte latentne naznačuje tematické ladenie skladby a zároveň celého predstavenia. Referencia na ružu totiž predstavuje symbol mesta Doneck, ktoré je hlavným mestom Donbasu – regiónu na východe Ukrajiny, kde zúri občianska vojna.

Hudobníčky stoja na javisku a unisono v originálnej recitácii prvých štvorverší Shakespeareovho sonetu: „*No more be grieved at that which thou hast done / Roses have thorns, and silver fountains mud*“. Úvodné lyrické recitovanie sprevádzané klavírom rýchlo strieda napäťie rockovej hudby, do ktorej Dakh Daughters spievajú úryvky ukrajinských ľudových piesní a poézie. S napäťim sa zároveň stupňuje intenzita, rytmus a najmä tempo skladby. Lokalizáciu skladby na Donbas naznačujú aj projekcie fotografií z baní a čelové svetlá, ktoré majú hudobníčky na hlavách. Skladba *Ruze/Donbas* tak pôsobí ako naliehavý a vypäty výkrik nad súčasným stavom v ich rodnej krajine.

Prečo je vo svete toľko zla? Zober len to najdôležitejšie. Bože, čo si to urobil? Ustavičné volanie po láske medzi ľudmi, zmierení a slobode sa opakuje takmer v každej skladbe, ktorá v predstavení zaznieva. Počas koncertu sa tak striedajú nádej s bláznovstvom, poetické hudobné pasáže ukrajinského folklóru sa prelínajú s drsnými rockovými a punkovými tónmi.

Ján Balaj

The work of the band is characterised by mixing elements of punk and rock, as well as rap with traditional Ukrainian folk music, thus creating multi-genre music. The wide spectre of genres is complemented by the number of instruments used by the musicians during the concert – keyboards, base, cello, violin, guitar, percussions, piccolo flute, or accordion. The multi-genre and cabaret form of the performances in which the Dakh Daughters Band return to the global avant-gardes of the past century, also reflects the quest for a new face of contemporary theatre. The artists don't join the current trend in making productions in documentary and political theatre, but use a non-traditional form and method to reflect the reality.

Individual songs are cover versions of existing pieces and authors' own compositions. The six female musicians are often inspired by literary texts from a number of authors, such as the Ukrainian poet Taras Shevchenko, the Russian-American author Iosif Brodsky, Charles Bukovsky or even William Shakespeare. It is Shakespeare's Sonnet No 35 that sets the foundation for one of the most remarkable compositions entitled *Roses/Donbas* was presented by the Dakh Daughters on Maidan. Within the given context the very title latently indicates the thematic structure of the composition and of the entire performance. The reference to a rose is to symbolize the city of Donetsk, the capital of the Donbas region in Eastern Ukraine which is torn by the violent civil war.

The musicians stand on stage and read in unison in English the first four verses of the Shakespeare sonnet: “*No more be grieved at that which thou hast done / Roses have thorns, and silver fountains mud*.” The introductory lyrical reading accompanied by piano is soon replaced by the tension of rock to which the Dakh Daughters sing excerpts from Ukrainian folk songs and poetry. Together with the tension grows intensity, rhythm and especially the pace of the piece. The localisation of the composition in Donbas is also indicated by projections of photographs from mines and by headlights worn by the musicians. *Roses/Donbas* comes across as a pressing and tense scream about the status quo in their homeland.

Why is there so much evil in the world? Just take what is most important. God, what have you done? The incessant appeal for love between people, reconciliation and freedom is repeated virtually in every composition in the performance. The concert interlaces hope with folly, poetic passages of Ukrainian folk music are intertwined with the harsh rock and punk tunes.

Ján Balaj

... medzi pôvodnými hrdinami Majdanskej revolúcie – neskôr pomenovanej EuroMajdan – doslovne EuroNámestie – v centre Kyjeva, ktoré bolo ohniškom protestov – boli Dakh Daughters. Boli medzi revolucionármi, spievali na barikádach a na ledabolo postavených pôdiach. Na YouTube nájdete videá, ako ‚Spice Girls s Molotovovými kokteilmí‘ na Euro-Majdane spievajú zhromaždeným vojskám a polícií aj šialiacemu davu. (...) ‚Dakh Daughters sú menej Spice Girls,‘ hovorí ich umelecký šéf Vlad Troitsky, ‚a viac Pussy Riot – s dobrou muzikou.‘ Sú naozaj originálne – miešajú väzny minimalizmus s vás-nivým ukrajinským folklórom a nádyhom ‚freak kabaretu‘ nabitém punkovou energiou.

Peter Culshaw, 29. máj 2014, TheGuardian.com

...among the original heroes of the Maidan Revolution – named after the EuroMaidan – literally Euro Square – in central Kiev, which was the focus for the protests – were Dakh Daughters. They were in among the revolutionaries, singing at the barricades and on hastily erected stages. You can find YouTube videos of ‘the Spice Girls with Molotov cocktails’ at the EuroMaidan, singing to massed ranks of military and police, and a delirious crowd. (...) ‘Dakh Daughters are less Spice Girls,’ says their artistic director Vlad Troitsky, ‘more Pussy Riot – with good music.’ They are genuinely original – mixing classical minimalism with passionate Ukrainian folk and a touch of ‘freak cabaret’, delivered with punk energy.

Peter Culshaw, 29 May 2014, TheGuardian.com

Vlad (Vladislav) Troitsky (1964), zakladateľ a riaditeľ významného avantgardného divadla v Kyjeve DAKH – Centrum súčasných umení. Pôsobí vo viacerých divadlech na Ukrajine a v Maďarsku – v divadle Bárka a ďalších režíroval niekoľko inscenácií, divadlo Maladype viedol herecký workshop. V roku 2004 založil ethno-chaosovú kapelu *DakhaBrakha* a v roku 2007 projekt *GogolFest*, ktorý sa stal významným medzinárodným festivalom súčasného umenia a filmu v Kyjeve. Založil hereckú školu a učil na Kyjevskej Štátnej univerzite divadla a filmu Karpenka Karija. Trocki účinkoval v mnohých inscenáciách ako herc a mnohé ďalšie pripravil ako režisér – vo svojich dramatických postupoch rezignoval na vytváranie ilúzie reality a namiesto fabuly sa sústredíuje na okolnosti dejia.

Vlad (Vladislav) Troitsky (1964), the founder and director of the remarkable avant-garde Kiev-based theatre DAKH – Centre of Contemporary Arts. He works with a number of theatres in Ukraine and Hungary; at the Bárka Theatre and elsewhere he directed a number of productions and, at the Maladype theatre he led acting workshop. In 2004 he founded ethno-chaos band *DakhaBrakha* and, in 2007, the project *GogolFest* that has become an important international festival of contemporary art and film in Kiev. He founded acting schools and taught at the Kiev I.K. Karpenko-Kary National Theatre, Cinema and Television University. Troitsky featured in a number of productions as actor and prepared many others as director. In his methods he resigned on the creation of illusion and, instead of fabula, he focuses on the circumstances of the plot.

• Visegrad Fund
•

PILIERE KRVI PILLARS OF BLOOD

nedelia / Sunday 25. 9. 2016, 18:00 – 18:45,
Divadlo Andreja Bagara v Nitre – Veľká sála, bez prestávky /
Andrej Bagar Theatre in Nitra – Big Hall, without intermission
jazyk: švédsky, slovenský a anglické titulky /
language: Swedish, Slovak and English subtitles

rézia / directed by **Anmar Taha**

produkcia / production: Iraqi Bodies

partner / co-partner: Angereds Teater

dielo vznikalo v sídle / developed in residency at:

Akropoditi Dance Theater, Angereds Teater and Borås Region Teater Väst Dans

s podporou / supported by: The Swedish Arts Council and The Culture Committee of Gothenburg City
účinkujú / cast: **Lena Dahlén, Josephine Gray, Anmar Taha**

Zoskupenie Iraqi Bodies sa pohybuje niekde na medzi fyzického a tanečného divadla. Ich tvorba je silne inšpirovaná Antonínom Artaudom a Jerzy Grotowskym, čo sa odráža na viditeľnej práci s telom, telesnosťou a fyzickosťou. Programovo sa venujú tématam blízkym absurdnému divadlu a jeho autorom ako S. Beckett či E. Ionesco. Členovia súboru spolupracovali spoločne od roku 2005 ešte v Iraku, ale po postrelení režiséra a lídra skupiny Anmara Taha pôsobia vo Švédsku pod názvom Iraqi Bodies. Táto dramatická udalosť definitívne zasiahla nie len do ich osobného života, ale pretransformovala sa natrvalo aj do ich tvorby. Pohybové a obrazové eseje rozprávajú prostredníctvom znaku a symbolu o životných traumách, o existenciálnych hranicích otázkach. Konfrontujú svet Východu a Západu v snahе prekročiť rozdiely, aby zobrazili realitu rovnako vnímanú všetkými.

Inscenácia *Piliere krvi* je pohybovou filozoficko-metaphorickou baladou o absurdnosti smrti, vraždenia, sebazničenia, ako aj o hľadaní dôvodu žiť. Tvorcovia vychádzali z Camusovej existenciálnej eseje *Mýtus o Syzifovi* („To, čo sa nazýva zmyslom života, je súčasne aj znamenitým dôvodom pre smrť.“) a z básnickej novely z konca 19. storočia *Spevy Maldororove* od uruguajského a zároveň francúzskeho básnika, známeho pod pseudonymom Comte de Lautréamont, v ktorom ozívajú alegorické postavy Maldoror (steslenie zla a teroru) a Stvoriteľ.

The company Iraqi Bodies oscillates somewhere between physical and dance theatre. Their work is strongly inspired by Antonino Artaudo and Jerzy Grotowsky, what is reflected in the obvious work with body, corporeality and physicality. Their repertoire focuses on themes close to absurd theatre and its authors such as S. Beckett or E. Ionesco. Members of the troupe have worked together since 2005. Yet after their director and leader Anmar Taha was hit by a bullet, the team has been working in Sweden under the name of Iraqi Bodies. The dramatic event has left a strong mark not only on their personal lives, but has been permanently transformed in their art. The movement and image essays are narrated through sign and symbol of traumas and questions of existential limits. They confront the world of the East and West in an attempt to overcome the difference, to portray a reality that is seen similarly by all.

The production *Pillars of Blood* is a movement, philosophical and metaphoric ballad about the absurdity of death, killing, self-destruction, as well as the search for the reason to live. The artists drew from the existential essay *The Myth of Sisyphus* by Camus ("What is called a reason for living is also an excellent reason for dying") and from the poetic novel of the end of the 19th century *Songs of Maldoror* by the Uruguayan and French poet known under the pen name Comte de Lautréamont, in which the allegoric characters of Maldoror (the embodiment of evil and terror) and the Creator come to life.

Performancia *Piliere krvi* je minimalistická, založená na pohybe a slove. V takmer prázdnom priestore sa z tmy vynárajú bodovo nasvietené postavy. Niekedy vidíme len pohybujúce sa siluety, symboly (burka, červená boxerská rukavica, košeľa po mŕtvom vojakovi, klaunovský červený nos atď.), ktoré zosilňujú metaforickosť obrazov. Fragmenty textov o živote, smrti, samovražde, o hodnote vedomia a rozumu v kontraste s nevedomím a túžbami smerujú k záverečnej polemike s definíciami o ľudských právach postulovaných Organizačiou spojených národov. Trhavé, kŕčovité pohyby sú choreograficky originálne a strhujúce pozornosť. Pomalé tempo sa zámerne pohráva s plynutím času a uvedomením si nastolených tém. Nehumánnosť a absurdnosť sveta nie je explicitná, a preto pôsobí oveľa silnejšie. Znak sa tu stáva sugestívnym nositeľom významu.

Inscenácia fyzického divadla Iraqi Bodies skúma „krvou postriekané piliere našich komunit“. Občiansky silne angažované divadlo s politickým podtextom prináša na festival aj prostredníctvom vyhranených osobnosti súboru naliehavo potrebný kultúrny diskurz.

Dáša Čiripová

The Pillars of Blood is a minimalist performance based on movement and spoken word. In the virtually empty space bodies illuminated by spotlight emerge from the dark. Sometimes we merely see moving silhouettes or symbols (bourka, red boxer glove, dead solder's short, red nose of a clown, etc.) that enhance the metaphor of the scenes. The fragments of texts about life, death, suicide, about awareness and wisdom in contrast with the subconscious and longing lead to the final polemic with definition of human rights set out by the United Nations Organisation. Jerky, spasmodic movements are choreographically authentic and captivating. The slow pace plays intentionally with the flow of time and awareness of the set themes. Inhumanity and absurdity of the world is not explicit; hence it is more powerful. A sign here becomes the suggestive carrier of meaning.

The production by the physical theatre Iraqi Bodies explores the “blood-stained pillars of our community”. The civic engagement of the piece along with its political subtext brings to the festival, also through the strong personalities within the company, a desperately needed cultural discourse.

Dáša Čiripová

SWEDISH
ARTSCOUNCIL

VÄSTRA
GÖTALANDSREGIONEN

Anmar Taha (1985), umelecký riaditeľ a režisér spoločnosti Iraqi Bodies, študoval umenie fyzickej performance na Divadelnej fakulte Vysokej školy výtvarných umení v Irackom Bagdade. Je skúseným režisérom a hercom, ktorý pretvára svoju pozoruhodnú obrazotvornosť na umelecké diela už 12 rokov. Jeho práce boli prezentované na festivaloch a v divadlech po celej Európe a na Strednom východe. Anmar Taha bol v roku 2007 pri nábožensky motivovanom útoku postreltený a musel sa skrývať. Až od roku 2009, keď emigroval do Švédska, mohol vo svojej umeleckej práci pokračovať.

Iraqi Bodies

Spoločnosť pohybového divadla založili v roku 2002 mladí študenti divadla a umenia performance na Vysokej škole výtvarného umenia v Bagdade. Vystupovali na festivaloch v Egypte, Jordánsku, Južnej Kórei a Iraku až do roku 2007, keď bol v dôsledku nárastu nábožensky motivovaného násilia jeden z členov zoskupenia zabity a Anmar Taha postreltený. Umelci vo svojej tvorbe čerpajú zo spomienok na vojnou zničenú rodinu krajinu a jej kultúrnu minulosť, zároveň reflektovali súčasné moslimské a sufické zvyklosti. Polemizujú s východnými vojnovými konfliktmi, ale aj s fundamentalistickými tendenciami v európskych krajinách. Do ich tvorby sa premietajú aj ich vlastné životy – po presene do Európy sa ocitli v úplne odlišnej spoločnosti a snažili sa s ňou hľadať body zbližovania. Východnú pospolitosť, veľkorysosť a nepredvídateľnosť nahradil západný individualizmus, usporiadanosť a uvážlivosť. Bod zbližovania a inšpiráciu našli v dielach Antonina Artauda, Jerzy Grotowského, Eugène Ionesca, Samuela Becketta a v pohybovom umení.

Anmar Taha (1985), artistic manager and director of the Iraqi Bodies; studied physical performance art at the Theatre Faculty of the Academy of Fine Arts in Bagdad. He is an experienced director and actor who has been transforming his remarkable imagination into art for 12 years. His works were presented at festivals and in theatres across Europe and in the Middle East. Anmar Taha was hit by a bullet during a religiously motivated attack in 2007 and had to go into hiding. It was only in 2009 when he emigrated to Sweden that he was able to resume his work.

Iraqi Bodies

The motion theatre troupe was founded in 2002 by young students of theatre and the performance art at the Academy of Fine Arts in Bagdad. They performed at festivals in Egypt, Jordan, South Korea and Iraq until 2007. It was then that one of the members of the troupe was killed and Anmar Taha hit by a bullet during a religiously motivated attack. The artists draw in their work from memories of their war-torn homeland and its cultural past, reflecting, at the same time, contemporary Muslim and Sufi traditions. They engage in polemics with the armed conflicts in the East, as well as the fundamentalist trends in Europe. They bring their own lives into their art: having relocated to Europe they found themselves in an utterly different society, trying to seek the point of approximation. The Eastern sociability, generosity and unpredictability were replaced by Western individualism, orderliness and deliberation. They found the point of approximation and inspiration in the works by Antonin Artaud, Jerzy Grotowsky, Eugène Ionesco, Samuel Beckett and in the art of movement.

SOLO LAMENTOSO

SOLO LAMENTOSO

nedeľa / Sunday 25. 9. 2016, 20:00 - 21:00,

Staré divadlo Karola Spišáka v Nitre - Sála, bez prestávky /

Karol Spišák Old Theatre in Nitra - Hall, without intermission

jazyk: slovenský, anglické titulky / language: Slovak with English subtitles

autor a rézia, účinkuje / author, direction and cast: **Sláva Daubnerová**

scéna a kostýmy / set design and costumes: **Sláva Daubnerová**

choreografia / choreography: **Renata Ptačin**

hudba a zvukový dizajn / music and sound design: **Matej Gyárfáš**

avetelný dizajn / light design: **Slavomír Šmálik**

preklad / translation: **Margit Garajszki, Zsuzsanna Gulyás**

hlasy do predstavenia nahovorili / voices in the performance spoken by:

Sláva Daubnerová, Petra Vajdová, Ján Gallovič

produkcia / production: P.A.T. platforma pre súčasné divadlo

Výtvarná štylizácia, telesnosť, výrazný ženský zjav a originálne umelkyne či svojské ženy a ich príbehy, to všetko sú atribúty, ktorými by sme mohli charakterizovať osobitú slovenskú performerku Slávu Daubnerovú a jej tvorbu. Táto všestranná tvorkyná (režisérka, herečka, pohybová umelkyňa) je bezpochyby ojedinelým zjavom na slovenskej divadelnej scéne. Jej autorské projekty, prijímané s očakávaním a zvedavosťou, prinášajú nové témy a nové príbehy o ženách. Dodnávna si vyberala a stváraovala ženy umelkyne (Louise Bourgeois, Francesca Woodman, Magda Husáková Lokvencová), vo svojej najnovšej inscenácii sa od umenia vedome odklonila, aby uzavrela jednu etapu svojej umeleckej cesty.

Ako ďalší a nový krok si vybrała reálny a zároveň veľmi banálny príbeh zaznamenaný vo viacerých slovenských médiach – príbeh osamej ženy, neviditeľnej Evy N., ktorá každý deň niekol'ko rokov púšťala svojim susedom v Štúrove opernú áriu v podaní Placida Dominga dookola od šiestej ráno do dvadsiatej druhej večer. Dodržiavala všetky predpisy vrátane povolených decibelov a striktného zachovania nočného pokoja, takže stážujúce sa obyvateľstvo sa ocitlo v patovej situácii.

Sláva Daubnerová sa zamerala na tému boja jednotlivca so spoločnosťou, osamelého človeka, ktorý sa stáva postupne psychicky narušeným jedincom, pretože ho k tomu doženie spoločnosť, v ktorej sa očitol. Daubnerová pracuje s dokumentárnym materiálom – s výpovedami susedov, hrdinky či me-

The artistic stylisation, corporality and expressive feminine appearance, and authentic female artists or women and their stories – all those are the attributes that characterise the specific Slovak performer Sláva Daubnerová and her work. The multifaceted artist (director, actress, movement actress) is no doubt a unique phenomenon in Slovak theatre. Her original projects, received with anticipation and curiosity, bring new themes and stories about women. Until recently she used to choose and portray female artists (Louise Bourgeois, Francesca Woodman, Magda Husáková Lokvencová). In her latest production, however, she intentionally diverted from art to close one phase in her artistic path.

For her next and new step she chose a real, yet mundane story brought up by several Slovak media – a story of a lonely woman, the blind Eva N. Every day, for years she played for her neighbours in the town of Štúrovo an operatic aria performed by Placido Domingo, over and over again, from 6 in the morning to 10 at night. She observed all regulations including the permitted volume and strictly kept the night time out. Thus the complainants found themselves at dead end.

Sláva Daubnerová focused on the struggle of an individual with the society, a lonely person who gradually becomes a mentally disturbed individual – a state to which she was pushed by the society. Daubnerová works with documentary material – testimonies from neighbours, from the main

diálnych správ, ktoré túto reálnu kauzu sledovali. Autenticosť kombinuje s fikciou a vlastným uhlom pohľadu. Napriek tomu, že sa vyhýba akémukoľvek explicitnému hodnoteniu situácie, dosahuje spoločensky angažovanú výpoved' Prostredníctvom témy, ktorá už nie je osobná ani introvertná, ale spoločenská, sa dotýka otázok ľudskosti a spoločenstva. Medzi banálnym, reálnym a tak trochu smiešnym príbehom jednej outsiderky a jej okolia a nebadane sa rodiacim extrémizmom je veľmi tenká čiara. Hlavným motívom na strane desaťročia sa sťažujúcich susedov, ako aj blogerky Evy N. je strach a agresivita, ktoré zatieňujú zdravý ľudský rozum.

Tvorivá estetika Slávy Daubnerovej aj v tejto inscenácii prekračuje žánrové hranice. Tentoraz sa výraznou zložkou stáva hudba, výtvarný znak a pohyb. Text, ktorý je autentický (napr. záznamy zo súdnych spisov, televízne reportáže), používa väčšinou v reprodukovanej forme zastupujúcej funkciu rozpráváča striedajúceho sa s vnútorným hlasom hlavnej hrdinky. Operné árie sú kontrastom k nízkosti a banalnosti reálnej situácie. Citáciou z nedávno premiérovaného československého filmu Já, Olga Hepnarová (ktorý vychádza rovnako z reálnej udalosti, keď mladá žena zrazila nákladným autom osem ľudí a svoj čin považovala za akt pomsty voči spoločnosti), Daubnerová výpoved' inscenácie stupňuje. Mozartova Kráľovná noci z Čarovnej flauty upozorňuje na možnosť podobne hroziacej tragédie.

Dáša Číripová

Solo lamentoso je vskutku splynutím originálnej témy s výpovednou choreografiou, sugestívou hudbou, akčným svetelným dizajnom a prítážlivým performatívnym stvárnením. Daubnerová vytvorila ďalšiu originálnu inscenáciu na pomedzí dokumentárneho, pohybového a výtvarne štylizovaného divadla. Zároveň ale priniesla na javisko príbeh „lamentujúcej“ Evy N., ktorej umožnila vypovedať svoju verziu udalostí. Popri tom odhalila otázky relatívnosti pravdy, subjektívneho pohľadu, ktorý posúva misky spravodlivosti a najmä otázku osobného práva jednotlivca na pomstu.

Katarína Cvečková: Sólo Slávy Daubnerovej pre Evu N. kód – konkrétnie o divadle 10. ročník, 2016 číslo 4 (apríl), s. 12-17

character, and media reports that followed the actual story. She combines authenticity with fiction and her own take. Although she avoids any explicit assessment of the situation, she achieves a socially engaged testimony. Through the theme that is no longer personal or introverted, but social, she touches upon the issues of humanity and community. The line between the mundane, real and somewhat comical story of an outsider and her surroundings is quite thin. The main reason for the neighbours who have been complaining for decades, as well as for the blogger Eva N., is fear and aggression that overshadow common sense.

The creative aesthetic of Sláva Daubnerová overcomes the limits of gener also in this production. This time it is music, artistic sign and movement that become the significant element. The text that is authentic (such as the recordings from the court files, television report) is largely used in reproduced form replacing the role of narrator, alternating with the inner voice of the main character. The operatic arias are in contrast to the banality and ignobility of the actual situation. With a quotation from the recently premiered film I, Olga Hepnarová (that draws from a similarly real story when a young woman hit eight people with a lorry and considered her deed to be an act of revenge against the society), Daubnerová gradates the testimony of the production. Mozart's Queen of Night from the Magic Flute points out to the chance of tragedy.

Dáša Číripová

Solo lamentoso is truly a merger of an original theme with telling choreography, evocative music, action light design and attractive performative interpretation. Daubnerová created yet another original production on the edge of documentary, movement and artistically stylised theatre. At the same time, however, she brought to stage the story of the “lamenting” Eva N., whom she allowed to tell her version of the events. Meanwhile she revealed the issues of relativity of truth, subjective perspective that moves the balance on scale and, particularly the issue of personal right of an individual to revenge.

Katarína Cvečková: Solo by Sláva Daubnerová for Eva N. kód – konkrétnie o divadle 10/4 (April), 12-17

• Visegrad Fund
•

Sláva Daubnerová (1980), režisérka, performerka. Absolvovala kulturológiu na Univerzite Komenského a doktorandské štúdium na Katedre divadelnej vedy na Vysokej škole múzických umení v Bratislave. Založila divadlo P.A.T. ako platformu pre súčasné divadlo, tanec a nové médiá. Tvorí monodramatické kompozície na rozhraní divadla a performance, za ktoré získala viacero ocenení, napríklad: dokumentárna monodráma *M.H.L.* (DN 2010 – Objav sezóny 2010 v ankete Dosky a Výročná cena Literárneho fondu) a performance *Untitled* (2012 – Cena Dosky za Najlepšiu inscenáciu sezóny a cena za svetelný design na festivale KioSK 2013). Zúčastnila sa mnohých medzinárodných projektov a umeleckých štipendií v Nemecku, Poľsku a Francúzsku, spolupracovala aj s brnianskym HaDivadlom a v Opere Národného divadla v Prahe režírovala avantgardné Šostakovičovo dielo *Orango & Antiformalistický jar* mark a Gounodovho Rómea a Júliu.

Sláva Daubnerová (1980), director, performer. Graduated in cultural studies at the Comenius University and earned her PhD from the Department of Theatre Studies at the Academy of Performing Arts in Bratislava. She founded the P.A.T. Theatre as a platform for contemporary theatre, dance and new media. Her mono-dramatic compositions on the edge of theatre and performance earned her a number of awards: the documentary monodrama *M.H.L.* (DN 2010, the 2010 Discovery of the Season in the Dosky poll and the Annual Award by the Literary Fund) and performance *Untitled* (2012 – Dosky award for the Best Production of the Season and the prize for light design at the 2013 KioSK festival). Daubnerová participated in a number of international projects and held arts scholarships in Germany, Poland and France. She also worked with the Brno-based HaDivadlo and the Opera of the National Theatre in Prague where she directed the avant-garde *Orango & Antiformalist Fair* by Shostakovich and Gounod's *Romeo and Juliet*.

Ewald Palmetshofer:

HAMLET JE MRTVÝ - FAUST JE HLDNÝ / HAMLET IS DEAD - FAUST IS HUNGRY

pondelok / Monday 26. 9. 2016, 15:00 – 18:10,

Divadlo Andreja Bagara v Nitre – Štúdio, s prestávkou / Andrej Bagar Theatre in Nitra – Studio, with intermission
jazyk: slovenský, anglické titulky / language: Slovak with English subtitles

rézia / directed by **Svetozár Sprušanský, Braňo Holiček**

dramaturgia / dramaturgy: **Svetozár Sprušanský**

preklad / translation: **Katarína Motyková**

scéna a kostýmy / set design and costumes: **Dorota Cigánková, Nikola Tempír**

pohybová spolupráca / co-operation for movement: **Barbora Miková**

videoprojekcie / videopropjections: **Gabriela Zigová**

osoby a obsadenie / characters and cast:

Mani, syn / son: **Jakub Rybárik**, Dani, dcéra / daughter: **Barbora Andrešičová**, Karolin, matka /

mother: **Daniela Kuffelová**, Kurt, otec / father: **Marcel Ochránek**, Bine, dobrá priateľka / good friend:

Jana Kovalčíková, Oli, dobrý priateľ / good friend: **Roman Poláčik**, Fritz: **Juraj Hrčka**, Anne: **Anna Čonková**, Paul: **Juraj Ďuriš**, Inez: **Jana Labajová**, Robert: **Tomáš Turek**, Tanja: **Alena Pajtinková**

Dve kánonické postavy svetovej dramatickej literatúry, Hamlet a Faust, sa na nitrianskom javisku ocitajú vedľa seba, ale s rešpektom voči sebe. Nie sú to však hrdinovia dávnych čias, ale dnešní tridsiatenci, pre ktorých otázka byť či nebyť a boj dobra a zla stráca existenciálne opodstatnenie. Čo týchto novodobých menovcov spája so Shakespearovým *Hamletom* a Goetheho *Faustom*, je výpoved' o svete a o mieste dnešného mladého človeka v ňom. Ewald Palmetshofer, úspešný rakúsky dramatik, vo svojich dvoch hráč *Hamlet je mŕtvý a Faust je hladný a zabetla mu Grétku* zobrazuje hameltovsko-faustovských jedincov neschopných zaradiť sa do malomeštiackej konvenčnej spoločnosti. Jeho postavy narážajú na pretvárku, marazmus skrachovaných vzťahov, čo ich vedie k sebadeštrukcii. Ak splynú so spoločnosťou, stávajú sa rovnako skazenými.

Nitrianske divadlo sa rozhodlo pre dramaturgický experiment a uviedlo oba texty, inak napísané samostatne s rozdielom dvoch rokov, v jeden večer v rízii dvoch režisérov – Svetozára Sprušanského a Braňa Holička.

V inscenácii *Hamlet je mŕtvý* sa pár súrodencov Mani a Dani vracia domov na oslavu 95. narodenín svojej babičky a zároveň na pohreb svojho kamaráta.

Hamlet and Faust, the two canonical characters in the world's literary drama appear side-by-side on stage in Nitra whilst respecting each other. Nonetheless, they are no heroes of the past, but contemporary 30-somethings for whom the question of to be or not to be, and the struggle between the good and evil losses its existential essence. What keeps the two modern characters together with Shakespeare's *Hamlet* and Goethe's *Faust* is the testimony about the world and the place of the present-day young person within. In his two pieces *Hamlet is Dead* and *Faust is Hungry and Choked on Gretchen* Ewald Palmetshofer, the lauded Austrian playwright, portrays Hamletan-Faustian individuals unable to join the mainstream, the petty bourgeois conventional society. His characters come to face hypocrisy, the pain of broken relationships what leads them to self-destruction. If they merge with the society, they become equally rotten.

The Nitra-based theatre decided to engage in dramaturgical experiment and introduced both texts otherwise written separately two years apart. The texts are presented in a single evening and are prepared by two directors, Svetozár Sprušanský and Braňo Holiček.

In *Hamlet is Dead*, two siblings, Mani and Dani are returning home to celebrate their grandmother's 95th

Stretávajú sa tu s niekdajšími priateľmi, mladým manželským párom Olim a Bínou. Kontrast a stret dvoch odlišných svetov. Do budúcnosti beznádejne hľadiaci súrodenci sa ocitajú zoči-voči pokrytecky sa tváriacej naivite, optimizmu a šťastne pôsobiačim manželom. Mladí tridsiatníci sa konfrontujú so svojou prazvláštnou rodinou a vztahmi v nej, aby napokon uviazli v osamotení, dezilúzii a frustrácii zo sveta okolo. Je to ich jediná možná cesta na prežitie v prostredí pretvárky, klamstiev a záhadnej smrti starej mamy. Neveria, že by mohli byť šťastní, v ničom nevidia zmysel ani perspektívnu. Hamlet a Boh sú vo svete Mani a Dani, čiže v dnešnom svete, mŕtvi. Inscenácia Svetozára Sprušanského je rodinnou drámom existenciálneho rozmeru. Režisér sa v duchu autora sústredíuje na bizarné rodinné vztahy, vplyvom ktorých sa z oboch súrodencov stávajú jedinci nezaraditeľní do spoločenských väzieb. Sprušanskému sa prostredníctvom hercov darí zachytíť istú snahu o vzdor, ktorá však končí v zúfalom stave prežívania, ale nie žitia. Ako režisér a dramaturg v jednej osobe dbá na motivácie postáv, kladie dôraz rovnako na slovo, ako aj na konanie na scéne.

Braňo Holiček na rozdiel od Sprušanského v druhej časti dvojinscenácie *Faust* je *hladný* stavia všetky tri prítomné partnerské dvojice na scénu, kde ich neindividualizuje, ale robí z nich jeden chór. Jeden voice-band. Všetci prichádzajú v čiernom a nesú truhlu. Postupne sa presúvajú pred mikrofóny, aby jednotlivo či zborovo odkryvali vzájomné vztahy a smrť na scéne prítomného dieťaťa, akejsi novodobej Margarétky, ktorú zničila faustovská diabolsky egoistická túžba a hlad. Pokrytectvo a deštrukčná morálka víťazne a jednoznačne prevyšujú čistotu a naivitu. Tak ako v Goetheho *Faustovi*, aj v 21. storočí Margarétku podlieha a zomiera. V Holičkovej réžii sa v úlohe Margarétky vystriedajú všetky tri ženské postavy a Fausta si zahrajú rovnako všetci traja herci na javisku. Práca s mikrofónmi, hlasmi a filmovými strihmi dodáva inscenáciu presnosť. Pochmúrnu a pohrebnú atmosféru karu zase znásobuje vecnosť a strohosť hereckého prejavu umožnená práve jasnejou formou a koncepciou.

Obe inscenácie prinášajú kritický pohľad na súčasnosť a najmä na generáciu ludí, ktorí vo svojich tridsiatich rokoch udávajú trend spôsobu života. Nitrianske divadlo výberom Palmetshoferových drám a ich spojením do jedného večera reaguje na aktuálny spoločenský problém a prináša dramatickú analýzu súčasnosti.

Dáša Číripová

Ak bude Divadlo Andreja Bagara chcieť, s inscenáciou Hamlet je mŕvy – Faust je hladný má veľkú šancu osloviť celkom nové publikum. Také, ktoré sotva

birthday and, at the same time to attend the funeral of their friend. They meet their old friends, a young married couple Oli and Bína. Here comes the contrast and encounter of two different worlds: The siblings looking hopelessly into the future are finding themselves face-to-face with the hypocrisy of naivety, optimism and of the seemingly happy married couple. The young 30-somethings are confronted by their utterly odd family and the relationships within. It is their only possible way to survive within the context of hypocrisy, lies and the mysterious death of their grandmother. They don't believe that they can be happy; they don't see a sense or future in anything. in the world of Mani and Dani, the world of today, Hamlet and God are dead. The production by Svetozár Sprušanský is a family drama of existential dimension. In the spirit of the author, the director focuses on bizarre family relations the effect of which is that the siblings have grown into individuals unable to engage in societal ties. Through the actors Sprušanský manages to capture certain attempt at revolt, which, however, ends in the desperate state of getting through life, but not living. As director and dramaturge in one he is attentive to the motivations of his characters and, equally, places emphasis on word and action on stage.

In the second part of the production, *Faust is Hungry*, Braňo Holiček, unlike Sprušanský, brings all three couples on stage. He doesn't individualise them, but transforms them into a choir, one voice-band. The characters arrive dressed in black, carrying a coffin. They gradually move to the microphones to – individually or together as a choir – reveal their mutual relations and the death of a child present on stage. It is a kind of contemporary Margarita destroyed by the Faustian egoistic desire and hunger. Hypocrisy and destructive morality triumphantly and plainly outweigh purity and naivety. Similarly to Goethe's *Faust*, the Margarita of the 21st century gives in and dies. Under the direction by Holiček, all three actresses rotate in the role of Margarita. Similarly, all three male actors on stage get to play Faust. The work with microphones, voices and film editing gives the production precision. The gloomy and funeral atmosphere of the wake is amplified by the matter-of-fact and austere interpretation by actors that is made possible by the clear form and concept.

Both productions present a critical take on the present day and, particularly, on the generation of people who, in their 30s, are lifestyle trendsetters. The Nitra theatre, with its choice of Palmetshofer dramas and by presenting them together within a single evening responds to the current societal challenges and offers a dramatic analysis of the day.

Dáša Číripová

dokážu zaujať banálne zápletky bláznivých komédií a archaický divadelný jazyk. To, ktoré vyráslo na štýlových seriáloch ako Breaking Bad (u nás Perníkový tatko), alebo ktoré číta radšej Lyotarda ako Eviu Urbaníkovú. V Nitre aj na Slovensku je takých ľudí určite viac, ako si, bohužiaľ, vedenia divadiel zvyčajne myslia. Inscenácia môže zároveň aj bežným nitrianskym divákom sprostredkovať novú estetickú a intelektuálnu skúsenosť.

Dominika Široká: Vykročiť z mainstreamu. kód č. 9, roč. 9., s- 10-17

SVETOZÁR SPRUŠANSKÝ

BRAŇO (BRANISLAV) HOLÍČEK

Should The Andrej Bagar wish, it can use the Hamlet is Dead - Faust is Hungry to address an entirely new audience: one that can hardly be drawn by mundane plots in crazy comedies and the archaic theatre language; an audience that grew up nursed by the stylish series such as the Breaking Bad or which prefers reading Lyotard to Danielle Steele. Contrary to what the theatre management, sadly, tends to think, there are no doubt plenty more people like those in Nitra as well as in Slovakia. Yet the piece also has the potential to pass to the ordinary audience in Nitra a new aesthetic and intellectual experience.

Dominika Široká: Stepping out of mainstream. kód 9/9, pp 10-17

• Visegrad Fund
•

Svetozár Sprušanský (1971) pôsobí ako umelecký šéf a šéfdramaturg Divadla Andreja Bagara v Nitre. Ako režisér hostoval vo viacerých divadlech na Slovensku a v zahraničí: Chapter Art Cardiff vo Veľkej Británii či v Divadle v Dlouhé v Prahe. Vo svojej tvorbe zachytáva realitu prostredníctvom hier súčasných autorov, druhá línia jeho tvorby je provokatívna interpretácia diel ruských klasikov. Na Divadelnej Nitre hostoval s viacerými inscenáciami: 2000 – Čajka A. P. Čechova, 2002 – Vyberač Milana Uhdeho, 2003 – Čechovove Tri sestry, 2004 – Bezkslíkovce Ingmara Villqista a 2009 – Čechovov Višňový sad. Za inscenáciu aj réžiu Troch sestier získal ocenenie kritiky Dosky a v tých istých kategóriách bol nominovaný za inscenácie Čajka, Ujo Váňa a Višňový sad. Je držiteľom niekol'kých Cien Literárneho fondu za réžiu aj dramaturgiu. Pracuje aj ako externý pedagóg na Katedre rézie a dramaturgie Divadelnej fakulty VŠMU v Bratislave a ako autor a režisér rozhlasových hier.

Braňo (Branislav) Holíček (1985) populárny slovenský divadelný a filmový herec a režisér. Pôsobí v pražskom súbore Ypsilonka, ale aj v mnohých ďalších českých divadlech a účinkuje v českých televíznych a filmových produkciach. Získal Cenu Evalda Schorma za rok 2009 a 2011 za pôvodné hry Tmavomodrý svet (naruby) a iJá. Za réžiu videoklipu Tomáša Klusa Sibyla bol nominovaný na cenu Anděl 2011. V roku 2012 bol nominovaný na cenu Český tučňák s absolventskou inscenáciou Masaker v Paríži, v roku 2013 získal Cenu Alfréda Radoka ako Talent roka.

Svetozár Sprušanský (1971) is artistic director and chief dramaturge at The Andrej Bagar Theatre in Nitra. As director he featured in a number of theatres in Slovakia and abroad: Chapter Art Cardiff in the UK or the Theatre in Dlouhá in Prague. In his work he captures the reality through plays by contemporary authors. The other line of his work involves provocative interpretation of the works by Russian classics. He featured at Divadelná Nitra with a number of productions: 2000 – *The Seagull* by A. P. Chekhov, 2002 – *The Tax-Collector* by Milan Uhde, 2003 – Chekhov's *Three Sisters*, 2004 – *The Anaerobes* by Ingmar Villquist and 2009 – Chekhov's *The Cherry Orchard*. His production and direction of the *Three Sisters* earned him the critics' award Dosky; in the same categories he was nominated for the productions of the *The Seagull*, *Uncle Vanya* and *The Cherry Orchard*. He is laureate of multiple Literary Fund awards for as director and dramaturge. He is also hosting lecturer at the Department of Directing and Dramaturgy at the Theatre Faculty of the Academy of performing Arts in Bratislava, as well as author and director of radio plays.

Braňo (Branislav) Holíček (1985)

Popular Slovak theatre and film actor and director. He is with the Prague-based company Ypsilonka, also working with a number of Czech theatres, appearing on Czech television and in film productions. He received the Evald Schorm Prize in 2009 and 2011 for original plays *Deep Blue World (upside down)* and *Me too [iJá]*. As director of the Tomáš Klus video clip *Sibyla* he was nominated for the Anděl 2011 prize. 2012 brought him nomination for the Czech Penguin with his graduation production *Massacre in Paris*, having earned the 2013 Alfréd Radok Award as the Talent of the Year.

Tomáš Vůjtek:

VÝPOČUTIE / THE HEARING

pondelok / Monday 26. 9. 2016, 19:00 – 21:40,

Staré divadlo Karola Spišáka v Nitre – Sála, s prestávkou /

Karol Spišák Old Theatre in Nitra – Hall, with intermission

jazyk: český, simultánne tlmočené do angličtiny / language: Czech, simultaneous translation into English

rézia / directed by **Ivan Krejčí**

dramaturgia / dramaturgy: **Tomáš Vůjtek**

scéna / set design: **Milan David**

kostýmy / costumes: **Marta Roszkopfová**

hudba / music: **Nikos Engonidis**

osoby a obsadenie / characters and časti:

Eichmann: **Marek Cisovský**, Vlastička: **Alena Sasínová-Polarczyk**, První kolega / The First Colleague:

Petr Panzenberger, Druhý kolega / The Second Colleague: **Šimon Krupa**, Rabin / Rabbi: **Vladislav**

Georgiev, Pani / Miss: **Tereza Cisovská**, Manžel / Husband: **Ondřej Malý**, Hans Frank: **Albert Čuba**,

Neporazitelný / Invincible: **Josef Kaluža**, Otec / Father: **Pavel Cisovský**

„Keby sme mali päťdesiat Eichmannov, tak by sme vojnu museli vyhrať.“

To je leitmotív inscenácie hry *Vypočutie* súčasného českého dramatika Tomáša Vůjtka. Ako jedna z mála súčasných českých (či slovenských) divadelných hier tematizuje dejiny holokaustu. Režisér Ivan Krejčí jej dal divadelnú podobu a vznikla mimoriadne naliehavá správa o nikdy sa nekončiacich podobách zla.

Cenu českej divadelnej kritiky za rok 2015 ovenčená inscenácia *Vypočutie* patrí k tomu najlepšiemu v českej činohre v poslednom čase. Aj preto nemôže táto výpravou skromná a svojou témove závažná inscenácia Komorného divadla Aréna z Ostravy chýbať na Medzinárodnom festivale Divadelná Nitra. Hovorí totiž nielen o dejinách holokaustu, ale zároveň o nanajvyš aktuálnej téme nenávisti k „druhému“, o xenofóbií a rasizme, ktoré sa druhou svetovou vojnou, žiaľ, vôbec neskončili.

V centre hry stojí nacistický pohlavár, jeden z hlavných organizátorov holokaustu, vojnový zločinec Adolf Eichmann, ktorého vynikajúco stvárnil Marek Cisovský, za čo dostal Cenu divadelnej kritiky za rok 2015 v kategórii Mužský herecký výkon. Diváci vstupujú do akéhosi fiktívneho priestoru spovede, v ktorej sa im (alebo Bohu?) Eichmann zveruje so svojou verziou kľúčových momentov zo svojho života, a tým aj z dejín holokaustu. Je to priestor zbabelého obhajovania, popierania viny a mŕtveho čakania na rozhrešenie.

“Had we had fifty Eichmanns, we would have been bound to win the war.” That is the leitmotif of the production of *The Hearing* by the contemporary Czech playwright Tomáš Vůjtek. As one of the few contemporary Czech (or Slovak) plays *The Hearing* addresses the Holocaust theme. The director Ivan Krejčí has given it a theatre form to create an exceptionally pressing report about the never-ending faces of evil.

The Hearing that has been clad in Czech critics' awards in 2015 is among the very best there is in Czech drama today. That is why this piece, modest in design, yet crucial in theme, by the Chamber Theatre Aréna in Ostrava cannot be missing at the International Theatre Festival Divadelná Nitra. For not only it speaks of the history of the Holocaust, but it also addresses the now burning theme of the hatred of the “Other”, xenophobia and racism that, alas, haven't ended with the Second World War.

The Nazi leader, one of the main organisers of the Holocaust, the war criminal Adolf Eichmann is at the centre of the play. The remarkable performance of the role by Marek Cisovský earned the actor the 2015 Critics' Award for the Best Actor in 2015. The audience enter a kind of fictitious space of confession where Eichmann confesses to them (or God?) his version of the key moments from his life and thus the history of the Holocaust. It is the space of cowardly defence, denial of guilt and futile waiting for absolution.

Jeho spoved' je prerušovaná vstupmi iných postáv, ktoré s ním vedú dialóg, rozvíjajú témy jeho príbehu zo svojho pohľadu a vstupujú s ním do konfliktu, takže celá hra sa vinie ako kaskáda poskladaná z monologických prehovorov a dramatických dialógov. Základný oblúk tvorí pomyselný dialóg medzi Eichmannom a Hansom Frankom (počas 2. svetovej vojny guvernér okupovaného Poľska), v ktorom sa odhalujú nielen rôzne podoby fašistického zverstva, ale predovšetkým zbabelosť a spôsoby, akými si fašistickí pohľavári (a nielen oni) ospravedlňovali, resp. nepriznávali svoje zločiny. Na jednej strane úslužná, úradnícky pedantská oddanost strane a Hitlerovi v podobe Eichmanna a na druhej Hans Frank, ktorý chcel vyhľadením Židov vzkriesiť kultúru a civilizačné normy. V tomto základnom spore autori výborne divadelne zachytili „banalitu zla“, ako hrozné zločiny fašistického Nemecka po procese s Eichmannom v roku 1963 pomenovala Hannah Arendtová.

Tento dialóg dopĺňajú ďalšie postavy, akými sú napríklad rabín, zajatci v ruskom gulagu, manželia, rádoví fašisti alebo Vlastička, ktorá reprezentuje typickú „malosť“ väčšinového obyvateľstva vtedajšieho Protektorátu Čechy a Morava, ale aj Slovenského štátu, na ktorého vinu a účasť na holokauste autor, samozrejme, nezabúda. Vedľa Eichmann bol spolu pracovníkom a priateľom nacistu Dietera Wislicenyho, okrem iného, poradcu pre riešenie židovskej otázky na Slovensku.

Tomáš Vújtka zaujíma predovšetkým to, čo je na téme dejín holokaustu univerzálné, teda rôzne podoby ľudského zla, ktoré sú nevykoreniteľné. Ale hra *Vypočutie* je závažná aj preto, že prináša informácie o priebehu holokaustu. Pripomína, že vôleb prvý transport sa uskutočnil 17. októbra 1939 z Ostravy do východného Poľska v rámci vysídlenia Židov zo stredoeurópskeho priestoru, teda ešte pred „konečným riešením židovskej otázky“. Transportu velil priamo Eichmann.

Tomáš Vújtěk napísal hru, ktorá mapuje jednu z podôb totalitarizmu a jeho zla. Je súčasťou trilógie, ktorej prvá časť sa zaobrá totalitným komunistickým Československom a tretia bude o vysídlovaní Nemcov. Minimalistická rézia Ivana Krejčího sa orientuje predovšetkým na precízne herectvo a vyznenie informáciami nabitého textu s niekol'kými hudbou emocionálne nabitymi momentmi. Záverečné dramatické finále pripomína, že každý z nás v sebe nosí kus zla a zatvárame oči pred jeho realitou. Parafrázuje záverečné slová z Vújtkevej hry: „Stále to trvá a ani milióny smrť to nezmienia.“

Martina Vannayová

Eichmann's confession is interrupted by entries of other characters that engage in dialogue with him, developing the themes of his story from their perspective and engaging in conflict with him. The play thus flows as a cascade assembled from monologues and dramatic dialogues. The main arch is created by a fictional dialogue between Eichmann and Hans Frank (the governor of the occupied Poland during WWII) which not only reveals the different facets of Nazi brutality, but especially the cowardice and methods used by the Nazi leaders (though not only them) to justify or deny their crimes. On the one hand the servile, bureaucratically pedantic allegiance to the party and Hitler, on the other hand Hans Frank who wanted, by the annihilation of Jews, to resurrect the culture and civilizational standards. The authors used this fundamental conflict to splendidly capture in a theatre form the “banality of evil,” a term coined after the trial of Eichmann in 1963 by Hannah Arendt in reference to the horrific crimes. The dialogue is extended to other characters, such as a rabbi, captives in the Russian gulag, a married couple, ordinary Nazis or Vlastička, that epitomises the characteristic pettiness of the majority population in the Protectorate of Bohemia and Moravia and, equally, in the Slovak State – its guilt and share on the Holocaust doesn't remain omitted by the author. For Eichmann was a colleague and friend of the Nazi named Dieter Wisliceny who served, *inter alia*, as the advisor of the solution of the Jewish issue in Slovakia.

Tomáš Vújtěk is particularly interested in what is universal about Holocaust history, i.e. the different faces of human evil that cannot be eradicated. Yet *The Hearing* is also sombre for it brings information about the progress of the Holocaust. It reminds us of the very first transport dispatched on 17 October 1939 from Ostrava to eastern Poland as part of the expulsion of Jews from Central Europe, i.e. prior to the “final solution of the Jewish issue.” It was Eichmann to directly command the transport.

Tomáš Vújtěk has written a play that maps out one of the faces of totalitarianism and its evil. It is included in a trilogy, the first part of which portrays the totalitarian Communist Czechoslovakia. The third part will explore the expulsion of Germans. The minimalist direction by Ivan Krejčí focuses particularly on precise acting and sounding of the information-studded texts with a few moments emotionally charged by music. The dramatic finale reminds us that we all carry within a piece of evil and we keep closing our eyes to its existence. Paraphrasing the final words in Vújtěk's play: “It goes on and even the millions of deaths won't change it.”

Martina Vannayová

To, ako sa konzistentne, nenápadne, krok za krokom, v podstate vždy „kvôli rozhodnutiu iných“, Eichmannov pôvodný „dobrý úmysel“ (v ktorého zárodku ale leží príšerná rasová idea a neschopnosť kritickej dištancie voči autorite, ak chcete: voči „zákazke“) mení v najstrašnejšie priemyselne vyrobené zlo v dejinách, ktorého je de facto výkonným riaditeľom, celý tento „odosobnený“, mechanický proces premeny dobra v zlo, dokázali herec aj inscenácia podať naozaj strhujúcim spôsobom.

Vladimír Just, 13. apríla 2015, Divadelní noviny

Téma Vypočutia sa zdá natoľko šialené, že sa ju režisér Ivan Krejčí rozhodol predstaviť v čo možno najasketičkejšej forme. Situácie sú často antidramatické, skôr ako rozhlasová hra, kde hlavný dôraz má slovo, Eichmannov „protikladný“ monológ a pritakanie zo strany histórie. (...) Sugestívnu hereckú štúdiu úradníckeho zla ponúka Marek Cisovský, ktorý je tak veľmi ponorený v téme, že získava skutočné eichmannovské mimikry. S úspornými, vybranými a povýšeneckými gestami a v charakteristických okuliaroch s hrubým rámom ho mrazivý úsmev v kamennej tvári neopúšťal ani dlho po potlesku na sobotnej premiére.

Martin Jiroušek, 2. marca 2015, Ostravan.cz

Ivan Krejčí (1966), umělecký šéf a režisér. Pracoval ako redaktor v regionálnej televízii v Plzni, ako čerstvý absolvent rézie pôsobil v sezóne 1997/1998 v Slovenskom divadle v Uherskom Hradišti. V rokoch 1999 – 2001 bol uměleckým šéfom v Mestskom divadle v Karlových Varoch. Od roku 2005 je uměleckým šéfom a režisérom Komornej scény Aréna v Ostrave, ktorá bola Cenou Alfréda Radoka vyhlásená za Divadlo roka 2013. Od roku 2009 je Ivan Krejčí členom českej Rady pre rozhlasové a televízne vysielanie a od marca 2014 je jej predsedom. V oblasti opernej rézie debutoval úspešnou inscenáciou Donizettihovej opery *Anna Bolena* v júni 2013 v Národnom divadle moravskosliezskom v Ostrave a tam naštudoval aj operu Umberta Giordana *Andrea Chénier*.

The actor along with the entire production present, in the most captivating manner, the process of transformation – consequential, inconspicuous, step-by-step, actually “always because of someone else’s decision” – of Eichmann’s “good intention” (the root of which, however, is the dreadful racial idea and inability to critically distance oneself from authority, or, if you wish, to give in to the “order”) into the most horrendous industrially produced evil in history of which he is de facto executive director; the entire “depersonalised”, mechanical process of transformation of good to evil.

Vladimír Just, 13 April 2015, Divadelní noviny

The theme of The Hearing seems so insane that the director Ivan Krejčí decided to present it in a most ascetic form. The situations are often anti-dramatic, resembling radio play where the main emphasis is placed on word: Eichmann’s “antithetical” monologue and the agreement on the part of history. (...) The actor Marek Cisovský delivers evocative study of bureaucratic evil. He is so immersed in the theme that he acquires authentic Eichmann mimicry. With sparse, selective and conceited gestures with the characteristic spectacles in the thick frame, the chilling smile didn’t leave Cisovský’s face long after the final applause following the Saturday première.

Martin Jiroušek, 2 March 2015, Ostravan.cz

OSTRAVA!!!

• Visegrad Fund
• •

Ivan Krejčí (1966), artistic manager and director; worked as journalist in the regional television in Pilsen. Having just graduate in directing he worked at the Slovácko Theatre in Uherské Hradiště in the 1997/1998 season. From 1999 to 2001 he was artistic director at the City Theatre in Karlovy Vary. Since 2005 he is artistic manager and director at the Chamber Theatre Aréna in Ostrava which received the Alfréd Radok Award, thus becoming the 2013 Theatre of the Year. Since 2009 Ivan Krejčí is member of the Czech Radio and Television Broadcasting Council, serving as its President since 2014. The successful production of *Anna Bolena* by Donizetti in June 2013 in the Moravian-Silesian National Theatre in Ostrava marked his debut as opera director. It was in the same theatre that he also prepared the opera *Andrea Chénier* by Umberto Giordano.

KANTOR DOWNTOWN / KANTOR DOWNTOWN

utorok / Tuesday 27. 9. 2016, 16:00 – 17:20, 20:30 – 21:50,

Staré divadlo Karola Spišáka v Nitre – Tatra, bez prestávky /

Karol Spišák Old Theatre in Nitra – Tatra, without intermission

jazyk: poľský, slovenské a anglické titulky / language: Polish with Slovak and English subtitles

realizácia / realization: **Jolanta Janiczak, Joanna Krakowska, Magda Mosiewicz, Wiktor Rubin**

video spolupráca / video cooperation: **Mikołaj Walenczykowski**

asistent rézie / stage manager: **Hanna Gruszczyńska**

špeciálni hostia / special guests: **Penny Arcade, Lee Breuer, Linda Chapman, Citizen Reno, George Ferencz, Jill Godmilow, Barbara Hammer, Lola Pashalinski, Ozzie Rodriguez, Theodora Skipitares, Thomas Walker, Sylvia Palacios Whitman**

cast / účinkujú: **Grzegorz Artman, Marta Malikowska**

Tadeusz Kantor (1915 – 1990) patrí k najvýznamnejším tvorciam európskej divadelnej avantgardy. Vo svojich inscenáciach vytvoril špecifický divadelný jazyk, ktorý reflektoval v početných manifestoch a textoch o divadle sprevádzajúcich jeho živé javiskové produkcie. Vychádzajúc z bohatej výtvarnej tvorby a početných performancií, vnímal Kantor divadlo ako priestor inscenovania pamäti prostredníctvom hercov a bábok. V jeho divadelnom svete oživovali herci mŕtve marionety a marionety zasa variovali, deformovali či zdokonalovali možnosti tiel hercov. Predovšetkým tento princíp, ktorý využíval a rozvíjal vo všetkých inscenáciách, sa stal typickým pre Kantorov rukopis. Spoločné jestvovanie živých a mŕtvych, spomienok a skutočnosti, minulosti a prítomnosti charakterizovalo jedinečné javiskové diela, v ktorých vytváral dramatické napätie neustály dialóg medzi prebiehajúcou divadelnou akciou a pamäťou, predovšetkým Kantorovou. Režisér a autor bol zakaždým prítomný na predstaveniach, dirigoval a vstupoval do nich, miestami sa divák posúval do roly voyeurova javiskových akcií, akoby určených iba pre samotného tvorca, inokedy sa stal svedkom režijných zásahov do prebiehajúceho diela, dokončovania či vylepšovania artefaktu priamo v procese jeho predvádzania a spoluodtvárania divákom. Kantorove revolučné divadelné postupy významne ovplyvnili aj americkú divadelnú avantgardu, predovšetkým po hostovaniach inscenácií *Mŕtva trieda* (1975) a *Wielopole*, *Wielopole* (1980) v New Yorku. V prvej menovanej inscenácii Kantor rozohráva fragmenty zo školskej triedy, ktorej žiaci sa stratili v druhej svetovej vojne, v druhej spominky z rodného mestečka a rodinného albumu. Osobné a lokálne sa tu stáva univerzálnym, fragmenty príbehov či obrazy zo života bezmenných hrdinov, nezná-

Tadeusz Kantor (1915–1990) is among the major authors in European theatre avant-garde. In his productions he developed a specific theatre language which he reflected in numerous manifestos and texts about theatre that accompany his stage productions. Drawing from the extensive works in fine arts and numerous performances, Kantor viewed theatre as the space to stage memories through actors and puppets. In his world of theatre, actors gave life to lifeless marionettes and those then alternated, deformed or improved the might of the actors' bodies. It was this principle in particular that Kantor used and developed in all productions. That became the characteristic feature of his style. The common existence of the live and dead, memories and reality, past and present characterised the unique stage pieces. In those he generated dramatic tension through incessant dialogue between the ongoing action in theatre and memory, particularly his own. The director and actor was always present at the performances, conducting and entering them, at times moving the audience to the position of voyeur, as if they were designed only for Kantor. At other times the audience witnessed directorial interference in the ongoing work, finishing or improving the artefact directly during the performance, and its joint completion by the audience. Kantor's revolutionary theatre methods had a major influence also on the American avant-garde theatre, especially during the guest performances of the *Dead Class* (1975) and *Wielopole*, *Wielopole* (1980) in New York. In the first piece, Kantor developed fragments from a school class the pupils of which disappeared in the Second World War. The second one involves the same about memories of native town and family album. The personal and local here

mých ľudí, ktorí často neprekročili hranice vlastného mestečka, vedia zásadne vyskúšať o ľudskej situácii človeka druhej polovice dvadsiateho storočia. Sto rokov od narodenia Tadeusza Kantora a tridsaťšest rokov po predstavení legendárnej Umarnej klasy v divadle La Mama v New Yorku dokumentujú režisér Wiktor Rubin, dramatička Jolanta Janiczak, dokumentaristka Magda Mosiewicz a teoretička a dramaturgička Joanna Krakowska súčasný stav americkej a európskej kontrakultúry. V javiskovej inštalácii, vychádzajúcej zo scénografie legendárnej Kantorovej Mŕtvej triedy, sledujeme rozohovory s tvorcami ako Lee Breuer, Linda Chapman, Ozzie Rodriguez, Lola Pashalinski, George Ferencz, Jill Godmilow či Penny Arcade. Výpovede amerických umelcov sú konfrontované s citátmi z Kantorových manifestov a monológom mladej herečky, reflektojúcim situáciu začínajúcich divadelných tvorcov. Konfrontácia týchto výpovedí poukazuje na rozdielne vnímanie umenia v európskej a americkej kultúre – Kantorovský pátos sa mieša s plebejskou podvratnosťou newyorskej scény, historicosť s ahistoricosťou, traumy z druhej svetovej vojny narážajú na traumy sociálne vylúčených a subkultúr postindustriálneho veľkomesta. Vtipne a s rešpektom na seba narážajú rozličné prístupy k umeniu, názory na angažovanosť či výlučnosť umelca, spoločenské východiská. Inscenácia dokumentuje a sprítomňuje rozdielne etapy vo vývoji západného avantgardného divadla spôsobom, akým to nemôže urobiť nijaká štúdia či filmový dokument, ukazuje rozdielne spoločenské a politické pozadie americkejho a východoeurópskeho umenia, vznikajúceho v časoch studenej vojny a generujúce rôzne umelecké výstupy. Zároveň táto trpkosmiešna sonda do životov a snov hviezdných tvorcov z okraja americkej kultúry sedemdesiatych a osiemdesiatych rokov dáva niekoľko odpovedí na otázku, prečo kontrakultúra, ako sme ju poznali, nie je v dnešnom globalizovanom svete možná.

Ján Šimko

Kantor Downtown len čiastočne hovorí o chápani Kantora v New Yorku. Táto múdra a dobre vypracovaná inscenácia neuplatnila ako tému postavenie herca. Vďaka iskriacim dialógom postáv na monitoroch spoznávame súmrak divadelnej avantgardy na Broadway, ktorá pred niekoľkými rokmi nakoniec úplne zanikla. Je zložité rozhodnúť, či je to pravda, diagnóza alebo len túžba starých ľudí po najkrajšom zo všetkých svetov – svete mladosti.

Jarosław Reszka, 16. 11. 2015, Express Bydgoski No. 267

Ich príbehy tvoria výborne režirovaný dokument, ktorý perfektne predstavuje fenomén umelca, ale

becomes universal, the fragments or images from the lives of nameless characters, unknown people who often didn't cross the borders of their town, can give a fundamental testimony of the human affairs in the second half of the 20th century. One hundred years since the birth of Tadeusz Kantor and thirty-six years since the performance of the legendary *Dead Class* in the La Mama theatre in New York, the director Wiktor Rubin, dramaturge Jolanta Janiczak, documentarist Magda Mosiewicz, and theorist and dramaturge Joanna Krakowska document the current state of American and European counter-culture. In the stage installation drawing from the stage design by Kantor's famed *Dead Class*, we follow conversations with authors such as Lee Breuer, Linda Chapman, Ozzie Rodriguez, Lola Pashalinski, George Ferencz, Jill Godmilow or Penny Arcade. The testimonies of the American artists are confronted with quotations from Kantor's manifestoes. The monologue of a young actress reflects the situation of theatre artists at the dawn of their career. The confrontation of testimonies points out the different perception of art in European and American culture – the Kantor pathos is mixed with plebeian subversion of the New York scene, the historicity and ahistoricity, the traumas of the Second World War face the traumas of the socially excluded and subcultures of industrial metropolis. Different approaches to art, views about involvement or exclusiveness of an artist, societal vantage points all come face to face with wit and respect. The production documents and gives currency to different phases in the development of Western avant-garde theatre by means that no other study or film document can achieve, pointing out the different societal and political background of the American and East European arts, emerging during the Cold War and generating different artistic output. At the same time, this bitter-sweet probe into the lives and dreams of star artists from the edge of American culture of the 1970s and 1980s offers a few answers to why counter-culture, as we knew it, is no longer possible in the present globalised world.

Ján Šimko

Kantor Downtown only partially talks about the reception of Kantor in New York. Also, the topic of the actor's state does not use up the subject of this wise and well-produced performance. Thanks to the scintillating dialogues of characters displayed on monitors, we learn about the twilight of the theatrical avant-garde on Broadway, which finally gave way to business some years ago. It is difficult to judge whether it is a true, diagnosis, or it is just an old people's yearning for the most beautiful of all the worlds – the world of youth.

Jarosław Reszka, 16. 11. 2015, Express Bydgoski No. 267

bez preháňania alebo zbytočnej mytológizácie. Často je to koláz prekvapivých spomienok a skúseností ľudí, ktorí sa, podobne ako Kantor, nebáli na javisku experimentovať, ale tvárou v tvár jeho dielam zo-stali naozaj ohromení. (...) Tvorcovia veľmi dobrej montáže rozhovorov si zaslúžia za svoju prácu úctu.

Marta Leszczyńska, 16. 11. 2015, Gazeta Wyborcza Bydgoszcz

•
Visegrad Fund

ELITRÉ

JOLANTA JANICZAK

JOANNA KRAKOWSKA

Their stories make a well-directed documentary, which perfectly shows the phenomenon of an artist but without exaltation or superfluous mythologizing. It is often a collage of surprising memories and experiences of people who, like Kantor, were not afraid to experiment on stage, but in the face of his works they were genuinely stunned. (...) The makers of a very good montage of interviews deserve credit for their work.

Marta Leszczyńska, 16. 11. 2015, Gazeta Wyborcza Bydgoszcz

MAGDALENA MOSIEWICZ

WIKTOR RUBIN

Jolanta Janiczak (1982), absolventka psychológie na Jagellonskej univerzite v Krakove, autorka divadelných hier. Spolupracovala s Wiktorm Rušinom na viacerých inscenáciach, napr. *Elementárne časťice* Michela Houellebecqa (2008) a *Bábika Bolesława Prusa* (ocenená na festivale Divadelné konfrontácie v Opole). V roku 2014 získala prestížne ocenenie magazínu *Polityka*.

Joanna Krakowska (1964), divadelná historička, eseistka a redaktorka. Pracuje na Inštitúte umeenia Poľskej akadémie vied a v magazíne *Dialóg*. Je spoluautorkou kníh *Spoločnosť a pohlavie. Divadelné a nedivadelné diagnózy* (2009) a *Spoločnosť, pohlavie a história* (2014) a autorkou monografie Mikołajska. *Divadlo a Poľská ľudová republika* (2011) nominovanej na viaceré literárne ocenenia.

Magdalena Mosiewicz (1967) absolvovala štúdium na Filozofickej fakulte Jagellonskej univerzity v Krakove a na Katedre kinematografie Filmovej školy v Lodži. Pracovala ako novinárka a kurátorka varšavských podujatí a festivalov. Je autorkou viacerých krátkych príbehov, dokumentárnych filmov a video performancií.

Wiktor Rubin (1978), režisér, absolvent sociológie na Jagellonskej univerzite a Katedry činohernej režie na Krakovskej divadelnej škole, študoval aj filozofiu na Jagellonskej univerzite. Debutoval v roku 2006 poľskou premiérou *Mojo Mickybo* Owena McCaffertyho. Odvtedy pripravil v poľských divadlách takmer 20 inscenácií. V roku 2014 získal prestížne ocenenie magazínu *Polityka*.

Jolanta Janiczak (1982), graduated in psychology at the Jagiellonian University in Cracow and is author of theatre plays. She worked with Wiktor Rubin on a number of productions, such as *Elementary Particles* by Michel Houellebecq (2008) and *Doll* by Bolesław Prus (awarded at the festival Theatre Confrontations in Opole). In 2014 Janiczak received the prestigious award by the *Polityka* magazine.

Joanna Krakowska (1964), theatre historian, essayist and editor. She works at the Institute of Arts of the Polish Academy of Sciences and in the *Dialogue* magazine. She co-authored books *Society and Gender. Theatre and Non-Theatre Diagnoses* (2009) and *Society, Gender and History* (2014). She is author of the monograph *Mikołajska. Theatre and the Polish Peoples' Republic* (2011) nominated for a number of literary awards.

Magdalena Mosiewicz (1967) graduated from the Faculty of Philosophy of the Jagiellonian University in Cracow and the Department of Film at the Film Academy on Łódź. She worked as journalist and curator of Warsaw-based events and festivals and is author of a number of short stories, documentaries and video performances.

Wiktor Rubin (1978), director; graduated in sociology from the Jagiellonian University in Cracow and the Department of Drama Directing at the Cracow Theatre Academy, having also studied philosophy at the Jagiellonian University. His debut was marked in 2006 by the première of *Mojo Mickybo* by Owen McCafferty. Since then he made nearly 20 productions in Polish theatres. In 2014 he received the prestigious award by the *Polityka* magazine.

Astorka Korzo '90, Bratislava, SLOVENSKO / SLOVAKIA

Michal Vajdička a kolektív / and company:

JAMA DERAVÁ / EMPTY HOLE

utorok / Tuesday 27. 9. 2016, 18:30 – 20:10,

Staré divadlo Karola Spišáka v Nitre – Sála, bez prestávky /

Karol Spišák Old Theatre in Nitra – Hall, without intermission

jazyk: slovenský, simultánne tlmočené do angličtiny / language: Slovak, simultaneous translation into English

rézia / directed by **Michal Vajdička**

dramaturgia / dramaturgy: **Andrea Domeová**

kostýmy / costumes: **Katarína Hollá**

scéna / set design: **Pavol Andraško**

hudba / music: **Marián Čekovský**

na bicie hrá / drums played by **Martin Valihora**

účinkujú / cast: **Zuzana Krnerová, Anna Šišková, Zuzana Konečná, Rebeka Poláková**

Boris Farkaš, Ady Hajdu, Marián Labuda ml., Marián Miezga, Juraj Kemka, Róbert Jakab,

Lukáš Latinák, Tomáš Mrekaj

Vstupom Slovenska do Európskej únie prebiehal v našej krajine spoločenský diskurz na tému brandingu Slovenska. Ministerstvo zahraničných vecí spolu so skupinou kultúrnych expertov vypracovali štúdiu, v ktorej sa pokúsili nanovo definovať Slovensko a Slovákov v čo najpozitívnejšom duchu. Štúdia sa venovala otázkam identity, národa a tomu, čo je pre nás charakteristické (napr. svojráznosť, rozmanitosť, vitalita, vynachádzavosť, pohostinnosť...).

V repertoári Divadla Astorka Korzo '90 sa v ostatnej sezóne nečakane objavila autorská inscenácia režiséra Michala Vajdičku *Jama deravá*, v ktorej sa tvorcovia, rovnako ako kultúrni experti, venujú práve tejto téme. V inscenácii je však obraz Slovenska úplne iný, ako sa dočítame v spomínamej štúdiu. Je priam jej opakom. Michal Vajdička vychádzal z reálnych štatistik, prieskumov verejnej mienky, s výsledkov sčítania ľudu, pracoval s množstvom článkov a blogov, ktoré radil do jednotlivých vybraných tematických okruhov: nezamestnanosť, úroveň vzdelanosti, situácia v zdravotníctve, minimálna mesačná mzda na hranici chudoby, rómska otázka, problém korupcie a klientelizmu, otvorenosť voči migrácii a prijímaniu cudzincov a vzťah k migrácii či vzťah k EÚ atď.

Formálne ide o veľmi jednoduchý a už konvenčný spôsob oživenia dokumentárnych štatistických údajov. Režisér sa inšpiroval maďarským a v divadelnej Európe známym režisérom Árpádom Schillingom a jeho inscenáciou ČIERNAkrajina (uvedenej na Divadelnej Nitre v roku 2005), k čomu sa otvorené priznáva.

The entry of Slovakia in the European Union was accompanied here with a public discourse about branding of Slovakia. The Ministry of Foreign Affairs together with a group of culture experts drafted a study in which they attempted to redefine Slovakia and the Slovaks in the most positive manner. The study addressed the issues of identity, nation and what is characteristic for us (such as authenticity, diversity, vitality, ingenuity, hospitality...).

In the past season the repertoire of the Theatre Astorka Korzo '90 has come up unexpectedly with an original production by Michal Vajdička *Empty Hole*, in which the authors along with culture experts address this particular theme. Yet the play presents the image of Slovakia altogether differently to that what we learn of in the aforementioned study. It is quite the opposite. Michal Vajdička drew from actual data, public opinion polls and census, worked with a number of articles and blogs which he arranged in individual thematic areas: unemployment, educational attainment, situation in health care, minimum monthly wage on the edge of poverty line, the Roma issue, the challenge of corruption and nepotism, openness to migrants and reception of foreigners, and the attitude to migration or the EU, etc.

Formally, the piece is very simple and already conventional means to enliven documentary statistics. The director openly acknowledges being inspired by the Hungarian director Árpád Schilling who is well known across European theatre, and by his production *BLACKland* (featuring at Divadelná Nitra in 2005).

Formálne neponúka *Jama deravá* nič nové, no výpoved' inscenácie a zámer tvorcov podať i keď nelichotivý, ale pravdivý obraz o nás samých, je pokusom otvorené pomenovať javy v našej spoločnosti. Dokážeme sa vôbec pozrieť sami na seba, priznať si nedostatky, prijať kritiku? Napriek tomu, že ani štatistiky nebývajú stopercentne presné, blížia sa k realite. Michal Vajdička s humorom a istou dávkou sarkazmu nahlodáva predstavu o dobrovodom, priateľskom, otvorenom slovenskom národe.

18 smutno-smiešnych etód zobrazujú herci divadla Astorka Korzo'90 zveličene, často sebaironicky, niekedy si pomáhajú nemou groteskou. Úvodný titulok na začiatku jednotlivých obrazov (zvyčajne štatistický údaj) herecký výstup bud' podporí a herci názorne zobrazia situáciu, alebo paródiou znásobujú jeho paradox. V inscenácii sa objavujú aj nedávne aktuálne a politicky nedoriešené temy, ako napríklad kauza Gorila. Tvorcovia priamo citujú rozhovory zachytené v spise Gorila a zachytávajú tak podvody slovenských politikov na voličoch, hyenistické rozkrádanie štátnych peňazí a nepotrestané daňové podvody.

Inscenáciu *Jama deravá* môžeme označiť ako politickú, pretože jej aktuálnosť a údernosť naráža práve na súčasné spoločensko-politicke dianie. Tento typ inscenácií, samozrejme, podlieha času, a čo platilo pred troma mesiacmi, dnes už je inak. Práve jednoduchý tvar, ktorý si inscenátori zvolili, im však umožňuje texty priebežne prispôsobovať tomu, čo v slovenskej spoločnosti, politike, ale aj v živote práve kulminuje.

Jama deravá zobrazuje to, akí sme, ironicky a kriticky. Keď sa dokážeme sami na sebe zasmiať, je tu nádej na zmenu k lepšiemu. Optimisticke dúfame.

Dáša Čripová

Zabávať sa na vlastných chybách a poklesoch je vraj oslobodzujúce. Sebairónia je bezpochyby znanom nadhľadu a osobnej aj osobnostnej vyspelosti, schopnosti nazrieta' na seba a do seba a naučiť sa, ako sa poučiť z vlastných chýb.

Zuzana Bakošová-Hlavenková, Monitoring divadiel na Slovensku

Black Hole doesn't offer anything new in terms of form. Yet its testimony and the intention by the artists to offer, if uncomplimentary, but certainly an accurate portrait of ourselves is an attempt to openly define the above phenomena in our society. Are we at all able to look at ourselves, admit our shortcomings, and accept criticism? Even though no statistics can be perfectly accurate, they are close to reality. With wit and a degree of mockery Michal Vajdička gets under the skin of the image of the gracious, friendly, open Slovak nation.

Eighteen bitter-sweet etudes are acted out by the company of Korzo'90 in an exaggerated manner often with self-mockery, sometimes with the help of mute grotesque. The opening title of each act (often statistics) is either upheld by the acting and actors vividly portray the situation, or amplifies the paradox through parody. The production also contains some recent and still open political cases, such as the Gorilla affair, that is Slovak scandal about corruption in politics, that started with a leak of classified document of the Slovak Information Service in December 2011. The authors directly quote interviews recorded in the Gorilla file, thus capturing the scam by Slovak politicians on the electorate, the heinous robbery of public funds and unpunished tax fraud.

The production *Empty Hole* can be identified as political for its currency and striking power to touch upon the present-day socio-political developments. Naturally, this type of productions is time-sensitive: what applied three months ago is different today. It is indeed the simple form that the authors reached for that allows them to adapt the texts to what currently resonates in Slovak society, politics and life.

Empty Hole is an ironic and critical a portrait of what we are like. When we can laugh at ourselves, there is hope that we might change for the better. Let's hope.

Dáša Čripová

To laugh at one's own mistakes and lapses is reportedly liberating. Self-mockery is no doubt a sign of critical distance and personal maturity, an ability to look upon and inside ourselves and to acquire the ability to learn from our own mistakes.

Zuzana Bakošová-Hlavenková, Theatre Monitoring in Slovakia

The presentation of *Empty Hole* in the Astorka Theatre has to be viewed positively. It is not merely

Uvedenie inscenácie Jana deravá v divadle Astorka treba vnímať pozitívne. Nejde pritom len o osvieženie repertoáru jubilujúceho divadla. Jednoznačne vyjadrený občiansky aj politický názor je v slovenskom divadelníctve ešte stále vzácný ako šafran. Oslobodzujúci smiech je navyše v 25 ročnej histórii divadla najsilnejšou zbraňou. Ani tentoraz nezlyhal.

Soňa Smolková: Slovensko, kravina pod Tatrami, kód č. 6, roč. 9, s. 16-19

a matter of refreshing the repertoire of the theatre that marks a major anniversary. The plainly stated civic and political opinion is still very rare in Slovak theatre. Moreover, the liberating laughter has been the most powerful weapon throughout the 25 years of Astorka. This time it didn't fail either.

Soňa Smolková: Slovakia, the nonsense beneath the Tatras, kód 6/ 9, pp 16-19

• Visegrad Fund
•

Michal Vajdička (1976) absolvoval divadelnú réžiu na Vysokej škole múzických umení v Bratislave. Je umeleckým šéfom v Dejvickom divadle v Prahe a spolupracuje s renomovanými slovenskými aj českými súbormi. Je podpísaný pod réžiami mnohých úspešných inscenácií: *Krásavica z Leenane*, Štátne divadlo Košice (DN 2005); *Portia Coughlanová*, Divadlo Andreja Bagara v Nitre (DN 2007, nominácia v kategórii inscenácia roka na ocenenie Dosky, Cena diváka na festivale Nová dráma a Cena Literárneho fondu za réžiu); *Všetko za národ*, Divadlo Andreja Bagara v Nitre (DN 2008, nominácia v kategórii inscenácia roka na ocenenie Dosky, Cena Literárneho fondu za réžiu a Cena Alfréda Radoka za najväčší zážitok zo zahraničného divadla), *Láskavé bohyne*, Slovenské národné divadlo (DN 2014, Cena Dosky 2014 v kategóriach najlepšia inscenácia a najlepšia réžia). Insenácia *Ucpanej systém* Irvina Welsha v pražskom Dejvickom divadle získala Cenu Alfréda Radoka 2012 ako inscenácia roka.

Michal Vajdička (1976) studied theatre directing at the Academy of Performing Arts in Bratislava. He is artistic director at Dejvice Theatre in Prague and works with renowned Slovak and Czech troupes. He directed a range of successful productions: *The Beauty Queen of Leenane*, The State Theatre Košice (DN 2005); *Portia Coughlan*, The Andrej Bagar Theatre in Nitra (DN 2007, nominated for Dosky award in the category Production of the Year, Viewers' award the New Drama Festival and the Literary Fund Award for Best director); *Everything for the Nation*, The Andrej Bagar Theatre in Nitra (DN 2008, nominated for the Dosky award in the category Production of the Year, the Literary Fund Award for Best director and the Alfréd Radok Award for the Greatest experience of foreign theatre), *The Kindly Ones*, The Slovak National Theatre (DN 2014, 2014 Dosky Award in categories Best Production and Best Director). A *Blockage in the System* by Irvine Welsh in the Dejvice Theatre in Prague received the 2012 Alfred Radok Award as the Production of the Year.

OPERNBALL / OPERNBALL

streda / Wednesday 28. 9. 2016, 16:30 – 17:30,

Staré divadlo Karola Spišáka v Nitre – Tatra, bez prestávky /

Karol Spišák Old Theatre in Nitra – Hall, without intermission

jazyk: slovenský, anglické titulky / language: Slovak with English subtitles

koncept a rézia / concept and direction: **Petra Fornayová**

dramaturgia / dramaturgy: **Peter Šulej**

video / video: **Adam Hanuljak, Jakub Pišek**

zvuková rézia, VJ-ing / sound direction, VJ-ing: **Jakub Pišek**

svetelný dizajn / light design: **Ints Plavnieks**

kostýmy / costumes: **Ivana Haasová**

použité texty / used texts: **Michal Habaj**, zbierka / anthology *Capuut Mortum*,

Peter Macsovszky, zbierka / anthology *Santa Panica*, **Peter Šulej**, zbierka / anthology *Nódy*

hudba / music: **Martin Burlas, Antonio Vivaldi, Jamka, Casi Cada Minuto,**

George Bizet, Phillip Glass

produkcia / production: Asociácia súčasného tanca / Association of Contemporary Dance

tvorba, interpretácia / creation, interpretation: **Péter Cseri, Soňa Ferienčíková, Petra Fornayová,**

Monika Haasová, Adam Hanuljak, Richard Imrich, Jana Štefániková

Viedenský bál ako tradičná každoročná promenáda známych a významných osobností viedenského a rakúskeho kultúrneho, spoločenského a politického života pritahuje veľkú pozornosť médií a Rakúsko (i Slovensko) ho pravidelne sleduje v priamom prenose. Táto okázaná udalosť – vrchol plesovej sezóny, je však, paradoxne, vzďalená od reality bežných ľudí a najmä od vojnou ohrozeného dneška. Umelý svet, ktorý budí dojem veľkosti a luxusu odkazujúceho na časy slávnej monarchie, predstiera dokonalosť. Svojimi rozprávkovými róbami a hrou na štásie však láka mnohých ľudí. Pokušením sa stal aj pre performerku, choreografiu a konceptuálnu umelkyňu Petru Fornayovú. Spolu s ďalšími troma tanečníkmi sa prostredníctvom neho vtipne a zároveň sarkasticky vyjadruje k fenoménu masovosti, davového fanatizmu a prevráteným spoločenským hodnotám. S nadhľadom, odstupom a parodovaním samých seba tvorcovia zachytávajú a pomenovávajú súčasné javy našej spoločnosti a dilemy našich životov.

Nezmyselný príhovor konferencierky, ktorá akoby vypadla z filmového plátna, kde beží záznam z viedenského Opernballu, vystrieda uvedenie tanečníkov presne v duchu viedenskej akcie ako významných individualít a spoločenských celebrit. Popri tom sa performeri navzájom vtipne komentujú, vyzdvihujú či ironizujú konkrétné princípy tvorby, ale aj svoje tvorivé začiatky či začlenenie sa do tanečných komunit. Individuálnosť kontrastuje s masovosťou, umelec-

The ball in Vienna, as the traditional annual showcase of famous and prominent people in cultural, social and political life in Vienna and Austria, draws major attention by the media. The people in Austria (and Slovakia) regularly follow the ball in live broadcast. This spectacular event – the highlight of the ball season, is, paradoxically, distant from the reality of ordinary people and especially of the present-day that faces the threat of war. The artificial world that gives an impression of grandeur and luxury referring to the era of the famed Monarchy, pretends to be perfect. With its fairy-tale like robes and play on happiness, however, it draws many people. It has also become the temptation for a performer, choreographer and conceptual artist Petra Fornayová. Together with three other dancers she comments with wit and mockery on the phenomenon of mass culture, mass fanaticism and social values turned upside down. With critical distance and oversight, and self-mockery the artists capture and identify contemporary phenomena in our society and the dilemma of our lives.

The pointless address by the hostess who seems to have fallen out of a film screen which shows the recording from the Viennese Opernball is replaced by the introduction of dancers strictly in the spirit of the Vienna event, as major personae and socialites. Meanwhile the performers wittingly comment, highlight or mock the concrete creative principles,

ká nezávislá tvorba zápasí s konzumným umením a zábavou. Na scéne vzniká postupne chaos, zmätok a strach, ked' nevieme, na ktorú stranu dvoch svetov sa prikloniť a kde je naše miesto. Pocit z fašiangovej performance *Opernball* je panika – pocit, ktorý by mal prebudiť naše svedomie a vedomie.

Opernball kladie otázku o zmysle umenia, ľudskej existencie a jej podstaty. Panické výkriky striedajú poplašné signály, ktoré dopĺňa báseň Michala Habaja *Eliminácia*. Ten, kto sa nezaradil do spoločnosti, kto sa z nej vymyká už len tým, že chce vytvárať umelecky kvalitné a nie zábavné diela, musí byť eliminovaný, odstránený, vyhostený. Odpoveď na to, či má zmysel umenie alebo len zábava, či má zmysel zaradiť sa do spoločensky daného systému, kam patrí väčšina, alebo byť solitér bez statusu a bez peňazí, nachádzajú tvorcovia v sebe a vo svojom vnútri.

Petra Fornayová opäť prepája tanec, hudbu, poéziu a videoart. Nájdeme tu množstvo odkazov a alúzii na slovenskú poéziu (Peter Šulej, Peter Macsovszky, Michal Habaj) a na svetové hudobné diela v kombinácii s originálnou hudbou Martina Burlasa. Zakošponovanie slovenských umeleckých kontextov do tanečných projektov je charakteristickým znakom tvorby Petry Fornayovej. Pre divadlo a tanec tak odkrýva kvalitu slovenského umenia.

Dáša Číripová

as well as their creative beginnings or integration in dance communities. The individualism is in contrast with mass culture, independent art struggles with consumerist art and entertainment. Gradually chaos, confusion and anxiety rise on stage when we don't know to which side of the world to turn and where our place is. The impression the carnival performance *Opernball* gives is panic – a feeling that should awaken our conscience and consciousness.

Opernball poses a question about the meaning of art, human existence and its core. Panic cries alternate with alarming signal and are complemented with the song *Elimination* by Michal Habaj. Whoever failed to join the society, who stands outside merely by trying to make quality art instead of entertaining pieces, has to be eliminated, removed, expelled. The answer to whether it is art or entertainment that makes sense, whether it makes sense to join the socially given system where the majority is accommodates, or to remain a solitaire without status and money, is to be found within the artists themselves.

Petra Fornayová again combines dance, music, poetry and video art. We find here plenty of references and allusions to Slovak poetry (Peter Šulej, Peter Macsovszky, Michal Habaj) and to the global music pieces in combination with original music by Martin Burlas. The incorporation of Slovak art contexts into the dance elements is a characteristic feature of the work by Petra Fornayová. She thus reveals the quality of Slovak art for dance and theatre.

Dáša Číripová

• Visegrad Fund
•

Petra Fornayová (1972) absolvovala štúdium práva na Univerzite Komenského a tanečného umenia na Vysokej škole múzických umení v Bratislave. Venuje sa súčasnému tancu a prepájaniu rôznych druhov scénického umenia v podobe vlastných choreografií. Pôsobila v Nemecku, Holandsku a Francúzsku. Inscenácie, na ktorých sa podieľala, boli uvedené na festivaloch Festival d’Otoño v Madride, MediaWave v Györi či na Ars Cameralis v Katowiciach. V roku 2006 hostovala na Divadelnej Nitre s autorskou inscenáciou *Hlbinné porušenie epidermy*. Účinkuje v predstaveniach divadla SkRAT, pôsobí ako dramaturgička, pedagogička a publicistka. Organizuje Nu dance fest, je predsedníčkou Asociácie súčasného tanca a spoluzakladateľkou A4 – priestor súčasnej kultúry v Bratislave.

Petra Fornayová (1972) graduated in law from the Comenius University and in dance at the Academy of Performing Arts in Bratislava. She works in the field of contemporary dance and engages in interconnection of different types of scenic art in her own choreographies. She worked in Germany, France and The Netherlands. The productions in which she participated were presented at festivals Festival d’Otoño in Madrid, MediaWave in Györi or the Ars Cameralis in Katowice. In 2006 she featured at Divadelná Nitra with her original production *Deeply Affected Epidermis*. Fornayová performs with the SkRAT Theatre, and is also dramaturge, teacher and publicist. She organizes the Nu dance fest, is President of the Association of Contemporary Dance and co-founder of A4 – The Space for Contemporary Culture in Bratislava.

Olivier Saccomano:

ZRAZU NOC / SUDDENLY THE NIGHT

streda / Wednesday 28. 9. 2016, 18:30 – 20:00,

Divadlo Andreja Bagara v Nitre – Veľká sála, bez prestávky /

Andrej Bagar Theatre in Nitra – Big Hall, without intermission

jazyk: francúzsky, arabský, slovenské a anglické titulky /

language: French and Arabic with Slovak and English subtitles

rézia / directed by **Nathalie Garraud**

koncepcia / conception: **Nathalie Garraud & Olivier Saccomano**

scéna / set design: **Jean-François Garraud**

svetlá / lights: **Guillaume Tesson**

video / video: **Camille Lorin**

kostýmy / costumes: **Sarah Leterrier, Sabrina Noiraux**

zvuk / sound: **Hugues Laniesse**

asistent rézie / assistant to the direction: **Steven CAYRASSO**

účinkujú / cast:

Michel: **Julien Bonnet**, Lucie: **Laurence Claoué**, Julie: **Mitsou Doudeau**, Marie: **Laure Giappiconi**,

Chahine: **Cédric Michel**, Ange: **Florian Onnéin**, Nora: **Conchita Paz**, Ben: **Charly Totterwitz**

produkcia / production: Du Zieu

koprodukcia / co-production: Festival d'Avignon, la Maison de la Culture d'Amiens, le Théâtre du Beauvaisis, le Fracas – centre dramatique national de Montluçon, la Scène nationale Evreux-Louviers, le Théâtre Massalia et le Pôle Arts de la Scène – Friche la Belle de Mai, à Marseille.

S podporou / Supported by CENTQUATRE-Paris et de l'institut français du Maroc dans le cadre de son programme de résidence.

Podávanie / Thanks to Préau-CDR de Vire, aux Scènes du Jura-Scène Nationale, à la Villa La Brugère.

Na palube letu z Istanbulu zrazu zomrel mladý muž arabského pôvodu. Priniesol vo svojom tele do Európy smrteľný vírus? Niekoľkí zo spolucestujúcich sa zrazu ocitajú zatvorení v karanténe vo vyšetrovacej sále na letisku. Existuje riziko, že aj oni sa stali nositeľmi vírusu?

Autor textu Olivier Saccomano a režisérska Nathalie Garraud vytvárajú na javisku modelovú situáciu, v ktorej sa v uzavretom priestore ocitne hŕstka neznámych osôb spolu s lekárom – dozorcom. Lekár, pôvodom Maročan, integrovaný do európskej spoločnosti, je pripravený ich vyliečiť. Po tomto náhlom uväznení na mesto zrazu padá noc, pohyb na letisku uticha a v miestnosti akoby na chvíľu zastal čas. Relatívne voľný pohyb a migrácia osôb, ktoré sú úzko späté s letiskovou prevádzkou, sú prerušené. Nevšedná situácia a okolnosti, v ktorých sa má skupina „podozrivých“ podrobniť vyšetrovaniu a následnej liečbe, sa napokon stávajú spúšťačom ich vzájomnej interakcie. Pasáže, v ktorých sa lekár spolu s ošetrovateľmi pokúšajú diagnostikovať pätiču cestujúcich, striedajú monólogo protagonistov, v ktorých reflektojú témy pôvodu a podstaty ľudského bytia. Dôkladné kontroly batožiny a telesné kontroly, na ktoré sme

On board a flight from Istanbul a young man of Arab origin dies suddenly. Had he brought to Europe a lethal virus? Some of his fellow passengers find themselves locked in quarantine in an examination room of an airport. Is there a risk that they became carriers of the virus?

The author of the text Olivier Saccomano and director Nathalie Garraud stage a model situation of a handful of strangers together with a doctor – their supervisor finding themselves in closed space. The doctor, originally from Morocco and integrated in the European society, is trying to treat them. After the sudden captivity night falls upon the city, the locomotion at the airport quiets down and time in the examination room seems to have stopped for a while. The relatively free movement of people and migration that are closely related to the airport operation are interrupted. Unusual situation and circumstances under which the group of the “suspects” is to be subjected to examination and subsequent treatment unexpectedly becomes the trigger of their mutual interaction. The parts in which the doctor together with nurses tries to diagnose the five passengers is interlaced with monologues of the

ako cestujúci na letisku bežne zvyknutí, tak menia svoje poslanie. Lekár venuje pozornosť najmä tomu, čo ostáva ukryté pred zrakom a bežným pohľadom príslušníkov bezpečnostných zložiek – „cudzím telám“ a ich dušiam. Za krátky čas, od súmraku do úsvitu, sa cestujúci s lekárom navzájom spoznávajú a zbližujú. V metaforickom priestore vyšetrovacej sály tak autori inscenácie vytvorili sondu do ľudskej myслe, odhalujú sny a túžby cestujúcich.

V čase, keď nielen na európskom kontinente dominujú témy imigračnej krízy, teroristických útokov a šírenia smrteľných chorôb, tvorcovia inscenácie *Zrazu noc* prinášajú osobitý pohľad na skutočnosť a zaobrajú sa otázkami pôvodu cudzincov a imigrantov a ich integrácie do spoločnosti. Kontrastne pôsobí aj samotný princíp, ktorý si pre reflexiu nastolených tém zvolili. Náhodných cestujúcich vracajúcich sa zo sveta do svojej vlasti vyšetruje lekár – cudzinec integrovaný do lokálnej spoločnosti. Lokalizáciou príbehu na nemenované európske medzinárodné letisko navyše umocňujú jeho dramaticosť a napätie. Priestor letiska pritom charakterizujú z dvoch hľadiš – jednak ako globálne miesto príletov a odletov, stretu mnohých národov a kultúr, ale najmä ako hermeticky uzavorený hraničný priestor, z ktorého sála atmosféra strachu a permanentnej kontroly. Moment, v ktorom sa z miesta volného pohybu osôb stáva väzenie. Napriek skutočnosti, že objektom záujmu autorskej dvojice Saccomano a Garraud sú „cudzie telá“, ktoré aktuálne rezonujú v spoločnosti (prívrženci tzv. Islamského štátu či nositelia smrteľných vírusov), na javisku ich reprezentujú bežní ľudia – steward, obchodníčka a diplomatka. Tým autori pretvárajú stereotypné predstavy o tom, čo je pre Európu cudzie a nebezpečné.

Inscenácia je zavŕšením trilógie s názvom *Spektrá Európy*, v rámci ktorej tvorcovia skúmali Európu z pohľadu na jej hranice, skladbu štátov a zaznávané princípy, či napokon na samotný vzťah medzi Východom a Západom.

Ján Balaj

Telami a veľmi jednoduchými prostriedkami – živé telá nahých hercov v protiklade ku chladu praktických konferenčných stoličiek, ktoré zapĺňajú miestnosť – nám tandem Garraud – Saccomano predstavuje mnoho o neukotvenosti vo svete, o svete, ktorého „jedna polovica je zotročená peniazmi a druhá ich nedostatkom“. O svete, ktorý sa zdá byť na pokraji apokalypy, ale v ktorom Nathalie Garraud a Olivier Saccomano nebudú len pešiakmi: koniec ich inscenácie je ako výzva na prestavbu celej lode menom Európa, ktorá sa možno nepotápa tak veľmi, ako si niektorí myslia a hovoria.

Fabienne Darge, 11. júla 2015, Le Monde

52

protagonists that reflect the themes of origin and nature of human existence. Thorough baggage controls and body checks to which we are accustomed as airport passengers, thus change their purpose. The doctor focuses particularly on that which is hidden from the sight and ordinary looks of the security officers – the “strange bodies” and their souls. Within a short time, from dusk to dawn, the passengers and their doctor get to know each other and grow close. In the metaphoric space of the examination room the authors thus created a probe into human soul, revealing dreams and desires of the passengers.

At the time when not merely it isn't just Europe that is dominated by the themes of immigration crisis, terrorist attacks and the spread of lethal diseases, the authors of the *Suddenly the Night* offer a particular take on the reality, and address the issues of the origin of foreigners and immigrants, and their integration in the society. Contrast also arises from the very principle on which the authors have chosen to reflect the themes: passengers returning from the world to their home are examined by a doctor – a foreigner integrated in the local society. Placing the story in an un-named European international airport further enhances its drama and tension. The airport space is meanwhile characterised by two perspectives: on the one hand it is the global venue for arrivals and departures, the encounter of many nations and cultures, and yet it is especially a hermetically limited area with an atmosphere of fear and permanent control. The point at which the place of free movement turns into jail. Although the focus of interest of the creative duo Saccomano and Garraud is in the “strangers’ bodies” that currently resonate within the society (ISIS followers or the carriers of the lethal virus), they are represented on stage by ordinary people – a steward, female merchant and diplomat. The authors thus transform stereotypical ideas about what is alien and dangerous for Europe.

The production closes the trilogy entitled *The Spectres of Europe* in which the authors studied Europe in terms of its borders, composition of states and neglected principles, or, ultimately, the very relationship between the East and West.

Ján Balaj

With their bodies and simple means – live bodies of the naked actors as a counterpoint to the cold of the handy conference chairs that fill the room, the Garraud-Saccomano tandem says plenty about up rootedness in the world, about the world whose “one half is enslaved by money and the other by the lack of it,” about the world that seems to be on the brink of apocalypse, yet one in which Nathalie Garraud and Olivier Saccomano will not act as mere

S inscenáciou Zrazu noc opadnú z ľudí masky a vyniknú osobné aj kolektívne neurózy. Režisérka Nathalie Garraud a autor Olivier Saccomano sa touto hrou snažia predstaviť reč nevysloviteľného. Nechávajú sa pohliť mestami, kam sa neodvažujeme ísť.

Le Dauphiné

Nathalie Garraud (1977) založila v roku 1998 v Paríži platformu na experimentovanie so súčasnými textami – Compagnie du Zieu, kde sa stretávali mladí spisovatelia, herci aj architekti. V rokoch 2003 až 2005 pracovala v palestínskych utečeneckých táboroch v Libanone a sila zážitku z tejto skúsenosti ju viedla k naštudovaniu inscenácie *Európania* od Howarda Barkera. Od roku 2006 vedie Compagnie du Zieu s Olivierom Saccomanom, s ktorým vytvorili dramatický projekt založený na tematických cykloch. Po cykle tragédií *Prosebníci* (2007 – 2010) a cykle o mladosti *Je to dobré, je to zlé* (2010 – 2013) naštartovali cyklus, ktorý sa zaobrá postavením cudzinca v spoločnosti, nazvaný *Spektrá Európy* (2013 – 2015, posledný diel trilógie, inscenácia *Zrazu noc*, bol uvedený v roku 2015 na festivale v Avignone).

Popri tom Nathalie Garraud pripravuje ďalšie projekty vo Francúzsku aj v zahraničí: spolupráca s kolektívom Zoukak z Bejrútu (od roku 2006), študentská produkcia na Univerzite v Provence (2011), tvorivé laboratórium s talianskymi hercami v rámci európskeho projektu *Mestá na javisku* (2012), medzinárodný projekt spolupráce STAMBA v Iraku (2013).

footmen: the conclusion of their performance is like an appeal to rebuild the ship named Europe which is perhaps not sinking as much as some think and say.

Fabienne Darge, 11 July 2015, *Le Monde*

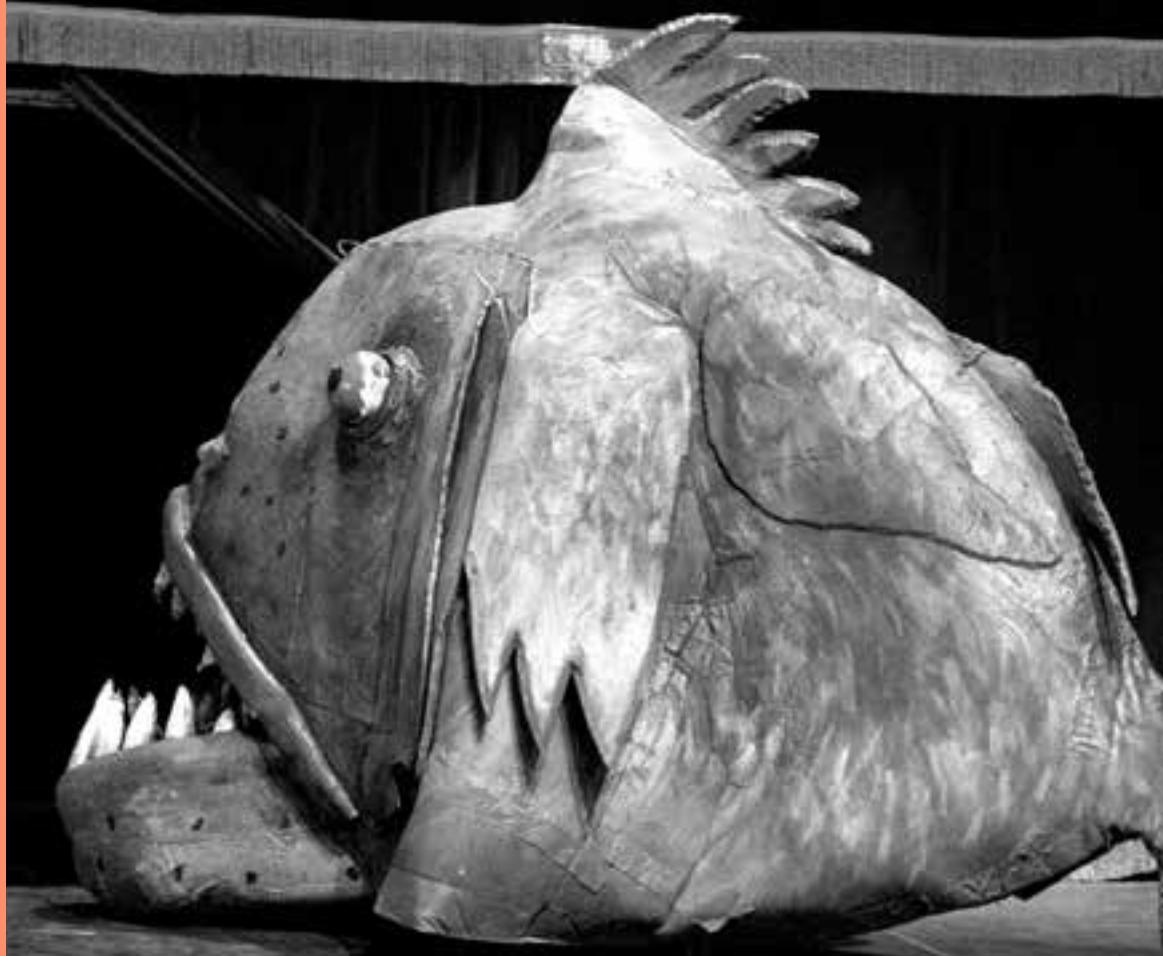
With the Suddenly the Night people suddenly loose masks, revealing personal and collective neuroses. The director Nathalie Garraud and author Olivier Saccomano use the play to try to introduce the speech of the unspeakable. They allow themselves to be swallowed by places which we dare not to enter.

Le Dauphiné

INSTITUT
FRANÇAIS

Nathalie Garraud (1977) founded, in Paris in 1998, Compagnie du Zieu – a platform for experimenting with contemporary texts that draws together writers, actors, as well as architects. Between 2003 to 2005 she worked in Palestinian refugee camps in Lebanon. The power of the experience has led her make the production *The Europeans* by Howard Barker. Since 2006 she runs the Compagnie du Zieu together with Olivier Saccomano with whom they made a dramatic project based on thematic cycles. Following the cycle of tragedies *Petitioners* (2007 – 2010) and the cycle about youth *It is Good, It is Bad* (2010 – 2013) they launched a cycle which addresses the status of a foreigner within a society, entitled *The Spectres of Europe* (2013 – 2015, the last part of the trilogy, *Suddenly The Night* was introduced at the Avignon Festival in 2015).

Along with the above engagements, Nathalie Garraud is working on additional projects in France and abroad: cooperation with the Zoukak team from Beirut (since 2006), student production at the University of Provence (2011), creative lab with Italian actors within the European project *Cities on Stage* (2012), international cooperation project STAMBA in Iraq (2013).

Teatro Tatro, Nitra, SLOVENSKO / SLOVAKIA

Daniil Charms - Ondrej Spišák:

CIRKUS CHARMS / CIRCUS KHARMS

piatok / Friday 23. 9. 2016, 16:30 – 17:50, sobota / Saturday 24. 9. 2016, 15:00 – 16:20, nedel'a / Sunday 25. 9. 2016, 15:00 – 16:20 (s anglickými titulkami / with English subtitles), 18:00 – 19:20, Svätoplukovo námestie – Šapító, bez prestávky / The Svätopluk Square – Tent, without intermission

scenár a rézia / script and directed by **Ondrej Spišák** (podľa diela Daniila Charmsa „Cirkus Šardam“ / based on the work of Daniil Kharms “Circus Shardam”)

scénografia a kostýmy / set design and costumes: **František Lipták**

hudba / music: **Martin Geišberg & Dano Špiner – Sandonoriko**

realizácia scény / set realization: **Peter Kostroň**

masky / masks: **Martin Blizniak**

výtvarná spolupráca / art co-operation: **Jakub Šulík**

choreografia / choreography: **Ladislav Čmorej**

technická spolupráca pri akrobaciach / technical co-operation with stunts: **Peter Marciš**

zvuk / sound: **Radoslav Šabík**

svetlá / lights: **Ivan Vnuk / Karel Czech**

produkcia / production: Mana, s.r.o. Banská Bystrica

účinkujú / cast: **Róbert Jakab / Peter Oszlík, Martin Nahálka, Martin Šalacha / Šimon Spišák, Agáta Spišáková, Zuzana Konečná / Katarína Petrusová, Andrea Ballayová, Milan Vojtela, Lucia Korená, Martin Geišberg, Dano Špiner**

Inscenácia *Cirkus Charms* Teatra Tatra je ojedinelým príkladom rodinného cirkusu pre malých aj veľkých. Po inscenáciách, ktorými Teatro Tatro oslovovalo predovšetkým dospelého diváka, siahol Ondrej Spišák po titule, ktorým chcel zaujať rovnako deti ako aj ich rodičov. Scenár napísal podľa diela ruského surrealistického básnika a dramatika Daniila Charmsa *Cirkus Šardam*, ktoré autor napísal v roku 1934 pre detského diváka petrohradského marionetového divadla. Ondrej Spišák nazval svoju adaptáciu menom, ktoré tento básnik (vlastným menom Daniil Ivanovič Juvačev), všeobecne vnímaný ako čudák so sklonmi k šialenstvu a deprezii, používal ako pseudonym a pod ním vydával riekanku a básne pre deti. Ako študent anglickej literatúry bol ovplyvnený žánrom nonsensu - meno Charms používal napriek tomu, že nikto nepoznal zmysel tohto anglického slova, ktoré, čítané ako čarms, znamená kúzla, čary či pôvaby, ale písané ako harms a čítané charms označuje krivdy, rany a jazvy.

Ondrej Spišák v *Cirkuse Charms* naplno využil poéziu, vtíp aj absurditu, ktorá je vlastná dielu Daniila Charmsa, podčiarkol bezhraničnú surreálnosť, groteskosť aj mystiku jeho textu, pričom citáciami často odkazuje priamo na jeho tvorbu.

The production *Circus Kharms* by Teatro Tatro is a unique example of a family circus for children and adults. After the productions that Teatro Tatro used to address particularly adult audience, Ondrej Spišák reached for a title with which he intended to capture equally the children and adults. He wrote the script based on the surrealist poet and playwright Daniil Charms *Circus Shardam*, written in 1934 for child audience at the marionette theatre in St. Petersburg. Ondrej Spišák gave his adaptation a name used as a pen name by the poet (whose real name was Daniil Ivanovich Iuvachev), generally perceived as an odd ball with tendencies towards madness and depression. He used the pen name to publish rhymes and poems for children. As student of English literature, he was influenced by the genre of nonsense – he used the name Charms even though no one knew the meaning of the English word which, when read as *charms*, means spells, magic and *charms*, but when written as *harms*, it means injustice, wounds or scars.

Spišák in his *Circus Kharms* fully exploits the poetry, humour as well as absurdity that is characteristic for the works by Charms. He highlights the infinite surrealism, grotesqueness and even mysticism of Charms' text. The quotations used refer directly to his work.

Inscenácia je plejádou humorých cirkusových čísel a výstupov trošku zvláštnych cirkusantov, ktorí svoju nedokonalosť priznávajú v každom výstupe, ale dokonale ju nahradzajú vtipom, šarmom, nápadom a pointou. Divákov doslova strhnú gejzírom energie, hravosti a humoru, typického pre hercov Teatra Tatra. A tak možno na scéne pod skutočným šapító vidieť balerínu na lani, parterových akrobatov, nebezpečnú jazdu na koni, veselých klaunov, smrtelne nebezpečnú žraločiu samicu, hadiu ženu či austrálskych zajacov. Diváci sa stávajú svedkami toho, ako šapító zaleje voda z rozbitého akvária a postavy aj scéna sa vznášajú vo vodnom vákuu ako v sne. Cirkus Charms vráti dospelých do detsvta, v istých momentoch popiera nielen zdravý rozum, ale aj zákony fyziky.

Celý príbeh je rámcovaný postavou Vertunova, ktorý sa neodbytne snaží vystupovať v cirkuse, až nakoniec úplnou náhodou vypustí odtokom vodu, ktorá predtým zatopila cirkus, a tým ho zachráni pred tragickej koncom. Nadšení cirkusanti ho medzi seba prijmú a Vertunovovi sa jeho najväčší sen splní. *Cirkus Charms* je najmä príbehom o tom, ako sa každý z nás, ak bude naozaj veľmi chcieť, môže stať veľkým artistom.

Inscenácia *Cirkus Charms* je dôkazom toho, že cirkusové prostredie a témy Teatru Tatru veľmi svedčia. Magickou scénografiou cirkusového šapító a rytmom blázivnej a živelnej hudby dokáže vytvoriť naozaj jedinečnú atmosféru blízku novému cirkusu, ale s koreňmi a poetikou tradičného jarmočného a popularného divadla a komedianstva.

Teatro Tatro patrí k najpozoruhodnejším divadelným telesám na Slovensku. Jeho korene siahajú do roku 1989 a po prvýkrát sa predstavilo na Divadelnej Nitre v roku 1993 s inscenáciou *Sir Halewyn*. Odvtedy uviedlo v rámci festivalu väčšinu svojich inscenácií: *Balada pre banditu* (1995), *Bianka Braselli*, dáma s dvoma hlavami (1999), *Lietajúca Frída* (2000), *Červená čiapočka alebo Klauni všetkých krajín spojte sa!* (2001), *Klauni všetkých krajín spojte sa!* alebo *Klauni* (2004), *Prorok Il'ja* (2005), *O stvorení sveta* (2008), *Zázračný divadelný automat* (2010) či naposledy kultové dielo *Majster a Margaréta* (2014).

Slavka Civáňová

The play is a plethora of humorous circus numbers and pieces by somewhat odd circus artists who admit their imperfection in every scene, whilst covering it perfectly with wit, charm idea and point. They literally captivate the audience with a geyser of energy, playfulness and wit so characteristic for the Teatro Tatro actors. And so one can see on the stage set beneath the real tent a ballerina on tight rope, parterre acrobats, dangerous horse ride, jolly clowns, deadly female shark, snake woman, or Australian bunnies. The audience witnesses the tent being covered with water from a broken aquarium, as the characters along with the stage float in the water vacuum as in a dream.

The common denominator in the story is a character of Vertunov who is trying hard to perform in circus until, by sheer chance, he lets the water out through a drain – the water that first flooded the circus, thus saving it from its tragic end. The delighted circus troupe accepts him in their midst and Vertunov's great dream comes true. *Circus Charms* is, in particular, a story of how each of us, if wishing hard, can become a great circus artist.

The *Circus Charms* production confirms that the context of circus and its themes suit well Teatro Tatro well. The magic stage design of the circus tent and the rhythm of crazy unrestrained music can indeed create a unique atmosphere that is close to the new circus, though with the roots and poetics in traditional fair street theatre and comedy.

Teatro Tatro is among the most remarkable theatre troupes in Slovakia. Its roots go back to 1989. It first presented at Divadelná Nitra in 1993 with *Sir Halewyn*. Since then it brought to the Festival most of its productions: *A Ballad for Bandit* (1995), *Bianca Braselli*, *The Two-Headed Lady* (1999), *The Flying Frída* (2000), *The Little Red Riding Hood or Clowns of the World Unite* (2001), *Clowns of the World Unite! Or The Clowns* (2004), *Ilya the Prophet* (2005), *About the Creation of the World* (2008), *The Magic Theatrical Vending Machine* (2010) and, so far the last cult piece *The Master and Margarita* (2014).

Slavka Civáňová

• Visegrad Fund

Ondrej Spišák (1964), režisér, herec. Najskôr sa venoval bábkovému divadlu pre deti, potom prešiel k divadlu pre dospelých. V roku 1990 založil so scénografiom Františkom Liptákom Divadlo Teatro Tatro, ktoré nadvážuje na tradíciu pouličných divadiel a nového cirkusu (*Bianca Braselli, dáma s dvoma hlavami, Lietajúca Frída, Prorok Ilja, Majster a Margaréta...*). Od roku 1992 pôsobil v dnešnom Starom divadle Karola Spišáka v Nitre, v rokoch 2007 - 2014 bol jeho riaditeľom. Spolupracuje s mnohými divadlami na Slovensku, v Českej republike a v Poľsku. Jeho inscenácia *Merlin* od Tadeusza Slobodzianka uvedená v Národnom divadle vo Varšave bola vyhlásená za poľskú inscenáciu roka. V Teatro Tatro naštudovaný *Zázračný divadelný automat* získal Zlatú medailu na Kultúrnej olympiáde počas ZOH Vancouver 2010 v Kanade a 3. miesto na festivale Bez hraníc/Bez graníc 2015 v Českom Tešíne. Produkcia *Majster a Margaréta* získala GRAND PRIX na festivale Spotkania 2015 v Toruni, Cenu Nadácie Tatra banky za umenie v r. 2015, dve ceny na festivale Nová dráma 2015 a tri nominácie na cenu Dosky 2015.

Ondrej Spišák (1964), director, actor. He was first engaged in puppet theatre for children, having moved to the theatre for adults. In 1990 he founded together with scenic artist František Lipták the Teatro Tatro theatre that follows on the tradition of street theatres and the new circus (*Bianca Braselli, the Two-Headed Lady, The Flying Frída, Ilja The Prophet, The Master and Margarita...*). From 1992 he was with the now The Old Karol Spišák Theatre in Nitra, serving as its director from 2007 to 2014. He works with a number of theatres in Slovakia, the Czech Republic and Poland. His production *Merlin* by Tadeusz Slobodzianek presented at the National Theatre in Warsaw was made the Polish production of the year. *The Magical Theatrical Vending Machine* produced by the Teatro Tatro received the Gold Medal at the Culture Olympics during the Winter Olympics in Vancouver in 2010 and the 3rd place at the Without Borders / Bez granic festival in Český Těšín. The production *The Master and Margarita* received the GRAND PRIX at the Spotkania 2015 in Torun, the Tatra Banka Foundation award for arts in 2015, two prizes at the 2015 New Drama festival and three nominations for the 2015 Dosky award.

nedela / Sunday 25. 9. 2016, 21:15 – 23:30,
Staré divadlo Karola Spišáka v Nitre /
Karol Spišák Old Theatre in Nitra – Tatra

VEREJNÁ DEBATA: ÓDA NA RADOSŤ? (MINULOSŤ - PRÍTOMNOSŤ - BUDÚC- NOSŤ) / PUBLIC DEBATE: ODE TO JOY? (PAST - PRESENT - FUTURE)

Ako po schodíkoch vystupujeme ostatné 4 roky v témach verejných debát na Divadelnej Nitre ke tej tohtoročnej. Niežeby sme predtým počas festivalu nediskutovali o dôležitých spoločensko-politickej či kultúrno-politickej otázkach. Avšak s nástupom konceptuálneho charakteru festivalu sme vytvorili samostatný večerný formát, v ktorom sa s odborníkmi z rôznych oblastí pred publikom divadelnej sály rozprávame na tému festivalu. K debatám pozývame nielen účastníkov festivalu, ale aj verejnosť, ktorá si môže miesto v hľadisku rezervoovať online.

Tak sme v roku 2013, keď trojročný projekt *Paralelné životy - 20. storočie očami tajnej polície* vyvrcholil uvedením šiestich nových koprodukčných inscenácií, diskutovali pod moderátorskou taktovkou Michala Havrana na tému *Načo pamäť?*. O rok neskôr, pri téme festivalu *Načo umenie?*, sme sa pod vedením Štefana Hríba zamýšľali nad úlohou a postavením umenia a kultúry v súčasnej spoločnosti a najmä na Slovensku. V roku 2015 sme anticipovali nástup najväčšej témy Európy podtitulom festivalu *Empatia - zdieľať a dávať*, pričom sme na verejnú debatu pozvali odborníkov na tematickej oblasti Vojna, Chudoba, Imigrácia, Bezdomovectvo, Genocida, aby s nami *zdieľali* svoje názory a predstavy, ale aj asociovaných hostí, ktorí doložili schopnosť *dávať* v oblastiach - postavenie menších, utečenecká kríza, ochrana životného prostredia a darcovstvo krvi. Moderoval Bohdan Smieška.

25. ročník Divadelnej Nitry, festivalu, ktorý už štvrtstoročie programovo prezentuje európske umenie, a to nielen scénické, ale aj film, hudbu, literatúru a výtvarné umenie, dostal príznačný podtitul *Óda na radosť? (minulosť - prítomnosť - budúcnosť)*. A tak sa v intenciách otáznika pridaného za názov európskej hymny budeme počas Verejnej debaty (rovako ako prostredníctvom inscenácií hlavného programu a umeleckých diel a akcií sprievodného programu) pýtať:

**Kol'ko dôvodov na radosť dnes poskytuje Európa?
Svojim občanom, svetu...**

**Je schopná vyrovnat' sa s dedičstvom minulosti?
Ako prijíma výzvy súčasnosti? A aká je budúcnosť
Európy?**

Tri otázky položené trom hostom debaty. Divadelná Nitra 2016 predsa kladie otázky. Počas debaty sa budeme snažiť prepojiť minulosť so súčasnosťou a nazrieť do budúcnosti. Dotkneme sa aktuálnych problémov Európy, ale aj jej historických základov a jej úlohy v modernom svete.

Tri osobnosti - politický analytik, politológ a filozof - sa s nami podelia o svoje názory a predstavy. Budeme sa rozprávať o charaktere a stave súčasnej spoločnosti a o jej morálke. O národné identity, ale aj o nacionalizme. O poslaní a postavení elít, ale aj o populizme politických reprezentácií. O strete kultúr, náboženských doktrín i politických ambícii Východu a Západu. O náraste extrémizmu a spoločenskej zodpovednosti jednotlivca. Budeme sa snažiť pomenovať hodnoty, ktoré sú najväčšou devízou Európy.

Zmyslom Medzinárodného festivalu Divadelná Nitra 2016 je klášť otázky, ale predovšetkým hľadať hodnoty. Je totiž úplne zásadné udržiavať permanentný dialóg o európskych hodnotách a ich trvanlivosti. Počas festivalu chceme tento dialóg viesť nielen v podobe tém, ktoré prinášajú umelecké diela, ale aj počas diskusii s odborníkmi a občanmi v mnohých podobách.

Dúfame, že návštěvníkom Verejnej debaty prinesieme radosť. Radosť z poznania, stretávania sa a komunikácie na témy, ktoré nás zaujímajú aj trápią.

Hostia Verejnej debaty Medzinárodného festivalu Divadelná Nitra 2016:

Pavol Demeš, nezávislý zahraničnopolitickej analytik, aktivista, autor a fotograf. Stál pri zdroe mimovládneho sektora na Slovensku a bol i ministrom medzinárodných vzťahov SR a poradcом prezidenta Michala Kováča. V súčasnosti je externým analytikom americkej MVO German Marshall Fund a členom správnej rady European Endowment for Democracy so sídlom v Bruseli. V rámci internetovej televízie tablet. tv Slovenskej tlačovej agentúry má dve relácie venované medzinárodným vzťahom.

Grigorij Mesežníkov, politológ. Je absolventom Filozofickej fakulty Moskovskej štátnej univerzity (MGU). V rokoch 1983 – 1993 pôsobil na Univerzite Komenského v Bratislave, v rokoch 1993 – 1997 pracoval v Politologickom kabinetze Slovenskej akadémie vied. Je spoluorganizátorom Inštitútu pre verejné otázky (IVO), v ktorom od júna 1997 pracuje. Od februára 1999 je prezidentom IVO.

Peter Kondrla, filozof. Vyštudoval teológiu a filozofiu na Filozofickej fakulte UK v Bratislave. Dizertačnú prácu z filozofie obhájil na UKF v Nitre na tému Historické typy filozofie hodnôt. Titul docent získal za prácu Hodnoty a postmoderna na UKF v Nitre. Od roku 2006 vedie Katedru náboženských štúdií na FF UKF. Venuje sa interpretácii hodnôt a možnostiam ich vyjadrenia v jazyku metafyziky, pričom sa pohybuje v kontexte postmoderného myslenia.

Debatu uvedie a facilituje:

Darina Kárová, dramaturgička a kultúrna manažérka. Vyštudovala divadelnú vedu na Vysokej škole múzických umení v Bratislave. V rokoch 1975 – 1994 pracovala ako interná dramaturgička v Divadle Andreja Bagara v Nitre, neskôr sa začala venovať aj kultúrnej politike, začas bola generálou riadiťkou sekcie umenia na Ministerstve kultúry. V roku 1992 založila Medzinárodný festival Divadelná Nitra pod hľavičkou neštátnej neziskovej organizácie a odvtedy je jeho umeleckou a výkonnou riadiťkou.

The themes of the last four years of public debates at Divadelná Nitra served as stepping stones to the current edition. Not that we hadn't touched upon pressing socio-political or cultural and political issues before. Yet with the onset of the conceptual character of the Festival we developed an autonomous evening format that enables us to speak in front of an audience in theatre auditorium with specialists from a range of disciplines to explore the Festival theme. We invite to the debates both the Festival participants, as well as members of the public that can reserve theirs seats online.

In 2013, when a three-year long project *Parallel Lives – 20th Century Through the Eyes of Secret Police* culminated with the presentation of six new coproduction plays, we engaged in the topic *Why memory?* led by the host Michal Havran. The following year, touching upon the leitmotif *Art, What for?* we contemplated, led by the host Štefan Hrív, the role and status of art and culture in contemporary society and, particularly, in Slovakia. In 2015 we anticipated the onset of Europe's major theme, with the Festival subtitle *Empathy – sharing and giving*. We invited to the public debate specialists on the topics of War, Poverty, Immigration. Homelessness, Genocide to share with us their views and visions, as well as associated guests who proved their ability to give in the fields of the position of minorities, refugee crisis, environmental protection and giving blood. The discussion was hosted by Bohdan Smieška.

The 25th edition of Divadelná Nitra – the Festival which has, for the quarter of the century, been systematically presenting European art, not merely scenic, but also film, music, literature and fine arts – was given the characteristic subtitle *Ode to Joy? (past – present – future)*. And thus, within the intentions of the question mark after the European anthem, we shall ask during the Public Debate (similarly to posing questions through the productions within the main programme, as well as art pieces and events within the accompanying programme):

How many reasons to joy has Europe to offer today? To her peoples, to the world ...? Is she able to come to terms with the legacy of her past? How does she face the challenges of the present? And what is indeed the future of Europe?

Three questions to be presented to three discussion guests. Well, Divadelná Nitra 2016 poses the questions. During the debate we will attempt to link the past and present, and to peek into the future.

We shall touch upon the current issues faced by Europe, as well as her historical foundations and her role in modern world.

Three influential figures – a political analyst, political scientist and philosopher – will share with us their views and visions. We shall discuss the nature and state of contemporary society and its morals. We will address national identity, as well as nationalism; the position of élites, but also populism among political representatives; the clash of cultures, religious doctrines and political ambitions of the East and West; the rise of extremism and social responsibility of individual. And we shall try to identify the values that are Europe's the most valuable currency.

The point of the International Festival Divadelná Nitra 2016 is to raise questions, but, first and foremost, to seek values. For it is absolutely fundamental to retain a permanent dialogue about European values and their sustainability. We intend to keep the dialogue during the Festival live not only through the themes raised by the art pieces, but also during the wide range of discussions with specialists and the public.

We trust that the forthcoming Public Debate brings joy to the members of the audience. The joy of knowledge, encounters and communication about the themes that interest, as well as trouble them.

Guests at the Public debate of the International Theatre Festival Divadelná Nitra 2016:

Pavol Demeš, well-known Slovak specialist in international relations and civil society, author and photographer. After democratic changes in 1989 Mr Demeš played an important role in establishing non-profit sector and also served for several years in Slovak government as Minister of Foreign Affairs and adviser to the President Michal Kováč. Now he is non-resident senior fellow with the German Marshall Fund of the U.S. and board member of the Brussels-based European Endowment for Democracy. He has his own programme on the Internet tablet.tv of the Slovak Press Agency.

Grigorij Mesežníkov, political scientist, a graduate of the Faculty of Philosophy at the Moscow State University. Between 1983 and 1993 Mr Mesežníkov was researcher at the Comenius University in Bratislava and, from 1993 to 1997 at the Institute of Political Science of the Slovak Academy of Sciences. He is co-founder of the Institute for Public Affairs (IPA), having worked there since June 1997, and serving as its President since 1999.

Peter Kondra, philosopher a graduate in theology and philosophy from the Faculty of Philosophy at the Comenius University in Bratislava. His submitted his doctoral thesis in philosophy on with the topic Historical Types of the Philosophy of Values at The Constantine the Philosopher University (CPU) in Nitra, where he was later habilitated with work Values and the Post-Modern. Since 2006 Mr Kondra is Head of the Department of Religious Studies at the Faculty of Philosophy at CPU. His research interests lay in the interpretation of values and possibilities of their expression in the language of metaphysics, whilst he moves within the context of post-modern thought.

Debate host:

Darina Kárová, dramaturge and cultural manager. Ms Kárová studied theatre science at the Academy of Performing Arts in Bratislava. Between 1975 and 1994 she was dramaturge at The Andrej Bagar Theatre in Nitra. Later she engaged in cultural policy and served, for some time, as Director General of the Arts Section at the Slovak Ministry of Culture. In 1992 she founded the International Theatre Festival Divadelná Nitra as non-governmental non-profit organisation and has been is Artistic and Executive Director since.

V4@THEATRE CRITICS RESIDENCY 2016

V4@Theatre Critics Residency 2016 je tvorivá platforma pre dvanásť mladých divadelných kritikov zo siedmich krajín, ktorí sa pod vedením medzinárodne uznávaného teatrológa Patricea Pavisa (Francúzsko) zúčastnia podujatí 25. ročníka festivalu Divadelná Nitra. Účastníci navštívia všetky inscenácie hlavného programu a vybrané predstavenia sprievodného programu. Počas šiestich dní budú pracovať s P. Pavisom, ktorý bude ich mentorom, prostredníkom a pomocníkom.

Úlohou účastníkov bude pripraviť si prezentáciu o súčasnej situácii na divadelnej scéne vo svojej krajinie, napísat minimálne tri práce formou recenzii / článkov o inscenáciach či programe Divadelnej Nitry, prípadne formou rozhovorov s umelcami, ktorí sa na festivale predstavia. Práce budú zverejnené na podstránke V4@Theatre na www.nitrafest.sk a na Facebooku Divadelnej Nitry.

Účastníci budú zároveň navštevovať verejné diskusie (*Raňajky s..., Verejná debata: Óda na radosť? minulosť – prítomnosť – budúcnosť*), každý deň budú pracovať s Patriceom. Pavisom, diskutovať a reflektovať inscenácie, ktoré videli.

V4@Theatre Critics Residency 2016 is a creative hub for twelve young theatre critics from seven countries who will, under the leadership of internationally acclaimed theatre theorist Patrice Pavis (France), attend the 25th edition of the Divadelná Nitra Festival.

Participants will follow all performances of the main programme and selected performances of the accompanying programme. For 6 days, they will work together with Mr Pavis as their mentor, mediator and facilitator.

Participants will be tasked to prepare and make a presentation about the current situation in performing arts scene in their country (topics will be announced in advance by Mr Pavis and Divadelná Nitra), to write at least three articles which can take the form of reviews / articles about the Divadelná Nitra performances and programme or interviews with artists presented at the Festival. These papers will be published at the V4@Theatre website on www.nitrafest.sk and Divadelná Nitra Facebook.

They will attend and participate in public talks (*The Breakfast with..., Public Debate: Ode to Joy? past – present – future*) and each day they will work with Mr Pavis, discussing and reflecting on the productions they have seen.

• Visegrad Fund
•

Instytut Teatralny
im. Zygmunta Romaszewskiego

DIVADELNÝ ÚSTAV
BRATISLAVA
THEATRE INSTITUTE

účastníci / participants: **Rusanda Curca** (MD), **Marta Kacwin-Duman** (PL), **Barbora Etlíková** (CZ), **Kristóf Farkas** (HU), **Iryna Golizdra** (UA), **Judit Katalin Hollós** (HU), **Kamila Łapicka** (PL), **Martin Macháček** (CZ), **Alžbeta Rusnáková** (SK), **Viktoria Shvydko** (UA), **Dominika Široká** (SK), **Katsiaryna Yaromina** (BY)

náhradníci / substitutes: **Petra Bruzlová** (CZ), **Stanisław Godlewski** (PL), **Hanna Kozakova** (BY), **Andrei Mamaliga** (MD), **Oleksandra Yatsyna** (UA)

hlavný organizátor / Main Organizer:

Asociácia Divadelná Nitra /
Association Divadelná Nitra

partneri / Partners:

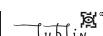
Institut umění – Divadelní ústav, Česká republika / Arts and Theatre Institute, Czech Republic
● **Divadelný ústav Zbigniewa Raszewského, Poľsko / Zbigniew Raszewski Theatre Institute, Poland** ● **Trafó – Dom súčasného umenia, Maďarsko / Trafó – House of Contemporary Arts, Hungary** ● **Divadelný ústav, Bratislava, Slovensko / Theatre Institute, Bratislava, Slovakia** ● **Východoeurópska platforma scénických umení, Poľsko / East European Performing Arts Platform, Poland**

Patrice Pavis, Francúzsko (mentor projektu) – prednášal Divadelné štúdie na Parížskej univerzite (1976 – 2007). V súčasnosti pôsobí ako profesor na Fakulte umení na Kentskej univerzite v Canterbury. Je autormi slovníka *Dictionnaire du Théâtre*, 1987 (v slovenskom preklade *Divadelný slovník*, 2004) a viacerých publikácií z oblasti semiotiky a analýzy divadelných predstavení. Vo svojej tvorbe sa venoval aj súčasným francúzskym dramatikom a súčasnemu divadlu (medzi jeho neskoršie publikácie patria: *La mise en scène contemporaine: origines, tendances, perspectives*, 2007 a *Dictionnaire de la performance et du théâtre contemporain*, 2014).

Patrice Pavis, France (Residency Mentor) – A former lecturer of Theatre Studies at the University of Paris (1976 – 2007), he currently works as a professor at the School of Arts at the University of Kent in Canterbury. He has published a dictionary of theatre *Dictionnaire du Théâtre*, 1987, and several books on semiotics, performance analysis, contemporary French dramatists, and contemporary theatre (most recent book publications include: *La mise en scène contemporaine*, 2007 and *Dictionnaire de la performance et du théâtre contemporain*, 2014).

East European
Performing Arts
Platform

... túžba živá po kráse /
Medzinárodný festival
Divadelná Nitra 1992 - 2016
Desire Alive for Beauty... /
International Theatre Festival
Divadelná Nitra 1992 - 2016

nedel'a / Sunday 25. 8. 2016, 17:00 - 17:45,
DAB - Meeting Point

uvedenie jubilejnej publikácie, ktorú vydala
Asociácia Divadelná Nitra a Divadelný ústav,
Bratislava, prezentácia a čítanie vybraných
pasáží za účasti tvorcov

launch of the jubilee publication produced
by Association Divadelná Nitra and
Theatre Institute, Bratislava, presentation
and selected readings with authors

Dvojjazyčná publikácia

o divadle a osobnostiach, ktoré tento výnimočný festival sprevádzali na jeho ceste.

- odborná štúdia teatrologičky Sone Šimkovej,
- 35 odpovedí osobností súčasného divadla napísaných špeciálne pre publikáciu,
- rozhovor s riaditeľkou festivalu Darinou Károvou,
- fakty a čísla o festivalových ročníkoch,
- fotografie z inscenácií a atmosféry festivalu.

Bilingual publication

about the theatre and the individuals who have accompanied this unique festival so far.

- an academic study by theatrologist Soňa Šimková,
- 35 answers by personalities of the contemporary theatre written especially for publication
- an interview with the festival director Darina Kárová,
- facts and figures on various editions of the festival,
- photos from productions and press photos.

DIVADELNÝ ÚSTAV
BRATISLAVA
THE THEATRE INSTITUTE

U. fond
na podporu
umenia

Projekt z verejných zdrojov podporil
Fond na podporu umenia,
hlavný partner projektu

piatok / Friday 23. 9. 2016, 9:30 - 11:07

PRÍBEH LESA / SEASONS

Francúzsko / France, 2015, 97'

rézia / directed by **Jacques Perrin, Jacques Cluzaud**

Po úchvatných dokumentoch *Mikrokozmos*, *Vtáči svet* a *Oceány* prichádza Jacques Perrin a Jacques Cluzaud s *Pribehom lesa* – nám dobre známeho lesa, ktorý máme za humnami, a ktorý pulzuje prekvapivo bohatým životom. Tvorcovia filmovali štyri roky tou najmodernejšou technikou na desiatkach miest po celej Európe, dokonca žili v lese s divokými zvieratami, a tak dokážu autenticky prerozprávať príbeh lesa od doby ľadovej až po súčasnosť a zachytiť vzrušujúci kolobeh života v ňom.

After their captivating documentaries *Microcosm*, *Winged Migration* and *Oceans*, Jacques Perrin and Jacques Cluzaud arrive with *Seasons*. A story of forest that is well known to us, just on our backyard, living its own vibrant life. The film-makers spent four years working with the state-of-the-art equipment in dozens of places across Europe, having even lived in the woods with wild animals. Hence they are able to tell an authentic story of a forest since the Ice Age until today, and to capture its exhilarating life cycle.

piatok / Friday 23. 9. 2016, 13:00 - 14:10

ZEM, KTORA HLADÁ SVOJE NEBO / WHEN LAND IS LOOKING FOR ITS HEAVEN

Slovensko / Slovakia, 2016, 70'

rézia / directed by **Erik Praus**

Príbeh jednej horehronskej obce podaný prostredníctvom osudov jej obyvateľov. Film je reflexiou sociálnej a ekonomickej reality súčasného Slovenska, je o hľadaní zmyslu byitia či vzťahu k svojej zemi, ku svojim koreňom. Prausov film nástojivým apelovaním na sociálnu realitu posúva prvky tradičného spôsobu života čoraz bližšie k témam celospoločenským. Je to esej o človeku, ktorý sa zas a znova púšťa do boja o pravý zmysel byitia.

A story of a village in the region of Upper Hron narrated through the destinies of its inhabitants. The film is a reflection of social and economic reality of contemporary Slovakia, a tale of the search for the meaning of being, or relationship to one's country

and roots. The film by Praus is a pressing appeal about the social reality that incorporates the elements of traditional lifestyle to society-wide themes. It is an essay about man who repeatedly engages in the struggle for genuine sense of being.

sobota / Saturday 24. 9. 2016, 13:00 - 14:47

SAULOV SYN / SON OF SAUL

Maďarsko / Hungary, 2015, 107'

rézia / directed by **László Nemes**

vstupné / admission 3 €

Príbeh sa odohráva vo vyhladzovacom tábore v Osvienčime. Hovorí o Saulovi Auslanderovi, maďarskom Židovi a príslušníkovi tzv. Sonderkommanda, ktorého členovia boli od ostatných osviencímských väzňov spravidla izolovaní a mali na starost tie najstrašnejšie práce. Saul chce uprostred mašinerie priemyselného vyvražďovania dôstojne pochovať svojho nevlastného syna. Film pripomína až „umelecký horor“ a prvýkrát v dejinách kinematografie ukazuje Osvienčim ako chaotickú a popri tom bezchybnú továreň na smrť, ktorej chod musia udržiavať sami väzni.

Set in Auschwitz, the film tells the story of Saul Auslander, Hungarian Jew and member of the Sonderkommando that was regularly isolated from the other inmates and was responsible for the most horrid works. Amidst the machinery of industrial extermination Saul wishes to give his stepson a dignified burial. The film resembles "arty horror" and, for the first time in film-making, it portrays Auschwitz as a chaotic, yet impeccable death factory the operation of which has to be secured by the inmates themselves.

nedelia / Sunday 25. 9. 2016, 13:00 - 14:50

A JE TU ZAS / LOOK WHO'S BACK

Nemecko / Germany, 2015, 110'

rézia / directed by **David Wnendt**

Takmer sedemdesiat rokov po neslávnom konci sa Adolf Hitler prekvapene prebúdza v dnešnom Berlíne a nepoteší sa – vojna sa skončila porážkou, jeho politická strana neexistuje a chýba mu aj milovaná Eva Braunová. Berlín je plný cudzincov a v Nemecku vládne žena – akási Angela Merkelová. Hitler nadväzuje kontakt s obyvateľmi dnešného Berlina a vďaka televízii začne novú kariéru ako komik. Svoje názory však rozhodne nemení, takže jeho vystúpenia sú

politicky veľmi nekorektné. Na cestách po Nemecku sa stretáva s mnohými ľuďmi a niektorých jeho názory na dnešnú situáciu nešokujú, skôr naopak. Führer začína mať iné ambície, než len byť zábavným kritikom...

Nearly seventy years after his inglorious end, Adolf Hitler wakes up surprised in contemporary Berlin not to be too pleased: the war ended with his defeat, his political party no longer exists and he also misses his beloved Eva. Berlin is full of foreigners and Germany is run by woman – an Angela Merkel. Hitler establishes contact with the inhabitants of the present-day Berlin and, benefiting from television, launches a career of a comedian. Yet in no way does he change his views, what makes his performances politically incorrect. On tours through Germany he meets many people. The views of some don't shock him – quite on the contrary. The Führer begins to develop ambitions different than merely being an entertaining critic...

pondelok / Monday 26. 9. 2016, 13:00 - 14:37

MUSTANG / MUSTANG

Francúzsko / France, 2015, 97'

PROJEKT 100 2016

rézia / directed by **Deniz Gamze Ergüven**

Dedina na severe Turecka, začiatok leta. Lale a jej štyri dospevajúce sestry sa cestou zo školy hrajú s miestnymi chlapcami. Po dedine sa rozšíri správa o domnelých nemrvnostiach a nevinná hra čoskoro prerastie v škandál s nečakanými následkami. Tradične zmyšľajúca babička a strýko menia ich domov na väzenie, školu nahradzajú lekcie domáčich prác a varenia. Rodina im dohaduje ženichov. Päť sestier spojených túžbou po slobode sa rozhodne útlaku vzoprieť a rozbit' okovy konzervatívnej spoločnosti, ktorá ich zväzuje.

A village in northern Turkey, the dawn of summer. On their way to school Lale and her four teenage sisters play with the local boys. News about their alleged immoral conduct spreads through the village. The innocent play soon turns into a scandal with unforeseen consequences. Traditional grandmother and uncle change the girls' home into a jail, replacing school with lessons on housework and cooking. The family is matchmaking them with grooms. The five sisters joined by the longing for freedom decide to stand up to the oppression and break the chains of the conservative society that ties them.

utorok / Tuesday 27. 9. 2016, 13:00 - 14:46

V LÚČOCH SLNKA / UNDER THE SUN

Rusko, Česko, Nemecko, Severná Kórea, Lotyšsko / Russia, Czech Republic, Germany, North Korea, Latvia, 2015, 106'

rézia / directed by **Vitalij Manskij**

Severokórejské dievča Zin-mi sa pripravuje na oslavu výročia vodcu Kim Čong-ila. Uznávaný ruský doku-

mentarista Vitalij Manskij dostáva povolenie sledovať celú jej rodinu. Môže však filmovať iba podľa pripraveného scenára, aby nič nenarušilo obrázok života spokojného ľudu. Napriek tomu je snímka úplným opakom propagandy. Dokumentaristi totiž nechali bežať kamery aj vo chvíľach, ked' boli scény vopred aranžované severokórejskými „režisérmi“, alebo ju namierili na usvedčujúce detaily, ktoré majstrom manipulácie unikli. Zábery, ktoré nemali nikdy vzniknúť, umne vložili do príbehu o zdanlivo šťastnom živote v novodobej potemkinovskej dedine. North Korean girl Zin-mi is preparing for the celebrations of an anniversary of the leader Kim Chong-il. The lauded Russian documentary film-maker Vitaly Manki is given a permission to observe Zin-mi's entire family. Yet he is only allowed to film according to the given script so that nothing distorts the image of life of the contented peoples. Still, the piece is in stark contrast to propaganda: the film-makers let their camera run even at the points when the scene had been arranged by the North Korean "directors", or when they turned the lens to details of incriminating evidence that was missed by the masters of manipulation. The shots that were never to emerge are cleverly inserted into the story of the apparently happy life in the contemporary "Potemkin" village.

streda / Wednesday 28. 9. 2016, 13:00 - 14:44

SPOJENÉ ŠTÁTY LÁSKY /

UNITED STATES OF LOVE

Poľsko, Švédsko / Poland, Sweden,

2016, 104'

PROJEKT 100 2016

• Visegrad Fund

..

rézia / directed by **Tomasz Wasilewski**

Začiatok 90. rokov priniesol zásadné spoločenské zmeny a rad nových možností. Uvedomujú si to aj štyri hrdinky rôzneho veku túžace po naplnení ich životov. Snímke jedného z najvýraznejších poľských tvorcov súčasnosti dominujú momenty spaľujúcej, bolestnej túžby po láske a intimite, ktoré skvelo začytila precízna kamera Olega Mutua.

The early 1990s have brought to Poland fundamental societal changes and a range of new opportunities. The four female characters of different age longing to fulfil their lives are also aware of this. The piece by one of the most remarkable contemporary Polish directors is dominated by instants of burning, aching desire for love and intimacy that is perfectly captured by the accurate cinematography of Oleg Mutu.

Projekt Darujem ti tulipán - tento rok pre utečencov

Vkladom projektu Darujem ti tulipán do 25. ročníka Medzinárodného festivalu Divadelná Nitra je zapojenie rodín utečencov z Iraku a ich novootvoreného Komunitného centra na nitrianskom Palánku do aktivít festivalu. Ved' práve Nitra sa tento rok stala novým domovom rodín asýrskych kresťanov.

V novootvorenom Komunitnom centre asýrskych kresťanov na nitrianskom Palánku, o ktorého vznik a realizáciu sa pod hlavičkou OZ Pokoj a dobro významnou mierou zaslúžila vedúca projektu Darujem ti tulipán akad. soch. Elena Kárová, sa 23. septembra 2016 začne v rámci Divadelnej Nitry 2016 celodenný workshop **Tulipán pre deti z Iraku**. Iracké deti v integrácii so zrakovou postihnutými a vidiacimi deťmi budú na celodennej workshopovej spoločne maľovať, tančovať, bubenovať a mamky asýrskych kresťanov im prípravia pohostenie. Deti si vypočújú prednášku troch nevidiacich dievčatok o ich tvorivých úspechoch, zažijú živú festivalovú atmosféru – navštívia festivalové predstavenie Cirkus Charms v šapítku na festivalovom námestí a interaktívny objekt empathy BLACK BOX.

Po úspejnej premiére na Divadelnej Nitre 2015 a reinštalácii v centre Bratislavu v júni tohto roku sa **empathy BLACK BOX** opäť vracia do Nitry na festival. Projekt Darujem ti tulipán predstaví na Svätoplukovom námestí interaktívny objekt pre vidiacích o svete nevidiacich. Vstup „do čiernej škatule“ a príprava raňajok v úplnej tme je pre každého návštěvníka BLAC BOXu silným zážitkom. Súčasne i účinou informáciou o svete nevidiacich: písací stroj pre nevidiacich, základy Braillovoho písma, hladinomer, chôdza s bielou paličkou...

Projekt Darujem ti tulipán oslavuje tento rok svoje desiate výročie. Desať rokov celoročných tvorivých workshopov, výjazdových pobytov pre generácie detí, výstav, publikácií, prednášok. Desať rokov intenzívnej spolupráce so ZŠ pre slabozrakých a nevidiacich v Bratislave, ZŠ kneža Pribinu v Nitre a iných škol, organizácií a donorov, bez ktorých by sa pomoc pre nevidiacie, mentálne postihnuté, rómske deti, deti utečencov – pre deti strádajúce a ohrozené – nedala uskutočniť. Desať rokov pod hlavičkou Asociácie Divadelná Nitra, zázemia, ktoré významnou mierou doslova a do písmena projekt celé obdobie „zastrešuje“. Dakujeme!

**koncepcia a vedenie aktivít: Elena Kárová,
bubnovanie vedie: Thierry Ebam**

zúčastnené subjekty:

ZŠI pre slabozrakých a nevidiacich, Bratislava

ZŠ kneža Pribinu,

ZŠ sv. Marka a ďalšie školy, Nitra

OZ Pokoj a dobro, Nitra

 BRATISLAVA

 pwc

A Tulip for You project - this year for the refugees

The input of the project A Tulip for You into the 25th edition of the International Festival Divadelná Nitra is the engagement of refugee families from Iraq and their newly established Community Centre at Palánok in Nitra in Festival activities. For it was Nitra that became the new home to the families of Assyrian Christians this year.

The newly established Community Centre of Assyrian Christians at Palánok in Nitra is the venue where, on 23 September, begins the day-long workshop **A Tulip for the Children of Iraq** held within the framework of Divadelná Nitra 2016. The Community Centre was founded and operates under the auspices of civic association Peace and Good, with major contribution by the leader of the A Tulip for You project, the sculptor Elena Kárová.

Iraqi children in integration with those with visual impairments will engage in the day-long workshop by painting, dancing, drumming. Mums of the small Assyrian Christians will prepare refreshments. The children will hear a talk by three blind girls about their artistic success. They will also experience the Festival atmosphere by visiting a performance *Circus Charms* in the tent, and the interactive object empathy BLACK BOX on the Festival square.

Following its successful première at 2015 Divadelná Nitra and its re-instalment in the Bratislava city centre in June 2016, the **empathy BLACK BOX** is returning to Nitra for the Festival. A Tulip for You project will introduce at Svätopluk Square the interactive object for the seeings about the unseeings. Entering the “black box” and fixing breakfast in total darkness is a powerful experience for every visitor. At the same time, it effectively conveys information about the world of the blind: typing machine for the blind, the foundations of Braille alphabet, level meter, walking with the white stick...

Year 2016 marks the 10th anniversary of A Tulip for You project. That is a decade of year-long creative workshops, residential trips for generations of children, exhibitions, publications, lectures. Ten years of intensive cooperation with the Integrated Elementary School for the Blind and Visually Impaired in Bratislava, the Prince Pribina Elementary School in Nitra and other schools, organisations and donors. Without them would be help to the blind, mentally impaired, Roma or refugee children – children in hardship and danger – unreal. A decade of effort carried out under the auspices of the Association Divadelná Nitra – background – that has been for the project a real umbrella throughout its existence.
Thank you!

**Concept and management: Elena Kárová,
drumming led by: Thierry Ebam**

Participating institutions:

Integrated Elementary School

For the Blind and Visually Impaired in Bratislava

Prince Pribina Elementary School,

St. Marc Elementary School and other schools in Nitra

Peace and Good civic association, Nitra

SPRIEVODNÝ PROGRAM

pondelok / Monday 26. 9. 2016, 9:30 – 10:45,
Staré divadlo Karola Spišáka v Nitre – Tatra /
Karol Spišák Old Theatre in Nitra – Tatra
FysioART, Praha, ČESKÁ REPUBLIKA /
Prague, CZECH REPUBLIC

MEDZI NAMI / AMONG US

autor a režia / author and direction:

Hana Strejčková

dramaturgia / dramaturgy: **Kateřina Schwarzová**

scéna a kostýmy / set design and costumes:

Hana Strejčková, Marianna Stránská

choreografia / choreography:

Veronika Kacianová, Věra Ondrašíková

hudba / music: **Hearn Gadbois (USA)**,

DJ Bulldog, Kuba Palys (PL)

videoart: v spolupráci s / in co-operation with

3dsense, **Michaela Režová**

svetlo / light: **Pavel Kotlík / I non**

účinkujú / cast: **Anežka Beránková, Vendula**

Burger, Hana Strejčková, Andrea Vykydalá,

Martin Šalandá

koprodukcia / co-production: Tanec Praha / PONEC

– divadlo pro tanec

partneri / partners: Jan Svitlik – tanečné štúdio

Voila, Villa Andy

S finančnou podporou / Supported by: Ministerstvo

kultury ČR / Ministry of Culture of Czech Republic,

Hlavne mesto Praha / Prague Capital City, Nadácia

Život umelca / Artist's Life Foundation, Japan

Foundation & Japan Fest 2015, Divadelní ústav,

- Visegrad Fund
- ..

Čo je to domov? A aké to je – byť doma? Čo si deti myslia o domove? Je domov dom alebo panelák? Je to miesto, l'udia alebo vlast? Môže byť domov vo vnútri nás? Autorská interaktívna tanečno-pohybová a vizuálna inscenácia so živou hudbou pre deti, ich rodičov a dospelých, ktorí sa chcú aspoň na chvíľu vrátiť do detstva. Na princípe detských hier, kresieb a skladáčiek z papiera predstavuje svet detskej fantázie, prináša radosť z hry a tvorivosti a zdôrazňuje význam domova. Detsky hravá, nežná, snová inscenácia rozvíja príbeh mnohých detí a dospelých, možný kdekol'vek na Zemi. Odráža detský pohľad na svet a konfronтуje ho s pohľadom dospelého – najprv sme všetci deťmi a našim domovom je rodina.

Umelecko-pedagogický projekt so sociálnym presahom vzniká v úzkej spolupráci s deťmi, odborníkmi a profesionálnymi umelcami z Českej republiky, Japonska, Slovenska, Poľska, Nórsku a Jordánska. Po predstavení sa uskutoční dielňa pre deti.

What is home? And what is it like to be home? What do children think in connection with home? Is home a house or a block of flats? Is it a place, people or homeland? Can home be within us?

The original interactive dance-motion and visual production with live music for children, their parents and other adults wishing to return, albeit for a moment, to childhood. Based on children's games, drawings and paper puzzles the piece presents the world of child imagination, bringing the joy of play and creativity, emphasising the meaning of home. It is tender and dreamy, developing a story of many children and adults that can take place anywhere on Earth. It reflects child's perspective on the world, and confronts it with that of adults - we all are first children and family is our home.

The artistic and instructive project with social extent emerged in close cooperation with children, specialists and professional artists from the Czech Republic, Japan, Slovakia, Poland, Norway, and Jordan. It involves introduction at schools prior to the performance and a workshop afterwards.

INÉ_NÁMESTIE / A DIFFERENT SQUARE

Svätoplukovo námestie, pešia zóna, Kupecká ul. /
Svätopluk Square, pedestrian zone, Kupecká St.

- umenie vo verejnom priestore ● podujatia z oblasti súčasného divadla, tanca, hudby, výtvarného umenia ● workshops, dielne, hry ●
- art in public space ● events in contemporary theatre, dance, music and fine arts ● workshops, masterclasses and games ●

 - Festival deťom

piatok / Friday 23. 9. 2016, 9.00 – 15.00,
Svätoplukovo námestie / Svätopluk Square

TULIPÁN PRE DETI Z IRAKU /

TULIP FOR THE CHILDREN FROM IRAQ
integračný tvorivý workshop pre deti asýrskych kresťanov, zrakovo postihnuté a vidiace deti, prednáška troch nevidiacich dievčatiek aj o svojich medzinárodných tvorivých úspechoch, bubnovačka An integration creative workshop for the children of Assyrian Christians, children with sight impairment and those with no sight impediments; a talk by three blind girls about their international artistic success; drumming
vedenie / led by **Elena Kárová & Thierry Ebam**

piatok / Friday 23. 9. 2016, 14.00 – 20.00, Antikvariát s Libressom pod Vŕškom, Kupecká ul. / Antiquarian Bookshop with Libresso, Kupecká St.

KNÍHKUPECKÁ / KNÍHKUPECKÁ

Projekt, ktorý na jeden deň zmení Kupeckú ulicu v Nitre na Kníhkupreckú ulicu plnú kníh, nepretržitej poézie, prózy, autorských čítaní a hudby. Z kníh budú čítať a poéziu aj prózu prednášať žiaci Literárno-dramatického odboru ZUŠ J. Rosinského v Nitre.

A project that will change, for a day, the Merchants' Street (Kupecká ulica) in Nitra to Booksellers Street full of books, unceasing poetry, prose and music. Popular Nitra-based actors, together with pupils from the Literature and Drama Club at The J. Rosinský Elementary Arts School in Nitra, will be reading poetry and prose.

piatok / Friday 23. 9. 2016, 16.45 – 17.45,
Antikvariát s Libressom pod Vŕškom, Kupecká ul. / Antiquarian Bookshop with Libresso, Kupecká St.

KNÍHKUPECKÁ / KNÍHKUPECKÁ

Lubo Burgr and Pjoni hrajú pesničky legendárnej slovenskej alternatívnej skupiny **Ali ibn Rachid**

Lubo Burgr and Pjoni perform songs by the legendary Slovak alternative band **Ali ibn Rachid**

KEĎ NIE MY, KTO? KEĎ NIE TERAZ, KEDY? /
NOT US, WHO THEN? IF NOT NOW, WHEN?

piatok / Friday 23. 9. 2016, 17.30 – 18.00,

Svätoplukovo námestie / Svätopluk Square

KEĎ NIE MY, KTO? KEĎ NIE TERAZ, KEDY? / NOT US, WHO THEN? IF NOT NOW, WHEN?

Anetta Mona Chişa & Lucia Tkáčová, živé súsošie pouličného sprievodu protestujúcich zamrznuté v čase a priestore. V rámci výstavy Newrope.

Anetta Mona Chişa & Lucia Tkáčová, live group of statues of street pageant protesting frozen in time and space. Within the framework of Newrope.

piatok / Friday 23. 9. 2016, 18.00 – 18.30, sobota /

Saturday 24. 9. 2016, 16.30 – 16.50, Svätoplukovo námestie / Svätopluk Square, sobota / Saturday

24. 9. 2016, Nákupno-zábavné centrum MLYNY /
The Shopping-entertainment Centre MLYNY
???

Základná umelecká škola J. Rosinského /
The J. Rosinský Elementary Arts School

sobota / Saturday 24. 9. 2016, 10.00 – 11.00,

Antikvariát s Libressom pod Vŕškom /
Antiquarian Bookshop with Libresso, Kupecká St.

ČÍ-TA-ME ROZPRÁVKY EURÓPY / READ-ING FAIRYTALES OF EUROPE

číta / read by **Ivan Gontko**

sobota / Saturday 24. 9. 2016, 12.00 – 17.00,

Svätoplukovo námestie / Svätopluk Square,

nedel'a / Sunday 25. 9. 2016, 12.00 – 17.00,

EMPATHY BLACK BOX

interaktívny objekt pre vidiacich o nevidiacich /
interactive object about those with no sight impediments

SAMUEL KŠIŇAN

sobota / Saturday 24. 9. 2016, 14.30 – 15.15,
pred Ponitrianskym múzeom /
in front od The Nitra Museum

SAMUEL KŠIŇAN

koncert pesničkára z Nitry – akustický folk
ovplyvnený bluesom a ďalšími žánrami
A concert by singer from Nitra: acoustic folk in-
fluenced by blues and other genres.

sobota / Saturday 24. 9. 2016, 15.00 – 18.00,
Svätoplukovo námestie / Svatopluk Square

ZÓNA RADOSTÍ / ZONE OF JOY

MC Klokanček, KOS v Nitre, Staré divadlo Karola
Spišáka v Nitre, Verklikár Ivan Gontko, Divadelné
dobroty, Pečivo od Penamu / MC Klokanček, KOS
in Nitra, The Karol Spišák Old Theatre in Nitra,
barrel-organist Ivan Gontko, Theatre Goodies,
Bakeries from Penam

Tradičné festivalové rodinné popoludnie plné
tvorivých dielni, hier, súťaží a dobrôt.

Traditional festival family afternoon filled with
creative workshops, games, competitions, and
plenty of goodies.

sobota / Saturday 24. 9. 2016, 15.00 – 18.00,
nedela / Sunday 25. 9. 2016, 15.00 – 18.00, Svä-
toplukovo námestie / Svatopluk Square

ŽIVÉ SOCHY EURÓPY / LIVE SCULPTURES OF EUROPE

Literárno-dramatický a Výtvarný odbor ZUŠ J.
Rosinského v Nitre

Približne 20 živých štylizovaných sôch a súsoší
predstavujúcich známe aj menej známe osobnosti
z histórie, vedy, umenia a kultúry európskych
krajín. Každá socha po vhodení mince prednesie
monológ z tvorby osobnosti, ktorú predstavuje,
zároveň o nej prináša informácie.

Literature and Drama, and Fine Arts Clubs of
J. Rosinský Elementary Arts School in Nitra.

Some twenty stylised statues portraying popular
and less known figures from history, science,
arts and culture from across Europe. When you
insert a coin, each statue offers a short talk and
presentation of their work.

sobota / Saturday 24. 9. 2016, 16.50 – 17.30,

Svätoplukovo námestie / Svatopluk Square

Tradičné bábkové divadlo Tyjátr / Traditional
Puppet Theatre Tyjátr

DON ŠAJN ALEBO MÁRNOTRATNÝ SYN / DON SHAIN OR PRODIGAL SON

Bábkové divadlo o zvodcovi žien Donovi Juanovi.
Španielsky príbeh pochádza z 2. polovice 14. sto-
ročia a stal sa predlohou mnohých neskorších di-
vadelných verzií – pre komédiu dell'arte, Moliérovu
dramu alebo slávnu Mozartovu operu. Postupne sa
stal súčasťou kmeňového repertoáru každej báb-
karskej dynastie. Príbeh o márnotratnom hrieš-
nikovi, ktorý bol nakoniec potrestaný, hrávali aj
tradiční bábkari na Slovensku pod názvom Don
Šajn alebo Márnotratný syn. Hra je venovaná
pamiatke všetkých slovenských ľudových bábkarov,
vďaka ktorým pretrvalo tradičné bábkové divadlo
dodnes. Podľa hry ľudových bábkarov zapísal Juraj
Hamar a upravil **Ivan Gontko**.

Puppet theatre about the ladies' seducer Don
Juan. The Spanish tale from to the 2nd half of the
14th century has become the master for a range
of interpretations – for commedia dell' arte,
Moliére's drama or the famed opera by Mozart.
Over time the master has become part of the core
repertoire of every puppetry dynasty. The story of
a prodigal sinner who was eventually punished,
has been performed by traditional puppeteers in
Slovakia as Don Šajn or Prodigal Son. The play is
dedicated to all Slovak folk puppeteers who kept
the tradition of puppet theatre live until these
days. Based on the play by traditional puppeteers
recorded by Juraj Hamar and arranged by **Ivan
Gontko**.

text piesne a režia /

lyrics and directed by **Juraj Hamar**

výprava / setting: **Miro Duša**

kulisy / coulisses: **Ďuro Balogh**

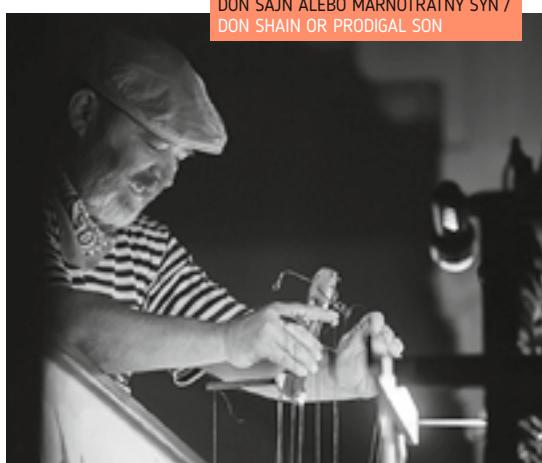
bábky / puppets:

Beata Westrych-Zazrivec, Jaro Štuller

bábky ožívujú / puppet masters:

Ivan Gontko & Ivana Gontková

DON ŠAJN ALEBO MÁRNOTRATNÝ SYN /
DON SHAIN OR PRODIGAL SON

sobota / Saturday 24. 9. 2016, 17.30 – 18.10,
pred Ponitrianskym múzeom /
in front of The Nitra Museum

BE.WELL

Koncert mladej nitrianskej kapely v pop-rockovom štýle. Autorské skladby v akustickom znení s gitarou, ukulele a huslami.

Pop-rock style concert by a young Nitra-based band. Original compositions in acoustic consonance with guitar, ukulele and violin.

účinkujú / performed by: **Patrícia Švelanová, Andrej Kovačík, Kristína Uhlíková, Adam Spišák**

BE.WELL

sobota / Saturday 24. 9. 2016, 18.15 – 18.45,
Svätoplukovo námestie / Svätopluk Square

HYMNUS – DR. ZETOR A NESMELÍ CIGÁNI / HYMN – DR ZETOR AND THE SHY GIPSIES

Performancia – volná kompozícia na tému Beethovenovej Ódy na radosť s použitím elektronických a akustických nástrojov a s vokálnimi členov rómskej komunity.

A performance – loose composition to the theme of Beethoven's Ode to Joy using electronic and acoustic instruments, plus vocals by members of the Roma community.

autor / author: **Jaroslav Košš**

nedel'a / Sunday 25. 9. 2016,
14.30 – 15.00, pred Ponitrianskym múzeom /
in front of The Nitra Museum a / and
15.30 – 16.15, Kupecká ul. / Kupecká St.

HUDOBNÉ IMPROVÍZÁCIE / MUSIC IMPROVISATIONS

Súkromné konzervatórium v Nitre /
Private Conservatoire in Nitra

nedel'a / Sunday 25. 9. 2016, 15.00 – 18.00,

Svätoplukovo námestie / Svätopluk Square

ZÓNA RADOŠTÍ / ZONE OF JOY

Detský tábor Fantázia, ZUŠ Heleny Madariovej, Infostan partnerských miest a regiónov, Divadelné dobroty a Pečivo od Penamu / Children's Camp Fantasia, The Helena Madariová Elementary Art School, Infotent of partner towns and regions, Theatre Goodies and Bakeries from Penam

Tradičné festivalové rodinné popoludnie plné tворivých dielni, hier, súťaží a dobrôt.

Traditional festival family afternoon filled with creative workshops, games, competitions, and plenty of goodies.

nedel'a / Sunday 25. 9. 2016, 15.00 – 18.00,

Svätoplukovo námestie / Svätopluk Square

CHODOROADSHOW

Divadlo Harry Teater / The Harry Teater

Pouličná interaktívna divadelná performance na chodúľoch. / Interactive street performance on stilts.

nedel'a / Sunday 25. 9. 2016, 16.30 – 17.00,

Svätoplukovo námestie / Svätopluk Square

JOYFUL, JOYFUL

Akademický spevácky zbor PF UKF / Academic Choir of the Department of Education, Constantine the Philosopher University in Nitra

nedel'a / Sunday 25. 9. 2016, 19.30 – 20.30,

Svätoplukovo námestie / Svätopluk Square

SEM TAM

Koncert mladej nitrianskej kapely s prvkami funky, popu a hip-hopu. Rytmickú sekciu vedenú bubenčikou dopĺňajú dychové nástroje ako saxofón, trubka a trombón.

Concert by a young Nitra-based band with elements of funk, pop and hip-hop. The rhythmic part performed by a drummer is complemented by wind instruments such as saxophone, trumpet and trombone.

účinkujú / performed by: **Michaela Kutnárová, Marek Kutnár, Lukáš Kotry, Juraj Janík, Andrej Boniš, Mário Belák, Imrich Kamenár**

BIELA NOC / WHITE NIGHT

sobota / Saturday 24. 9. 2016

18.00 – 24.00, Nitrianska galéria, Ponitrianske múzeum, Synagóga / The Nitra Gallery, The Nitra Museum, Synagogue

NOČNÁ PREHLIADKA VÝSTAV / A VÝSTAVNÝCH PRIESTOROV / NIGHT TOUR OF THE EXHIBITIONS AND EXHIBITION VENUES

NITRIANSKA GALÉRIA / THE NITRA GALLERY

NEWROPE

medzinárodná výstava na tému festivalu Óda na radosť? / international exhibition related to the Festival theme Ode to Joy?

kurátor / curator: **Omar Mirza**

MEDZI SLOVAMI / AMONG WORDS

autori / authors: **Barbora Danišová, Erika**

Mészárosová, Erik Michalčík, Andrea

Michaličková, Lucia Milatová a Linda Stopková

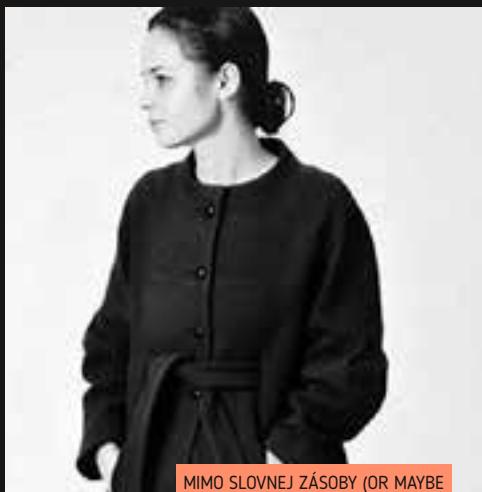
kurátorky / curators: **Kristína Slezáková, Nina Vidovencová**

18.30 – 19.00

MIMO SLOVNEJ ZÁSOBY (OR MAYBE I'M FROM NEWROPE) / OUTSIDE THE VOCABU- LARY (OR MAYBE I'M FROM NEWROPE)

Andrea Palamarčuková, performancia slovenskej umelkyne žijúcej vo Švajčiarsku (v rámci Newrope)

Andrea Palamarčuková, performance the Switzerland-based Slovak artist (within the framework of Newrope)

MIMO SLOVNEJ ZÁSOBY (OR MAYBE
I'M FROM NEWROPE) / OUTSIDE
THE VOCABULARY (OR MAYBE I'M
FROM NEWROPE)

19.00 – 19.30

NEWROPE

Výklad k výstavám v rámci Newrope,

kurátor: **Omar Mirza**

podrobnejšie k výstavám – na strane 73 – 75

A talk about the exhibitions within the framework of Newrope, curator **Omar Mirza**

For more on exhibitions see page 73 – 75

PONITRIANSKE MÚZEUM / THE NITRA MUSEUM

Stále expozicie / Permanent Exhibitions

Skvosti dávnovekého Slovenska /

Treasures of Ancient Slovakia

Nitriansko v zrkadle dejín /

Nitra Region in the Mirror of History

Život v lesných a vodných biotopoch /

Life in Forest and Water Biotopes

VÝTVARNÝ SALÓN ZPMP V SR

Celoslovenská výstava výtvarnej tvorby Združenia na pomoc ľuďom s mentálnym postihnutím Slovenskej republiky prezentuje umelecké diela a výrobky ľudí s rôznym stupňom mentálneho postihnutia.

FINE ARTS SALON OF THE ASSOCIATION FOR HELP TO THE MENTALLY IMPAIRED IN SLOVAKIA

Nationwide exhibition of art works by members of the Association presents art pieces and products made by people with different severity of mental impediment.

FAJKY A SVET

Fajčiarske potreby a zvyky zo zbierok Múzea Vysočiny Třebíč, Česká republika.

PIPES AND THE WORLD

Smokers' accessories and customs from the collection of the Vysočina Museum in Třebíč, Czech Republic.

20.00 – 20.30

TRI2RE

Experimentálna hudobno-inscenačná performancia vytváraná na základe amplifikácie a modulácie zvukov objektov nájdených v priestore.

Výtvarný a Hudobný odbor ZUŠ Jozefa Rosinského v Nitre

Experimental music and drama performance created by amplification and modulation of sounds of objects found.

Fine Arts and Music Clubs of The J. Rosinsky Elementary Fine Arts School in Nitra.

21.00 – 21.45

MIMOZEMSKÉ ZÁHRADKÁRSTVO / EXTRATERRESTRIAL GARDENING

Agitačná prednáška s prvkami performance a koncertu o tom, čo sa stane, keď umelec vynájde fintu na vylepšenie sveta a ľudstva.
Recruitment talk with elements of performance about what happens when artist invents a trick to improve the world and mankind.
(v rámci Newrope / within the framework of Newrope)
autor / author: Erik Sikora

KatArs

22.00 - 22.45

KatArs

Koncert nitrianskej acapella skupiny v štýle pop, swing, musical.
Concert by the Nitra-based acapella group working with pop, swing and musical.

SYNAGÓGA / SYNAGOGUE

Svetové dedičstvo na Slovensku

Výstava v rámci Dňa európskeho kultúrneho dedičstva v Nitre / **World heritage in Slovakia**
An exhibition within the framework of the European Cultural Heritage Days in Nitra.

SHRAGA WEIL: GRAFIKY / GRAPHICS

MLADÉ DIVADLO / YOUNG THEATRE

19.30 - 19.35

MORE / THE SEA

Základná umelecká škola J. Rosinského /
The J. Rosinsky Elementary Arts School

19.35 - 20.00

Pavel Šanajev:

POCHOVÁJTE MA ZA LIŠTU / BURY ME BEHIND THE SLAT

DS Drim pri ZUŠ J. Rosinského / DS Drim -
The J. Rosinsky Elementary Arts School

20.15 - 21.10

SLOVÁCI SME OD RODU! / WE ARE THE SLOVAKS BY BREED!

DS Tote tam, ZUŠ A. Cígera v Kežmarku a Trmavra-
ma, ZUŠ pri Spojenej škole Letná v Poprade /

DS Tote tam, The A. Cíger Elementary Art School in Kežmarok and Trmavra, Elementary Art School at the Joint School Letná in Poprad

21.30 - 22.40

MIGRANTSKÁ RAPSÓDIA / MIGRANT RHAPSODY

Slovenské komunitné divadlo v Londýne, Veľká Británia, Slovensko / Slovak Community Theatre in London, Great Britain, Slovakia

Podrobnejšie o inscenáciách sekcie Mladé divadlo na strane 71 - 73 / For more on the productions within the Young Theatre section see page 71 - 73

MIMO VÝSTAVNÝCH PRIESTOROV / OUTSIDE OF THE EXHIBITION SPACES

18.30 - 19.00,

Svätoplukovo námestie / Syätopluk Square

KEĎ NIE MY, KTO? KEĎ NIE TERAZ, KEDY? / NOT US, WHO THEN? IF NOT NOW, WHEN?

Anetta Mona Chişa & Lucia Tkáčová, živé súsošie pouličného sprievodu protestujúcich zamrznuté v čase a priestore.

Anetta Mona Chişa & Lucia Tkáčová, life group of statues of street pageant protesting frozen in time and space.

(v rámci Newrope / within the framework of Newrope)

20.00 - 22.30, Areál projektu Bunka - DrogerieOase, Bunka Project Area - DrogerieOase,

JEDNÉHO DNA SOM SA ROZHODOL URO- BIŤ SI VÝLET, ZAHRAJĘ MI EURÓPA! / ONE DAY I DECIDED TO MAKE A TRIP, PLAY FOR ME, EUROPE!

Videofilm, ktorý sa zaoberá fenoménom tzv. kultúrnej identity. Film pozostáva z krátkych videí zobrazujúcich rôzne identity multikultúrnej Európy prostredníctvom pouličných muzikantov. Autor **Anton Čierny** takto nastoluje otázku, či je možné uvažovať o spoločnej európskej identite.

Video film about of cultural identity made of four short videos portraying different identities in multicultural Europe through street musicians. The author **Anton Čierny** asks whether one can indeed think of a common European identity.

(v rámci Newrope / within the framework of Newrope)

24.00 - 02.00,

Staré divadlo Karola Spišáka v Nitre - Club Tatra /
Karol Spišák Old Theatre in Nitra - Club Tatra
Záver Bielej noci / Conclusion of the White Night
DJ PHONOTIC

AGORA EURÓPA / AGORA EUROPE

piatok / Friday 23. 9. 2016, 10.00 – 11.30,
streda / Wednesday 28. 9. 2016, 10.00 – 11.30,
Krajská knižnica Karola Kmeťka /
The Karol Kmeťko Regional Library

AGORA EURÓPA: ŽIVÁ KNIŽNICA /
AGORA EUROPE: LIVE LIBRARY
diskusie a dielne pre školy /
discussions and workshops for schools
host' / guest: 23. 9.: **Ivetta Ditte Jurčová, Michal
Ditte, Radovan Bránik** 28. 9.: **Zuzana Kizáková**

nedel'a / Sunday 25. 9. 2016, 16.30 – 18.30,
streda / Wednesday 28. 9. 2016, 10.00 – 12.00,
Svätoplukovo námestie / Svatopluk Square

EUROPSKA STOPA V NITRE /
EUROPEAN FOOTPRINT IN NITRA
Komentovaná prehliadka po stopách rôznych
európskych kultúr v Nitre. Skúmanie pozostatkov
a prejavov maďarskej, nemeckej, českej a židovskej
kultúry v Nitre, v architektúre mesta, ale aj v jeho
spoločenskom živote.

Sprevádza **Juraj Novák** a **Richard E. Pročka**.
(začiatok pri fontáne)

Guided tour of different European cultures in
Nitra. Exploration of artefacts and manifestations
of Hungarian, German, Czech and Jewish culture
in Nitra, and on urban architecture, as well as on
social life of the city.

Guided by **Juraj Novák** and **Richard E. Pročka**.
(starts at the fountain)

nedel'a / Sunday 25. 9. 2016, 17.00 – 18.30,
pred Ponitrianskym múzeom /
in front of The Nitra Museum

AGORA EURÓPA: VEREJNÁ OBÝVAČKA /
AGORA EUROPE: PUBLIC LIVING ROOM
diskusia na ulici / street discussion
hostia / guests: Ladislav Oravec (Nadácia Milana
Šimečku / Milan Šimečka Foundation)
a jeho hostia / and his guests
hudobní hostia / music guests: **Kristína Uhlíková**
& **Juraj Janík**

pondelok / Monday 26. 9. 2016, 22.00 – 24.00,
Staré divadlo Karola Spišáka v Nitre – Club Tatra /
Karol Spišák Old Theatre in Nitra – Club Tatra

**ČO (NE)VIEME O EURÓPE? / WHAT WE
DO(N'T) KNOW ABOUT EUROPE?**
zábavný kvíz / fun quiz
moderuje: Ludwig Bagin

utorok / Tuesday 27. 9. 2016, 11.00 – 12.30,
Divadlo Andreja Bagara v Nitre – Štúdio / Andrej
Bagar Theatre in Nitra – Studio

SÚD NAD EURÓPOU / EUROPE ON TRIAL
Slovenská debatná asociácia / Slovak Debating
Association

Debata študentských tímov – symbolický súd nad
Európou, v ktorom študenti diskutujú o všetkých
„za“ a „proti“ Európe. Diváci na základe ich argu-
mentov hlasujú za tím, ktorý ich presvedčil – bud
o pozitívach a opodstatnenosti Európy alebo nao-
pak, o jej negatívach.

Student debating teams in action – a symbolic
trial of Europe. Students will debate the pros
and cons of Europe. Judging by the arguments
presented, the audience will elect the team that
proved most convincing – either about the posi-
tive aspects and justification of Europe or, on the
contrary, about its negative aspects.

MLADÉ DIVADLO / YOUNG THEATRE

sobota / Saturday 24. 9. 2016, 19.30 – 19.35,
Synagóga / Synagogue, v rámci Bielej noci /
within the framework of The White Night

MORE / THE SEA
hudobno-performačné intro v podaní žiakov Vý-
tvárného a Hudobného odboru ZUŠ Jozefa Rosin-
ského v Nitre.

Music and performance intro by the pupils of
the Fine Arts and Music Clubs at the J. Rosinský
Elementary Arts School in Nitra.

sobota / Saturday 24. 9. 2016, 19.35 – 20.00,
Synagóga / Synagogue, v rámci Bielej noci /
within the framework of The White Night
DS Drim pri Základnej umeleckej škole
J. Rosinského / DS Drim – The J. Rosinský
Elementary Arts School

Pavel Sanajev:

POCHOVÁJTE MA ZA LIŠTU /
BURY ME BEHIND THE SLAT

Inscenácia na motívy úspešného románu oblúbe-
ného ruského scenáristu. Príbeh sedemročného,
večne chorl'avého chlapca, ktorý žije v Moskve len
so svojou babkou a dedkom. Čaro príbehu spočíva

POCHOVÁJTE MA ZA LIŠTU /
BURY ME BEHIND THE SLAT

v optike sedemročného rozprávača a v jeho videní trýznivého sveta, v ktorom sa ocitol.

A production inspired by the successful novel by the popular Russian screenwriter. A story of a seven-year old sickly boy who lives in Moscow with his grandparents. The magic of the story lays in the perspective of the seven-year-old narrator and his view of the world in which he found himself.

réžia, scenár, kostýmy / direction, script,

costumes: **Marica Šišková**

úprava, preklad / adaptation, translation: **Ján Strasser**

scéna a choreografia / set design, choreography: kolektív / company

hudba / music: Veľký detský chór ZSSR, sólista / The Great Childrens' Choir of the USSR, soloist:

Sergej Paramonov

účinkujú / cast: **Alex Mihálík, Samuel**

Hornáček, Filip Máni, Bruno Baláž,

Samuel Černuško, Natália Vrabcová,

Laura Majcherová, Anna Čavčíková, Nikola

Babuljaková / Veronika Synčáková

sobota / Saturday 24. 9. 2016, 20.15 – 21.10,

Synagóga / Synagogue, v rámci Bielej noci /

within the framework of The White Night

DS Tote tam, ZUŠ A. Cígera v Kežmarku a Trmavra-
ma, ZUŠ pri Spojenej škole Letná v Poprade /

DS Tote tam, The A. Cíger Elementary Art School
in Kežmarok and Trmavra, Elementary Art Scho-
ol at the Joint School Letná in Poprad

SLOVÁCI SME OD RODU! /

WE ARE THE SLOVAKS BY BREED!

Javisková výpoved' mladých ľudí o ich pohľade na (nielen) dnešné Slovensko. Spoločne sa pýtajú: My, Slováci... Aki vlastne sme? A prečo sme takí, akí sme? S humorom, recesiou a bezohľadnou dávkou absurdity a provokatívnosti hl'adajú v mňulosti, premýšľajú v súčasnosti, pozerajú sa do budúcnosti. A veria, že tátó krajina by mohla byť miestom, kde by chceli zostať žiť'. Alebo ani nie? Staged testimony of young people about their take (and more) on contemporary Slovakia. They ask

SLOVÁCI SME OD RODU! /
WE ARE THE SLOVAKS BY BREED!

together: We, the Slovaks ... What are we actually like? Why are we the way we are? With humour, mockery and merciless dose of absurdity and provocation they explore the past, contemplate the present and look into the future; and believe that this country might be the place where they would like stay and live. Or not?

réžia, scéna, kostýmy / direction, set design,

costumes: **Emília Šavelová, Alena Váradová**

hudba / music: **Patrik Kellner a kol. / et al.**

texty piesní / lyrics:

Pavol Braxatoris, Jaro Filip, George Michael

technická spolupráca /

technical co-operation: **Jakub Lesný**

účinkujú / cast: **Adam Kubala, Patrik Kellner,**

Michal Tomala, Marek Mikolajčík, Viktória

Vančová, Miriam Reznická, Dominika Ondo-

Eštoková, Zuzana Gardošová, Miriam Lesná,

Timea Duláková, Marek Gaj, Maura Hofmans,

Mária Kolumberová, Radovan Kotulič, Adrián

Macháček, Monika Štolcová

MIGRANTSKÁ RAPSÓDIA /
MIGRANT RHAPSODY

sobota / Saturday 24. 9. 2016, 21.30 – 22.40,

Synagóga / Synagogue, v rámci Bielej noci /

within the framework of The White Night

Slovenské komunitné divadlo v Londýne, Veľká

Británie, Slovensko / Slovak Community Theatre in

London, Great Britain, Slovakia

MIGRANTSKÁ RAPSÓDIA /

MIGRANT RHAPSODY

Reflexia ekonomickej migrácie Slovákov do krajín západnej Európy. Humorne ladené a zároveň dojímavé dielo mladých slovenských ochotníkov žijúcich v Londýne. Hra odhaluje vnútorné prežívanie migrantov pod maskou úspechu a nadšenia. Sleduje cestu rozličných typov migrantov od odchodu do zahraničia až po rozhodovanie sa o návrate naspať.

A reflection on economic migration of Slovaks to western Europe. Humorous, yet poignant

performance by young London-based amateur

actors. The play unveils inner motions of migrants

hidden beneath the masque of success and thrill. It follows the path of different types of migrants from their departure abroad to the decision about returning home.

autor, režia a texty piesní / author, director and lyrics: **Juliana Sersenová**

kostýmy / costumes: **Martina Šošková**

choreografia / choreography: **Jana Klimová**

hudba / music:

Juliana Sersenová, Katarína Sliacka

účinkujú / cast: **Simona Vrabcová, Jana**

Balážiová, Natália Herzogová, Róbert

Sušienka, Marek Chomist, Jakub Repíský

utorok / Tuesday 27. 9. 2016, 10.00 - 12.30,
Štúdio 4D, Súkromné konzervatórium v Nitre /
4D Studio, Private Conservatoire in Nitra
Vyššia odborná škola herecká, Praha / Acting
Collage, Prague, CZ

Felix Mitterer:

SMRTEĽNÉ HRIECHY / MORTAL SINS

Mrazivo súčasná hra rakúskeho dramatika Felixa Mitterera z roku 1999. Študenti a absolventi Vyššej odbornej školy hereckej z Prahy hrajúci pod názvom Fairyland Digitalis otvárajú v inscenácii zložité témy – od témy moslimských pristáhalcov cez talk-show, anorexiu, sadomasochistické obsesie až po premárené životy. Prístupné od 15 rokov. / A chilling contemporary piece by Austrian playwright Felix Mitterer from 1999. Students and graduates of the Actors' College in Prague known as Fairyland Digitalis open complex themes – from that of Muslim immigrants, through talk-shows and sadomasochistic obsessions, all the way to wasted lives. Not suitable for children under the age of 15.

režia / directed by **Aleš Bergman**

pedagogické vedenie / tutorial supervision:

Lada Jelínková

hudba / music: **Maxmilián Hruška**

scénografia / set design: **Kristína Hončaríková**

kostýmy / costumes: **Tat'ána Kovaříková**

svetlá / light design: **Petr Bakos, Dan Mašek**

účinkujú / cast: **Maxmilian Hruška, Michal**

Matuška, Anna Pastorková, Vera Hejko,

Kristína Mihalová, Nikki Böjtösová, Klára

Miklasová

utorok / Tuesday 27. 9. 2016, 18.30 - 20.45,
Štúdio 4D, Súkromné konzervatórium v Nitre /
4D Studio, Private Conservatoire in Nitra
Michail Bulgakov:

ZOJKIN BYT / ZOYKA'S APARTMENT

Tragická fraška jedného z najvýznamnejších ruských spisovateľov 20. storočia inšpirovaná skutočným príbehom. Bulgakov obohatil príbeh o istej Zoji Bujalskej, ktorá si zriadila v byte hráčsky brloh, o komické, surreálne aj absurdné motívy

a vytvoril až mrazivo reálny obraz súdobého Ruska. Študenti využívajú netradičné postupy založené na práci s rytmom a inšpirované metódou Mejerchol'dovej Biomechaniky. / A tragic farce by one of the major 20th century Russian writers inspired by a true story. Bulgakov enlivened the story of one Zoya Buyalska, who ran a gambling den in her flat. Bulgakov uses comic and absurd motives to create paint a chillingly realistic portrait of contemporary Russia. Students use non-traditional methods based on work with rhythm and inspired by Meyerhold's Biomechanics.

režia, výber hudby / direction, music selection:

Peter Oravec

preklad / translation: **Vladimír Čerevka**

dramaturgia / dramaturgy: **Nikoleta Tužinská**

kostýmy / costumes: **Soňa Bellérová**

scéna / set design: **Peter Oravec, Matej Truban**

choreografia / choreography: **Zuzana Krausová**

účinkujú / cast: **Michaela Liptáková, Ladislav**

Réti, Radoslav Konečný, Bianka Balážová,

Lukáš Kečkés, Michal Spielmann, Matej

Truban, Frederika Krajčíková / Nikoleta

Tužinská / Timea Mináriková / Sabína

Šindarová, Erik Sitár, Patrícia Mikolayová,

Dalibor Buranda, Karol Filo

NEWROPE

Medzinárodná výstava / International Exhibition

GALÉRIA
ROKA 2014

RUMUNSKÝ KULTUERNÝ INSTITUT
V PRAHE

Súčasná Európa čelí mnohým výzvam, akými sú pretrvávajúca utečenecká kríza, Brexit, hrozba terorizmu, oslabujúca ekonomika, silnejúca krajná pravica a ďalšie. Slovensko sa s týmito problémami musí vyrovnávať nielen vnútorné, ale najmä navonok a v spolupráci so všetkými krajinami spoločenstva, keďže práve v tomto období je predsedajúcim krajinou v Rade Európskej únie. Ako však na tieto témy, ktoré sa týkajú každého z nás, reagujú slovenskí a zahraniční umelci? Na túto otázkou môže priniesť odpoved' aj nový projekt Nitrianskej galérie s názvom Newrope.

Oslovil som takmer tridsiatku umelcov a umeleckých skupín z rôznych krajín Európy, aby sa k aktuálnemu dianiu vyjadriili. Vybrali sme aj staršie diela, prípadne už existujúce diela adaptovali na výstavu, no najviac priestoru dostali nové práce vytvorené špeciálne pre tejto príležitosti. Celý projekt je teda postavený na otvorennej koncepcii a najmä na slobodnej prezentácii názorov a myšlienok.

Zastúpenie tu našli snáď všetky výtvarné médiá: kresba, maľba, fotografia, sound art, video, socha,

objekt, inštalácia, happening, performancia, participatívne umenie, intervencie do verejného priestoru... Okrem samotnej výstavy v Reprezentačných sálach Nitrianskej galérie je niekoľko diel umiestnených na pešej zóne v centre Nitry a počas Medzinárodného festivalu Divadelná Nitra môžu jeho návštěvníci zažiť aj rôzne akcie, performance, premietania a inštalácie. Spolupráca s festivalom na medzinárodnej výstave takéhoto rozmeru je historicky prvá.

Na výstave prezentujeme široké spektrum umeleckých prístupov a stratégii, miešajú sa tu humor a irónia s vážnosťou a kritickými názormi. Viacerí umelci v reakcii na tému festivalu pracovali s Európskou hymnou *Óda na radosť* a jej možným znením v nových súvislostiach v súčasnosti či v budúcnosti. Je dnes ešte vôbec možné spievať ódy – na čokoľvek?

Iných umelcov zaujímali európske symboly a vlajka, naša spoločná história a identita, alebo hľadanie vlastného miesta v prítomnosti. Ďalšie témy, ktorým sa venovali, zahŕňajú terorizmus, stretnutie kultúr, utečeneckú problematiku a migráciu, pojem domova, jazykové bariéry, politiku, pouličné protesty alebo rôzne utopické predstavy o živote po kolapse nášho spoločenského zriadenia založené na ekológii, udržateľnosti, samostatnosti a nezávislosti od byrokratického a mocenského aparátu.

Cieľom projektu *Newrope* je ponúknut' iný pohľad na aktuálne európske témy, než ako ich prezentujú politici či médiá. Umelecký pohľad je predsa len pestrejší obsahom v formou. Napokon, aj Európa je pestrým spoločenstvom národov, ktoré sa rozhodli žiť spolu. Aká je však naša budúcnosť? Čaká nás nová Európa – *Newrope*?

Today's Europe is facing many challenges such as the long-lasting refugee crisis, Brexit, terrorist threats, weakening economy or far-right growth. Slovakia has to deal with these factors not just internally, but also externally in cooperation with all EU nations, because of its Presidency at the Council of the European Union, during which the project *Newrope* takes place. How do artists from Slovakia and abroad reflect these issues that concern all of us?

I have asked almost thirty artists and artistic groups from various European countries to comment on the current state of events. We chose some older works, adapted some works to the new context, but the focus of the exhibition is on new pieces created specifically for this occasion. The whole project is based on an open concept and on a free presentation of personal views and ideas.

Almost every type of artistic medium has found its way into the selection including drawing, painting,

photography, sound art, video, sculpture, object, installation, happening, performance, participative art and interventions in public spaces. Besides the main premises of the Representative Halls in Nitra Gallery, visitors can also find artworks in Nitra's pedestrian zone. Moreover, various events, screenings and installations take place over the course of the International Theatre Festival Divadelná Nitra.

Newrope presents a wide spectrum of views and artistic strategies that vary from humorous and ironical approaches to more critical and political statements. A number of artists reacted to the theme of the festival and worked with the European anthem "Ode to Joy" and its interpretations in new contexts reflecting both current and possible future events. Is it nowadays still possible to sing odes to anything at all?

Other artists were more interested in European symbols, the flag, our shared history and identity, or in the search of one's place in today's world. Other themes that can be found at the exhibition include terrorism, the clash of cultures, refugees and migration, the concept of home, language barriers, politics, street riots or various utopian visions of a world after the collapse of our society that will be based on ecology, sustainability, independence and freedom from bureaucracy and state machinery.

The aim of the *Newrope* project is to present fresh views on the current European issues that differ from those served to us by politicians or mass media. Artistic views tend to be more diverse in both form and content. After all, Europe is a union of diverse nations that have decided to live together. However, what will our future look like? Is there a new Europe – *Newrope* awaiting us?

Omar Mirza
kurátor výstavy / curator of the exhibition

22. 9. - 13. 11. 2016, Nitrianska galéria,
Reprezentačné sály / The Nitra Gallery,
Representative Halls

NEWROPE / NEWROPE

medzinárodná výstava na tému festivalu Óda na radosť? international exhibition related to the Festival theme Ode to Joy?

prináša pohľad dvoch desiatok umelcov a umeleckých skupín z rôznych európskych krajín na súčasné dianie v Európe

Offers a take by two dozens of artists and arts groups from different European countries on contemporary developments in Europe

autori / authors: **Marcin Berdyszak** (PL),
Martinka Bobríková & Oscar de Carmen (SK/ES/NO), **Anton Čierny** (SK), ex-artists'

ANARCHIST COOKIE SHOP

collective (**Tamás Kaszás & Anikó Loránt, HU**), **Guma Guar (CZ)**, **Anetta Mona Chişa & Lucia Tkáčová (RO/SK)**, Kulturdrogerie (**Markus Hiesleitner & Franz Tišek, AT**), **Oto Hudec (SK)**, **Pravdoliub Ivanov (BG)**, **Jan Kostaa (SK)**, Patrik Kovačovský (SK), **Nicolas Malclès Sanuy (FR)**, **Jana Mináriková (SK)**, **Vlad Nancă (RO)**, **Ilona Németh (SK)**, **Andrea Palamarčuková (SK/CH)**, **Anna Romanenko & Björn Kühn (RU/DE)**, **Tomáš Roubal (CZ)**, Erik Sikora (SK), **Marek Schovánek (CZ/CA)**, **Juliana Irene Smith (US)** & **Claudia Berg (CH)**
kurátor / curator: **Omar Mirza**

Svätoplukovo námestie, pešia zóna, centrum mesta / Svättopluk Square, Pedestrian Zone, City Centre

NEWROPE / NEWROPE

23. – 25. 9. 2016

- Marek Schovánek (CZ): **Anarchist Cookie Shop**
- 23. – 28. 9. 2016
- Ilona Németh (SK): **Ked'... / When...**
- Jan Kostaa (SK): **Message from the West**
- Kulturdrogerie (AT): **DrogerieOase**
- Nicolas Malclès Sanuy (FR): **Multimediálna inštalácia vo výkladoch / Multimedia installation in shop windows**

AKCIE, INŠTALÁCIE, VÝSTAVY ACTIONS, INSTALLATIONS, EXHIBITIONS

FESTIVALOVÁ TANČIAREŇ / THE FESTIVAL DANCE HALL

spoločenský večer po otváracom predstavení festivalu, ktorého súčasťou je interaktívna hra *Óda na radosť* a koncert skupiny La3No Cubano / social evening after the Opening Performance of the Festival including an interactive game *Ode to Joy* and a concert of La3No Cubano group

moderátori / hosts: **Ludwig Bagin & Jakub Rybárik**

23. – 25. 9. 2016, 15.00 – 19.00,

Svätoplukovo námestie / Svättopluk Square

**VRÓB SI VLASTNÉ FESTIVALOVÉ
TRÍČKO s Kreatívnou dizajnovou dielňou
ZOR / MAKE YOUR OWN FESTIVAL T-SHIRT
with the ZOR Creative design workshop**

2. 9. – 30. 11. 2016, verejné priestranstvá mesta Nitry / public areas of the city of Nitra

AJ TOTO JE UMENIE / THIS IS ART, TOO

interaktívna vizuálna akcia, ktorej cieľom je označiť značkou Aj toto je umenie zabudnuté diela, sochy, budovy vo verejnom priestore.

K doteraz označeným architektonickým a umeleckým dielam pribudnú štyri nové, ktoré sa priamo viažu na tohtoročný ústredný motív festivalu, ktorým je *Óda na radosť*.

interactive visual event placing a label "This is Art, Too" on forgotten art pieces, statues and buildings in public areas. The set of works of art and architecture "labelled" so far will be expanded to include four more objects which are directly connected with the central theme of this year's edition of the Festival - *Ode to Joy*.

autori / authors: Asociácia Divadelná Nitra, Daniel Dida, Juraj Novák a Richard E. Pročka / Divadelná Nitra Association

23. – 28. 9. 2016, foyer Divadla Andreja Bagara v Nitre / Andrej Bagar Theatre in Nitra – Foyer

STOLICKY / CHAIRS

pedagogické vedenie / pedagogical leading:

Eva Kleinová

výstava študentských prác, Katedra výtvarnej tvorby a výchovy PF UKF v Nitre / student works exhibition, Department of Creative Arts and Education, Constantine The Philosopher University in Nitra

12. 8. – 30. 9. 2016, Galéria po schodoch, Krajské osvetové stredisko v Nitre / Gallery on the Stairs, Regional Edifying Centre in Nitra

RADOSTI AMATÉRSKEHO DIVADLA /

THE JOYS OF AMATEUR THEATRE

výstava fotografií z inscenácií amatérskych divadiel / exhibition of photographs from amateur theatre performances

piatok / Friday 23. 9. 2016, 9.00 – 15.00, Krajské osvetové stredisko v Nitre / Regional Public Education Centre in Nitra

DEN RADOSTI V KOS / DAY OF JOY AT KOS

divadielka pre deti, tvorivé výtvarné a remeselnícke dielne, vesmírne radosti v hvezdárni / theatre performances for children, arts and crafts workshops, space joys in the observatory

pondelok / Monday 26. 9. 2016, utorok / Tuesday 27. 9. 2016, 10.00 – 11.00, Krajská knižnica Karola Kmet'ka / The Karol Kmetko Regional Library

ÓDA NA RADOŠŤ, OD SCHILLERA

K BEETHOVENOVÍ / ODE TO JOY, FROM SCHILLER TO BEETHOVEN

počúvanie a výklad diela / listening and interpretation of the composition

FESTIVAL PRIPRAVILI / FESTIVAL PREPARED BY

ŠTÁB FESTIVALU / FESTIVAL STAFF

vedenie štábu, riaditeľka / festival staff leading, director: **Darina Kárová**

zástupkyňa riaditeľky a zahraničné vzťahy / deputy director and international relations:

Katarína Figula Dudáková

sekretariát, produkcia hlavného programu, projekt EU DNA /

office manager, main programme production, EU DNA project: **Anna Šimončičová**

koncepcia a realizácia sprievodného a vzdelávacieho programu, spoluorganizátori a partneri festivalu / accompanying and educational programme concept and realisation, co-organizers and festival partners:

Slavka Civáňová

redakcia tlačovín a webovej stránky / editing of printed matters and web site: **Lujza Bakošová**

koncepcia a realizácia projektu Darujem ti tulipán /

concept and realisation of the project A Tulip for You: **Elena Kárová**

ekonomika / economist: **Dana Spišáková**

PR a mediálni partneri / PR and media partners: **Zuzana Kizáková**

zahraničné vzťahy, projekt V4@Theatre Critics Residency, hostia a ubytovanie /

foreign relations, V4@Theatre Critics Residency project, guests and accommodation: **Soňa Tóthová**

technická správa IT a sietí / IT management: **Slavomír Rezník**

technický manažér / technical manager: **Marek Koštial**

sekretariát, marketing, vstupenky / office manager, marketing, tickets: **Mária Kurucová**

asistentka redakcie / editorial office assistant: **Mária Bakošová**

asistent realizácie sprievodného programu / assistant of the accompanying programme realization:

Adam Spišák

koordinátor dobrovoľníkov / volunteers coordinator: **Kristián Šaffer**

doprava / transport: **Peter Kováč**

asistentka koordinátorky projektu V4@Theatre Critics Residency, zahraniční hostia /

assistant of the coordinator of the V4@Theatre Critics Residency project, foreign guests: **Laura Klusaitė**

asistent produkcie hlavného programu / main programme production assistant: **Jakub Kňažko**

asistentka pre V.I.P a hostí / assistant for V.I.P and guests: **Tereza Bosmanová**

distribúcia produktov / products distribution: **Jana Míkva**

SPOLUPRÁCA / CO-OPERATION

kurátor výstavy Newrope / curator of the Newrope exhibition: **Omar Mirza**

realizácia filmového programu / film programme realization: **Richard Kováčik, Michal Juhás**

koncepcia projektu Kníhkupecká / conception of the project Kníhkupecká: **Madla & Igor Rjabininovci**

PROPAGÁCIA / PROMOTION

grafický dizajn, dizajn web stránky a layout propagačných materiálov a veľkoplošnej reklamy DN 2016 / graphic design, webdesign and layout of promotion materials and large size advertisement of DN 2016:

Tomáš Vicen

zvuka DN / theme music of DN: **Peter Ďud'o Dudák**

autori a realizácia TV spotu / execution of TV spot: **OVÉ PICTURES, Veronika Obertová, Michaela Čopíková**

hlas v rozhlasovom a TV spote / voice at the radio and TV spot: **Jana Ol'hová**

realizácia rozhlasového spota / radio spot realization: **Róbert Mankovecký**

fotodokumentácia predstavení / photodocumentation of performances: **Ctibor Bachratý**

reportážne foto / reporting photos: **Henrich Mišovič**

propagačné videozostrihy a videodokumentácia festivalu /

promotional video cuts and festival video-documentation: **Daniel Dluhý**

interiérová a exteriérová propagácia / interior and exterior promotion: **Soňa Bellerová**

TECHNICKÉ ZABEZPEČENIE / TECHNICAL SUPPORT

techníci Divadla Andreja Bagara v Nitre vedie / technicians of the Andrej Bagar Theatre in Nitra headed by

Ján Surovka

techniku Starého divadla Karola Spišáka v Nitre vedie /

technicians of the Karol Spišák Old Theatre in Nitra headed by **Ján Buch**

svetlá a iné technické zabezpečenie / light system and another technical support: **WD lux**

ozvučenie a iné technické zabezpečenie / sound system and another technical support: **SEVOsound**

outdoorové stavby / outdoor constructions: **Kristóf Asztalos**

FOTOGRAFIE INSCENÁCIÍ / PRODUCTIONS' PHOTOS

Prečo pána R. postihol amok? / Why Does Herr R. Run Amok?: **JU / Ostkreuz, Jan-Versweyfled**

Vtedy v Bratislave / Back Then in Bratislava: **Braňo Konečný**

Ruže / Roses: **8caliber**

Piliere krvi / Pillars of Blood: **Anmar Taha & Josephine Gray, Francesco Monni**

Solo lamentoso / Solo Lamentoso: **Jakub Gulyás**

Hamlet je mŕtvy – Faust je hladný / Hamlet Is Dead – Faust Is Hungry: **Collavino**

Vypočutie / The Hearing: **Komorní scéna Aréna**

Kantor Downtown / Kantor Downtown: **Monika Stolarska**

Jama derává / Empty Hole: **Ctibor Bachratý**

Opernball / Opernball: **Juliana Johanidesová**

Cirkus Charms / Circus Kharms: **Ctibor Bachratý**

Zrazu noc / Suddenly the Night: **Christophe Raynaud de Lage**

PREKLADY TEXTOV HIER / TRANSLATIONS OF PLAYS

... do slovenského jazyka / ... to Slovak Language

Prečo pána R. postihol amok? / Why Does Herr R. Run Amok?: **Martina Vannayová**

Ruže / Roses: **Ihor Yakubovskyi, Katarína Pokorná, Anna Žáková**

Piliere krvi / Pillars of Blood: **Dária Fojtíková Fehérová**

Kantor Downtown / Kantor Downtown: **Martina Filinová**

Zrazu noc / Suddenly the Night: **Elena Flašková**

... do anglického jazyka / ... to English Language

Hamlet je mŕtvy – Faust je hladný / Hamlet Is Dead – Faust Is Hungry: **Ivan Lacko**

Vypočutie / The Hearing: simultánne tlmočí / simultaneous interpreting by **Lucia Faltinová**

Jama derává / Empty Hole: simultánne tlmočí / simultaneous interpreting by **Tatiana Hičárová**

Opernball / Opernball: **Dária Fojtíková Fehérová**

Vtedy v Bratislave / Back Then in Bratislava: simultánne tlmočí / simultaneous interpreting by **Lucia Faltinová**

Solo lamentoso / Solo Lamentoso: **Martina Mašlárová**

Cirkus Charms / Circus Kharms: **Katarína Pokorná**

TLMOČENIE / INTERPRETING

pracovné podujatia / working events: **Lucia Faltinová, Roman Mojto**

príprava titulkov / subtitles preparation: **Ľubomír Šiška**

ĎALEJ SPOLUPRACOVALI / FURTHER CO-OPERATION

Anna Beranová, Boris Belica, Dagmar Bojdová, Zuzana Bosmanová, Peter Brat, Daniel Dida, Jozef Drobec, Thierry Ebam, Michael Yousef Edward Edward, Pavol Ferčák, Anna Fülpová, Alojz Homola, Pavol Jakubčin, Lukáš Jozefík, Jarmila Juhásová, Radka Kalafusová, Mária Kredátsusová, Viktória Lesayová, Alexander Maco, Anna Makowska, Petra Malariková, Peter Oravec, Jena Opoldusová, Jozef Palaky, František Perger, Martin Piršel, Oliver Rehák, Ľubica Roháriková, Peter Slamečka, Roman Streuselberger, Mária Šimončičová, Daniel Tesař, Martin Toldy, Adriana Totiková, Zuzana Trtolová, Lucia Vadelová, Martin Vymazal, Tatiana Zajacová, Monika Žilková, Anton Živčic a

Hidepark, kultúrne centrum v Nitre, Nitrianske dobrovoľnícke centrum, Nitrianske komunálne služby, s.r.o.,

Mestská polícia, Okresné riaditeľstvo policajného zboru v Nitre, Služby Nitra s.r.o., Slovenská agentúra pre cestovný ruch – Regionálne pracovisko Nitra

DOBROVOĽNÍCI FESTIVALU – ŠTUDENTI ŠKÔL / FESTIVAL VOLUNTEERS – STUDENTS OF SCHOOLS

Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre, Slovenská poľnohospodárska univerzita v Nitre, Vysoká škola múzických umení, Bratislava a iné vysoké a stredné školy / Constantine the Philosopher University in Nitra, Slovak University of Agriculture in Nitra, Academy of Music and Drama in Bratislava and other universities and high schools

ŠPECIÁLNE POŽAKOVANIE / SPECIAL THANKS

Jana Binder, Jozef Dvornč, Jacek Gajewski, Ján Greško, Vladimír Gubiš, Anna Jablonowska-Holy, Stanislav Horák, Monika Krzepkowska, Helena Psotová, Chloé Siganos

Projekty ADN z verejných zdrojov podporil Fond na podporu umenia, hlavný partner projektov.

**NITRIANSKY
SAMOSPRÁVNY
KRAJ**

- Visegrad Fund
- •

GOETHE
INSTITUT

INSTITUT
FRANÇAIS

POLSKÝ
INSTITÚT
BRATISLAVA

ELTELEFONI

MINISTERSTVO
KULTURY

ČESKÉ CENTRUM
CZECH CENTRE

OSTRAVA!!!

RUMUNSKÝ
KULTÚRNY INŠTITÚT
V PRAHE

SWEDISH
ARTS COUNCIL

VÄSTRA
GÖTALANDSREGIONEN

 BRATISLAVA

HLAVNÍ MEDIÁLNÍ PARTNERI / MAIN MEDIA PARTNERS

: RÁDIO DEVÍN
: RÁDIO_FM

MEDIÁLNÍ PARTNERI / MEDIA PARTNERS

PARTNERI / PARTNERS

MICROCOMP

NTS, a.s.

KFINANCE
POISTOVACIA MAKLÉRSKA SPOLOČNOSŤ

PREDPREDAJ.sk

RENAULT
Please for life

TT-CAR
www.renault-ttcar.sk

PERI

VÍNO NITRA
VŽDY V DOBREJ SPOLOČNOSTI

RONA

LYRA

kanovits
MEDIA

tuli

FANTASIA
www.fantasiamusic.sk

WD/LUX
svetlo + zvuk + pôda

SEVOsound

typografia
plus

METRO

SATORI
FUSION RESTAURANT

Tekmar

TAURIS®
NITRIA

Penam

agro
(tam)

THE IRISH
TIMES
PUB

CATERING SERVICE

gio

JABLČNO

Dve
variešky

L&S

M·M

CAFFÈ LIBRESSO
ANTIKVARIÁT
POD VRŠKOM

(S)
Obecné siete

evina
REKLAMA

asociácia
slovenských
filmových
klubov

AGROKOMPLEX
VÝSTAVNÍCTVO
NITRA

ARRIVA
a DB company

UNIVERSITA
KONŠTANTÍNA
FILOZOFA
V NITRE

VŠ
VYSOKÁ
ŠKOLA
HUMANITICKÝCH
UMĚNÍ

60. VÝROČIE TELEVÍZNEHO VYSIELANIA

960

ROZHĽAS | TELEVÍZIA

rtv:

90. VÝROČIE ROZHLASOVÉHO VYSIELANIA

**3. ročník prehliadky
festivalového filmu
z Berlinále, Benátok
a Cannes**

Be2Can

Toni Erdmann
r. Maren Ade © 2016

**24.—30.
október
2016**

www.be2can.eu
@Be2CanFestival

**Bratislava / Brezno / Bytča
Košice / Kremnica
Liptovský Mikuláš / Martin
Nitra / Nové Mesto nad Váhom
Nové Zámky / Piešťany
Poprad / Prešov / Rimavská Sobota
Sered' / Spišská Nová Ves
Trenčín / Trnava
Vranov nad Topľou / Žilina**

**Projekcie filmov
24 týždňov / American Honey
Frankofónia / Hedi
Ja, Daniel Blake / Neon Demon
Neznáme dievča / Po búrke
Psie srdce / Sieranevada
Smrť v Sarajevu
Toni Erdmann / Zďaleka**

Zumkli to a ty to chceš prelomiť?

Použí správny kód.
Použí kód.

Kód konkrétné o divadle

DIVADELNÝ ÚSTAV
B R A T I S L A V A
T H E T A T R E I N S T I T U T E

Časopis **Kód – konkrétné o divadle** je jediný mesačník o divadle na Slovensku, ktorý prináša odbornú reflexiu, rozsiahle rozhovory, dôležité kontexty, aktuálne ankety či poznatky z divadelných dejín a teórií.

Programový katalóg Medzinárodného festivalu Divadelná Nitra 2016 /

Programme Catalogue of the International Theatre Festival Divadelná Nitra 2016

vydala / publisher: **Asociácia Divadelná Nitra / Association Divadelná Nitra**

zodpovedná redaktorka / supervising editor: **Darina Kárová**, riaditeľka festivalu / director of the Festival
zostavenie a redakcia / compiled and edited by **Lujza Bakošová**

autori textov o inscenáciách hlavného programu /

authors of the texts about the productions of the Main programme:

Dáša Číripová, Martina Vannayová, Ján Šimko, Ján Balaj

dalšie texty / other texts:

Darina Kárová, Lujza Bakošová, Slavka Civáňová, Mária Bakošová, Elena Kárová, Omar Mirza

preklad / translation: **Lucia Faltinová**

grafická úprava / graphic design: **Tomáš Vicen**

tlač / print: **DEVIN printing house, s.r.o.**

vydané / published: September 2016

ISBN 978-80-971279-4-7

MEDZINÁRODNÝ FESTIVAL DIVADEĽNÁ NITRA | INTERNATIONAL THEATRE FESTIVAL DIVADEĽNÁ NITRA – Svätoplukovo nám. 4, 950 53 Nitra, Slovakia
Tel. + Fax: +421 903 55 44 75 | Mobil: +421 903 55 44 75 | e-mail: nitrafest@nitrafest.sk | www.nitrafest.sk

